

Πρόγραμμα SFC2021 που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ (Στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»), το EKT+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ — άρθρο 21 παράγραφος 3

CCI	2021EL16FFPR004
Τίτλος στα αγγλικά	Transport
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - Μεταφορές
Έκδοση	1.1
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2021
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	EL - Ελλάδα EL3 - Αττική EL30 - Αττική EL301 - Βόρειος Τομέας Αθηνών EL302 - Δυτικός Τομέας Αθηνών EL303 - Κεντρικός Τομέας Αθηνών EL304 - Νότιος Τομέας Αθηνών EL305 - Ανατολική Αττική EL306 - Δυτική Αττική EL307 - Πειραιάς, Νήσοι EL4 - Νησιά Αιγαίου, Κρήτη EL41 - Βόρειο Αιγαίο EL411 - Λέσβος, Λήμνος EL412 - Ικαρία, Σάμος EL413 - Χίος EL42 - Νότιο Αιγαίο EL421 - Κάλυμνος, Κάρπαθος – Ηρωική Νήσος Κάσος, Κως, Ρόδος EL422 - Άνδρος, Θήρα, Κέα, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Σύρος, Τήνος EL43 - Κρήτη EL431 - Ηράκλειο EL432 - Λασίθι EL433 - Ρέθυμνο EL434 - Χανιά EL5 - Βόρεια Ελλάδα EL51 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη EL511 - Έβρος EL512 - Ξάνθη EL513 - Ροδόπη EL514 - Δράμα EL515 - Θάσος, Καβάλα EL52 - Κεντρική Μακεδονία EL521 - Ήμαθία EL522 - Θεσσαλονίκη EL523 - Κιλκίς

	EL524 - Πέλλα EL525 - Πιερία EL526 - Σέρρες EL527 - Χαλκιδική EL53 - Δυτική Μακεδονία EL531 - Γρεβενά, Κοζάνη EL532 - Καστοριά EL533 - Φλώρινα EL54 - Ήπειρος EL541 - Άρτα, Πρέβεζα EL542 - Θεσπρωτία EL543 - Ιωάννινα EL6 - Κεντρική Ελλάδα EL61 - Θεσσαλία EL611 - Καρδίτσα, Τρίκαλα EL612 - Λάρισα EL613 - Μαγνησία, Σποράδες EL62 - Ιόνια Νησιά EL621 - Ζάκυνθος EL622 - Κέρκυρα EL623 - Ιθάκη, Κεφαλληνία EL624 - Λευκάδα EL63 - Δυτική Ελλάδα EL631 - Αιτωλοακαρνανία EL632 - Αχαΐα EL633 - Ηλεία EL64 - Στερεά Ελλάδα EL641 - Βοιωτία EL642 - Εύβοια EL643 - Ευρυτανία EL644 - Φθιώτιδα EL645 - Φωκίδα EL65 - Πελοπόννησος EL651 - Αργολίδα, Αρκαδία EL652 - Κορινθία EL653 - Λακωνία, Μεσσηνία ELZ - Extra-Regio NUTS 1 ELZZ - Extra-Regio NUTS 2 ELZZZ - Extra-Regio NUTS 3
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ Ταμείο Συνοχής
Πρόγραμμα	☐ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» μόνο για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες

Πίνακας περιεχομένων

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής	11
Πίνακας 1	22
2. Προτεραιότητες	26
2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας	26
2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής τροχιάς- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο viii) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής).....	26
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΤΣ)	26
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	26
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	26
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	28
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+. 29	29
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	29
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	29
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	29
2.1.1.1.2. Δείκτες	30
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	30
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	30
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	31
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	31
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	31
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	31
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	31
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	32
2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Βιώσιμες αστικές μεταφορές (εκτός μέσων σταθερής τροχιάς) - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής).....	33
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΤΣ)	33
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	33
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	33
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	36
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+. 36	36
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	37
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	37
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	37
2.1.1.1.2. Δείκτες	37

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	37
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	38
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	38
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	39
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	39
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	39
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	39
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	39
2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου - ΕΤΠΑ	41
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ).....	41
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	41
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	41
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	43
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 43	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	44
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	44
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	44
2.1.1.1.2. Δείκτες	44
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	44
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	45
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	46
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	46
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	46
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	46
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	46
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	46
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)	48
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	48
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	48
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	50
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 50	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	50
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	50
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	51
2.1.1.1.2. Δείκτες	51
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	51
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	51
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	52

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	52
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	52
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	52
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	53
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	53
2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ολοκλήρωση / αναβάθμιση κεντρικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	54
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)	54
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	54
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	54
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	57
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 57	57
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	57
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	57
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	58
2.1.1.1.2. Δείκτες	58
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	58
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	58
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	60
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	60
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	60
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	60
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	60
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	60
2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων οδικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	62
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)	62
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	62
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	62
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	64
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 65	65
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	65
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	65
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	66
2.1.1.1.2. Δείκτες	66
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	66
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	66
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	67
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	67

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	67
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	67
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	68
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	68
2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακών τμημάτων αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ και συνδέσεων - Οδική ασφάλεια - ΕΤΠΑ	69
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ).....	69
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	69
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	69
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	71
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 71	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	72
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	72
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	72
2.1.1.1.2. Δείκτες	72
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	72
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	72
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	73
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	73
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	74
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	74
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	74
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	74
2.1.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)	75
2.1.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	75
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	75
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	78
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 78	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	78
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	79
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	79
2.1.1.1.2. Δείκτες	79
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	79
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	80
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	80
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	80
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	81
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	81

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	81
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	81
2.1.1. Προτεραιότητα: 7. Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών - ΕΤΠΑ.....	83
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ).....	83
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	83
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	83
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	86
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 86	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	86
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	86
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	87
2.1.1.1.2. Δείκτες	87
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	87
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	87
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	89
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	89
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	89
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	90
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	90
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	90
2.1.1. Προτεραιότητα: 8. Συνδεσμότητα και προσβασιμότητα των νησιών - ΕΤΠΑ	91
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ).....	91
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	91
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:.....	91
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	93
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+. 94	
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	94
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	94
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	94
2.1.1.1.2. Δείκτες	95
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	95
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	95
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	96
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	97
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	97
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	97
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	98

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	98
2.1.1. Προτεραιότητα: 9. Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	99
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)	99
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	99
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+.....	99
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	101
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+	101
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	102
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	102
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	102
2.1.1.1.2. Δείκτες	102
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	102
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	103
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	104
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	104
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	105
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	105
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	105
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	105
2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας	106
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 10.	
Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	106
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων	106
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ	106
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	108
2.2.1.2. Δείκτες	108
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	108
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	108
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	109
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	109
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	109
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 11.	
Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	110
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων	110
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ	110
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	112
2.2.1.2. Δείκτες	112
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	112
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης....	113
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	113
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+.....	113
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	113

3. Σχέδιο χρηματοδότησης.....	115
3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1).....	115
Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος)	115
Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνοπτικό)	115
Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU.....	116
Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)	116
Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά)	116
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση.....	116
Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, EKT+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)	116
Πίνακας 17Β: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, EKT+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)	117
Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση.....	117
3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1).....	117
3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση .	117
Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος).....	117
Πίνακας 19Β: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος).....	117
3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1).....	118
Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος).....	118
Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά)	118
3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	119
Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος	119
3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση	120
Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση ...	120
4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	122
5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	135
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος	135
Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή...	135
6. Εταιρική σχέση	136
7. Επικοινωνία και προβολή	140
8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	143
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες.....	143
Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών	144
A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων.....	144
B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης	145
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	145
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)	145
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυνται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.....	145
3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.....	145

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιάριου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες....	145
5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.	146
Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες	147
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων.....	147
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης	148
Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα.....	149
DOCUMENTS.....	151

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία i) έως viii) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο x) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ)

Το Πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ αποτελεί το Τομεακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση μέρους του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού των αρμοδίων Υπουργείων Πολιτικής (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής), με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής στον Τομέα των Μεταφορών για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2021-2027.

Για τον σχεδιασμό του λαμβάνονται υπόψη: οι υφιστάμενες ανισότητες, οι ανεπάρκειες της αγοράς, οι επενδυτικές ανάγκες συναρτήσει της χωρητικότητας, της ζήτησης, των κοινωνικοοικονομικών / περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των χωρικών ζητημάτων των μεταφορών, οι μορφές στήριξης, η συμπληρωματικότητά και οι συνέργειές τους, οι ισχύουσες προκλήσεις, τα διδάγματα που έχουν αντληθεί, καθώς και άλλες στρατηγικές σε ευρωπαϊκό, μακρο-περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, όπως αναλύονται στη συνέχεια.

1.1. Οικονομικές, κοινωνικές, εδαφικές ανισότητες

Σε εθνικό επίπεδο παρατηρούνται σημαντικές περιφερειακές ανισότητες που σχετίζονται με δομικά στοιχεία ανάπτυξης της οικονομίας, όπως η ύπαρξη ενός ισχυρού μητροπολιτικού κέντρου (Αττική) έναντι των υπολοίπων Περιφερειών, η περιορισμένη ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών, η ανάπτυξη των κύριων αξόνων του δικτύου μεταφορών έναντι των συνδέσεων των απομακρυσμένων περιοχών, καθώς και η ανάπτυξη των αστικών κέντρων έναντι των αγροτικών περιοχών.

Σύμφωνα με την Χωρική Μελέτη του ΟΟΣΑ (Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας μετά το 2020), η μητροπολιτική περιφέρεια της Αττικής συγκεντρώνει το 36% του πληθυσμού και το 48% του εθνικού ΑΕΠ. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ αντιστοιχεί στο 136% του εθνικού μέσου όρου. Η Αθήνα είναι μία από τις μεγαλύτερες και πλέον πυκνοκατοικημένες πόλεις της Ευρώπης με 990 κατοίκους/ τ.χλμ., τιμή 12 φορές υψηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο. Η πληθυσμιακή αυτή συγκέντρωση εντείνει τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα, δημιουργώντας σημεία συμφόρησης. Οι υπόλοιπες περιφέρειες παρουσιάζουν αρκετά χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το οποίο για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές κυμαίνεται σε ποσοστό 40-50% του αντίστοιχου ευρωπαϊκού.

Η χαμηλή συγκέντρωση δραστηριοτήτων, αλλά και η σχετική περιθωριοποίηση συγκεκριμένων περιοχών, στην οποία συμβάλλει και η μη αποδοτική περιφερειακή συνδεσιμότητα, διαμορφώνουν τον Δείκτη Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα (23,53, ΟΟΣΑ&EU RCI 2019) συγκρινόμενο στην εκατονταβάθμια κλίμακα με άλλες χώρες σε επίπεδο Ε.Ε.

Ταυτόχρονα, εμποδίζεται η αποκλιμάκωση της ανεργίας λόγω περιορισμένης προσβασιμότητας του πληθυσμού/ εργατικού δυναμικού/ οικονομικών δραστηριοτήτων. Πολλές περιοχές αντιμετωπίζουν περιορισμένη πρόσβαση, ελλείπουσες υποδομές ή/και υπηρεσίες μεταφορών, που δεν ευνοούν την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, εντείνοντας τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες.

Για την άρση των ανισοτήτων ως προς τους δείκτες ευημερίας και ανταγωνιστικότητας απαιτείται η λήψη μέτρων σύγκλισης των περιφερειών προς την μητροπολιτική περιφέρεια και της Ελλάδας προς την ΕΕ. Οι μεταφορές μπορούν να συμβάλλουν προς το σκοπό αυτό, καθώς ο τομέας αντιπροσωπεύει το 7,2% του ΑΕΠ, συνεισφέροντας 11,45 δις ευρώ στην εθνική οικονομία (ΕΛΣΤΑΤ, 2019) με διαρκή αυξητική τάση. Στον τομέα δραστηριοποιούνται 58.634 επιχειρήσεις και απασχολούνται 120.000 εργαζόμενοι, δείγμα της σημαντικής συμβολής του στην ευρύτερη ανάπτυξη της χώρας.

1.2. Ανεπάρκειες της αγοράς, κοινές επενδυτικές ανάγκες

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών (ΕΣΣΜ) αφορά σε όλα τα μέσα μεταφοράς (αστικές, σιδηροδρομικές, οδικές, θαλάσσιες, εναέριες και πολυτροπικές μεταφορές). Αποτελεί τη βάση για τη

βιώσιμη ανάπτυξη των υποδομών και υπηρεσιών μεταφορών στην Ελλάδα και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, σε μεσοπρόθεσμο (2027) και μακροπρόθεσμο ορίζοντα (2037).

Σε αυτό καταγράφεται ότι, αν και μέχρι σήμερα έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη μεταφορικών υποδομών στη χώρα (ιδιαίτερα των οδικών και σε μικρότερο βαθμό των σιδηροδρομικών), καταγράφονται επιμέρους ελλείψεις και ανεπάρκειες του Τομέα Μεταφορών. Συγκεκριμένα:

- Υπάρχουν ανάγκες για “πρασίνισμα”(greening) των μεταφορών, για την προώθηση ενός οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμου τομέα μεταφορών.
- Τα συστήματα αστικών δημόσιων συγκοινωνιών πρέπει να αναβαθμιστούν σε προγραμματισμό, λειτουργία, εγκαταστάσεις και παρεχόμενες υπηρεσίες, με στόχο τη στροφή των χρηστών σε φιλοπεριβαλλοντικά ΜΜΜ.
- Είναι αναγκαία η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του σιδηροδρομού. Επομένως απαιτούνται επενδύσεις για:

α) ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου

β) εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου δικτύου (π.χ. ηλεκτροκίνηση γραμμών) και των διασυνδέσεων του

γ) ολοκλήρωση ελλειπουσών συνδέσεων του

δ) ανάπτυξη του προαστιακού σιδηροδρόμου σε μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας

ε) πλήρη ανάπτυξη του ERTMS και βελτίωση της διαλειτουργικότητα του δικτύου.

- Πρέπει να αντιμετωπιστεί η μεγάλη υστέρηση στην ανάπτυξη του αναλυτικού ΔΟΔ δικτύου σε μεγάλες νησιωτικές περιφέρειες, όπως η Κρήτη, καθώς και άλλων οδικών συνδέσεων (εντός και εκτός ΔΟΔ) με σημαντικά περιφερειακά κέντρα της ηπειρωτικής χώρας, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας των χερσαίων μεταφορών.
- Η αναβάθμιση και ολοκλήρωση των σιδηροδρομικών και επιμέρους οδικών προσβάσεων προς τα σύνορα θα άρει διασυνοριακές δυσλειτουργίες, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.
- Αναγκαίες είναι οι συνδέσεις του σιδηροδρομικού δικτύου με τα λιμάνια της χώρας, εξυπηρέτηση των σιδηροδρομικών σταθμών με park-and-ride, υπεραστικά, περιφερειακά & αστικά λεωφορεία, καθώς και οδικές συνδέσεις με αυτά, για τη βελτίωση της πολυτροπικότητας του συστήματος.
- Στις λιμενικές υποδομές, απαιτείται η αναβάθμιση τους ώστε να ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες ανάγκες ελλιμενισμού, ιδιαίτερα στη νησιωτική χώρα (εντός και εκτός ΔΕΔ-Μ), προκειμένου να βελτιωθεί και – κατά περίπτωση – διασφαλισθεί η εξυπηρέτηση των νησιών.
- Κρίσιμη είναι, αντίστοιχα, η διασφάλιση της ενδονησιωτικής συνδεσιμότητας, η ενίσχυση των σχετικών διαπεριφερειακών συνδέσεων καθώς και η βελτίωση της σύνδεση των νησιών με την ηπειρωτική χώρα.
- Στο επίπεδο ασφάλειας μεταφορών καταγράφονται ανάγκες για:

α) στοχευμένες δράσεις οδικής ασφάλειας, προκειμένου βελτιωθούν οι σχετικοί δείκτες της χώρας για μείωση των ατυχημάτων κατά 50% μέχρι το έτος 2030 (στόχος ΕΣΣΟΑ)

β) συμπληρωματικές παρεμβάσεις ασφάλειας ναυσιπλοΐας και βελτίωσης της σχετικής επιχειρησιακής ικανότητας των φορέων υλοποίησης της λιμενικής πολιτικής, σύμφωνα με τον συνολικό σχεδιασμό του αρμόδιου Υπουργείου

γ) συμπληρωματικές παρεμβάσεις για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού.

- Τέλος, η αντιμετώπιση της έλλειψης ITS και ολοκληρωμένων βάσεων δεδομένων του τομέα μεταφορών θα βελτιώσει την οικονομική ανάπτυξη και αποδοτικότητα του τομέα.

1.3. Προκλήσεις

Οι επενδυτικές ανάγκες στον τομέα των Μεταφορών κατά την ΠΠ 2021-2027, συνδέονται με την Πολιτική Συνοχής της χώρας καθώς και με τους εξής 5 Εθνικούς Στρατηγικούς Στόχους (Σ.Σ.) του ΕΣΣΜ :

1. **Οικονομική Ανάπτυξη και Αποδοτικότητα** στην ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος μεταφορών, σε Περιφερειακό και Εθνικό επίπεδο
2. Ενίσχυση της **Συνδεσιμότητας των Μεταφορών**
3. Εξασφάλιση ενός **Περιβαλλοντικά Βιώσιμου** τομέα μεταφορών
4. Παροχή **Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Ένταξης**
5. Διατήρηση **Ασφάλειας και Προστασίας** του συστήματος μεταφορών.

Για την εκπλήρωση των ανωτέρω 5 Σ.Σ. έχουν προσδιοριστεί στο ΕΣΣΜ δέσμες προτεινόμενων παρεμβάσεων, που βελτιώνουν τις επιδόσεις του τομέα Μεταφορών μεσοπρόθεσμα έως το 2027 και μακροπρόθεσμα έως το 2037.

Κατά την ΠΠ 2021-2027, με την αξιοποίηση και των πόρων του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, θα υλοποιηθούν ώριμες παρεμβάσεις του μεσοπρόθεσμου ορίζοντα του ΕΣΣΜ, εστιάζοντας σε απαιτήσεις για:

- βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του συστήματος Μεταφορών της χώρας
- αύξηση της αποδοτικότητας του
- ενίσχυση της συνδεσιμότητάς και της ασφάλειάς του,

με παράλληλη επιδίωξη τη συμβολή στην οικονομική ανάκαμψη της χώρας και τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών.

Στο πλαίσιο αυτό θα γίνουν επενδύσεις για:

- την περαιτέρω ανάπτυξη των βιώσιμων αστικών μεταφορών στα δύο μητροπολιτικά κέντρα και - πλοτικά - σε άλλους περιφερειακούς δήμους της χώρας
- ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της διαλειτουργικότητας του
- την ενίσχυση της χρήσης ενός περιβαλλοντικά βιώσιμου ηλεκτροκινούμενου σιδηροδρομικού δικτύου (υπεραστικού και προαστιακού)
- ολοκλήρωση του κεντρικού ΔΟΔ
- στοχευμένη περαιτέρω ανάπτυξη και διασύνδεση του αναλυτικού ΔΟΔ
- αναβάθμιση/ολοκλήρωση των σιδηροδρομικών και οδικών διασυνοριακών προσβάσεων
- ενίσχυση του επιπέδου πολυτροπικότητας του συστήματος
- ενίσχυση της περιφερειακής ηπειρωτικής και νησιωτικής συνδεσιμότητας
- βελτίωση της ασφάλειας χερσαίων, θαλάσσιων και εναέριων μεταφορών.

Αναλυτικότερα:

Στο σιδηροδρομικό δίκτυο, βασική επιδίωξη είναι η ολοκλήρωση του σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π με συστήματα. Επιπλέον, θα ξεκινήσει η αναβάθμιση/κατασκευή τμημάτων του υπόλοιπου κεντρικού σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας. Τέλος, θα εξεταστούν οι διαπεριφερειακές συνδέσεις ως προς τις παρεχόμενες σιδηροδρομικές υπηρεσίες.

Στο οδικό δίκτυο, θα επιδιωχθούν (α) η κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων του στη νησιωτική χώρα (π.χ. BOAK) αλλά και στην ηπειρωτική, (β) επιλεγμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της διασυνδεσιμότητας του, (γ) η αναβάθμιση/κατασκευή κρίσιμων οδικών έργων περιφερειακού χαρακτήρα.

Στο θαλάσσιο δίκτυο, θα επιδιωχθεί η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προσβασιμότητας και διασύνδεσης στα κατοικημένα νησιά της χώρας, με παράλληλη επιδίωξη για βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των θαλάσσιων μεταφορών.

Στη διεθνή συνδεσιμότητα των μεταφορών, οι σχετικές επενδύσεις θα εστιάσουν σε σημαντικές σιδηροδρομικές και οδικές διασυνοριακές συνδέσεις, βελτίωση των τελωνειακών διαδικασιών καθώς και συστήματα Ενιαίων Θυρίδων.

Σε ότι αφορά στο επίπεδο πολυτροπικότητας του συστήματος μεταφορών θα επιδιωχθεί η αύξησή της κατά μήκος του ΠΑΘΕ/Π, η διασύνδεση του σιδηροδρομικού και οδικού δικτύου με σημαντικά λιμάνια, και αεροδρόμια της χώρας, με στόχο την ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στην ασφάλεια των μεταφορών, σε ότι αφορά στην οδική ασφάλεια, έμφαση θα δοθεί στην υλοποίηση ιεραρχημένων δράσεων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια (ΕΣΣΟΑ).

Επιπλέον, είναι απαραίτητη η προμήθεια νέων συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης της θαλάσσιας και εναέριας κυκλοφορίας, σύμφωνα με διεθνή πρότυπα ασφάλειας.

1.4. Προκλήσεις - Διδάγματα ως προς τη διοικητική ικανότητα και τη διακυβέρνηση

Τα διδάγματα, που έχουν αντληθεί από προηγούμενες Προγραμματικές περιόδους (Π.Π.) ως προς τη διοικητική ικανότητα και τη διακυβέρνηση Φορέων του τομέα των Μεταφορών, είναι τα εξής:

- Έλλειψη ανθρώπινων πόρων (ποιοτική και ποσοτική) στους δικαιούχους/φορείς υλοποίησης.
- Έλλειψεις σε τεχνολογικό εξοπλισμό και συστήματα κυρίως σε φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.
- Δυσκολίες των δικαιούχων στην τήρηση των υποχρεώσεων ΣΔΕ / ΕΣΠΑ

Η αντιμετώπισή των προκλήσεων θα επιδιωχθεί με:

- Ενίσχυση στελέχωσης των Φορέων σε ανθρώπινο δυναμικό.
- Διάθεση πόρων Τεχνικής Βοήθειας για:

α) την υποστήριξη των Φορέων σε εξειδικευμένα αντικείμενα

β) υλικοτεχνική υποδομή

γ) ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των Φορέων.

- Απλοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου.
- Διόρθωση τεχνικών δυσλειτουργιών & βελτίωση λειτουργικότητας του πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των έργων.
- Αξιοποίηση των JASPERS για την ενδυνάμωση του συστήματος διακυβέρνησης σημαντικών τομέων και την ενίσχυση της ικανότητας των δικαιούχων.

1.5. Προκλήσεις – Διδάγματα ως προς τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων

Τα διδάγματα, που έχουν αντληθεί από προηγούμενες Π.Π. ως προς τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών, την ωρίμανση και την υλοποίηση των έργων του τομέα Μεταφορών, είναι τα εξής:

A. Κατά τον σχεδιασμό των έργων

- Επικαλύψεις αρμοδιοτήτων κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό και την επιλογή έργων.
- Ελλιπής συνδυαστική αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων.
- Χαμηλή ιεράρχηση της συγχρηματοδότησης ήπιων (soft) δράσεων.
- Χρονοβόρες διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και απαλλοτριώσεων.
- Σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων λόγω αναγκαιότητας επικαιροποίησης των μελετών.

B. Κατά την υλοποίηση των έργων

- Καθυστερήσεις λόγω εμπλοκής με τρίτους φορείς (π.χ. απαλλοτριώσεις, αρχαιολογία).
- Ελλείψεις ή αστοχίες κατά την αρχική ωρίμανση τους που οδηγούν σε τροποποιήσεις συμβάσεων, συμπληρωματικές συμβάσεις κατά την κατασκευή.
- Αδυναμία ολοκλήρωσης των έργων ή/και ποιοτικά προβλήματα στην κατασκευή λόγω ανάθεσης συμβάσεων με ασυνήθιστα χαμηλά ποσοστά έκπτωσης.

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων θα επιδιωχθεί με τις εξής ενέργειες:

- Οργανωμένη και δομημένη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού με συμμετοχή των αρμόδιων υπηρεσιών των Υπουργείων πολιτικής Μεταφορών.
- Εξορθολογισμός διαδικασιών κατά το σχεδιασμό και την προετοιμασία των έργων.
- Προτεραιοποίηση αποδοτικών και οικονομικά βιώσιμων ώριμων έργων.
- Βελτίωση του νομοθετικού Πλαισίου παραγωγής δημοσίων έργων, με την ψήφιση του Νόμου 4782/2021 (τροποποίηση του Ν. 4412/2016) του ΥΠΥΜΕ. Αναλυτική καταγραφή υπάρχει στην εκπλήρωση του 1ου οριζόντιου αναγκαίου όρου.
- Μέτρα για την άμεση εφαρμογή του Ν. 4782/2021, όπως: απαραίτητες εξουσιοδοτικές διατάξεις, τροποποιήσεις σε υποδείγματα διακηρύξεων, εκτεταμένο πρόγραμμα κατάρτισης στελεχών των δικαιούχων επί των νέων ρυθμίσεων προκειμένου αυτές να αφομοιώνονται χωρίς καθυστερήσεις.
- Σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Βελτίωση της ποιότητας των μελετών.
- Ειδικά για τα σιδηροδρομικά έργα επιδιώκεται αναδιάρθρωση των ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ, που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση τους (νέες οργανωτικές διαδικασίες αύξηση της αποτελεσματικότητας, εξάλειψη καθυστερήσεων). Στο πλαίσιο αυτό έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας η «Οργανωτική μεταρρύθμιση στο Σιδηροδρομικό Τομέα».

1.6. Μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

Το Πρόγραμμα, συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για τη Στρατηγική της ΕΕ για τη Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR) εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR. Στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων πρόκειται να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στο πλαίσιο της EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και να εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό με τις υπόλοιπες χώρες, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους.

Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού των έργων αυτών δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το Πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ υποστηρίζει δύο εμβληματικές προτεραιότητές της EUSAIR:

- Πολυτροπικές διαδρομές Αδριατικής – Ιονίου, με την κατασκευή της διασυνοριακής σύνδεσης Ιωάννινα - Κακκαβιά
- Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού και των δράσεων τοπικής ανάπτυξης για τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών “γαλάζιας ανάπτυξης”, με την ανάπτυξη και

αναβάθμιση υποδομών λιμένων σύμφωνα με τα κοινά πρότυπα λειτουργικότητας, ποιότητας και ασφάλειας, καθώς και η εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας

Επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός διασυνδεδεμένου και ολοκληρωμένου συστήματος μεταφορών στην Μακροπειριφέρεια Αδριατικής – Ιονίου, σε συμφωνία με τις εθνικές προτεραιότητες και τους στόχους της Ε.Ε. για μία περισσότερο συνδεδεμένη, πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα με στόχο την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ Βορρά-Νότου και Ανατολής- Δύσης.

2. Αιτιολόγηση των επιλεγμένων στόχων πολιτικής, των αντίστοιχων προτεραιοτήτων, των ειδικών στόχων και των μορφών στήριξης

Το Πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη (α) το εγκεκριμένο ΕΣΣΜ και την Περιφερειακή Εξειδίκευσή του, που θα επικαιροποιηθούν ώστε να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των Μεταφορών και (β) την εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο.

Αξιοποιείται επίσης το υπό εκπόνηση Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια (ΕΣΣΟΑ) για την υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων που προκύπτουν από αυτό.

Όπου απαιτηθεί θα ληφθούν υπόψη και τα υπό εκπόνηση (α) Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Logistics, (β) Εθνική Λιμενική Πολιτική 2020-2030.

Το Πρόγραμμα υλοποιεί μέρος του εγκεκριμένου ΕΣΠΑ 2021-2027, αξιοποιώντας τους διατιθέμενους σε αυτό πόρους του Ταμείου Συνοχής για τον ΣΠ2 (644,2 εκ.€ ΚΣ) και τον ΣΠ3 (645,4 εκ.€ ΚΣ) και του ΕΤΠΑ για τον ΣΠ3 (564,7 εκ.€ ΚΣ).

Απαντά σε μέρος των προκλήσεων του τομέα Μεταφορών (βλ. Κεφ. 1.3) σύμφωνα με τους κατωτέρω Στρατηγικούς Στόχους του:

Α) Ανάπτυξη – αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς, που περιλαμβάνει νέες και επεκτάσεις των υφιστάμενων γραμμών Μετρό, αναδιοργάνωση των αστικών οδικών μεταφορών, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη καθώς και πιλοτικά σε άλλους περιφερειακούς δήμους της χώρας, στο πλαίσιο του 3ου Εθνικού Στρατηγικού Στόχου.

Β) Προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του κεντρικού ΔΕΔ-Μ και κατασκευή/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, που περιλαμβάνει την ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ/Π, την ανάπτυξη υπεραστικών και προαστιακών σιδηροδρομικών συνδέσεων, την ολοκλήρωση του κεντρικού ΔΟΔ, τις διασυνδέσεις του αναλυτικού ΔΟΔ στην ηπειρωτική Ελλάδα καθώς και επιλεγμένες στρατηγικές παρεμβάσεις σε μεγάλες νησιωτικές περιφέρειες. Σχετίζεται με τον 1ο και 2ο Εθνικό Στρατηγικό Στόχο.

Γ) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών, που περιλαμβάνει σιδηροδρομικές και οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια και ΒΙΠΕ. Υλοποιείται στο πλαίσιο του 1ου και 2ου Εθνικού Στρατηγικού Στόχου.

Δ) Διασφάλιση της προσβασιμότητάς και ενίσχυση της συνδεσιμότητας των νησιών, που περιλαμβάνει τη βελτίωση των υποδομών πλέγματος λιμένων νησιωτικών περιφερειών και την ανάπτυξη δικτύου περισσότερο πράσινων ακτοπλοϊκών συνδέσεων σε άγονες γραμμές (που θα υποστηρίζονται από "πράσινα" πλοία). Σχετίζεται με τον 2ο και με τον 4ο Εθνικό Στρατηγικό Στόχο.

Ε) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης κυκλοφορίας σε σιδηρόδρομο (ERTMS,) ναυσιπλοΐα (VTMIS), αεροναυτιλία (συμβατά με SESAR) και την υλοποίηση εστιασμένων παρεμβάσεων οδικής ασφάλειας που θα είναι σύμφωνες με το ΕΣΣΟΑ, στο πλαίσιο του 5ου Εθνικού Στρατηγικού Στόχου.

Ο 4ος Εθνικός Στρατηγικός Στόχος «Παροχή Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Ένταξης» διέπει όλες τις προτεινόμενες παρεμβάσεις και αποτελεί τον βασικό κορμό σε επίπεδο προδιαγραφών.

Ο Στρατηγικός Στόχος Α υποστηρίζεται από παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται αποκλειστικά από πόρους του Ταμείου Συνοχής του ΣΠ2, ύψους 644,2 εκ. € ΚΣ, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (Ε.Σ.) (viii) «Προώθηση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, για την μετάβαση σε μία οικονομία μηδενικών ρύπων».

Οι Στρατηγικοί Στόχοι Β, Γ, Δ και Ε υποστηρίζονται από παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται αποκλειστικά από πόρους του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ του ΣΠ 3, ύψους . 1.190,7 εκ.€ ΚΣ, στο πλαίσιο πρωτίστως του Ε.Σ. i «Ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και δευτερευόντως του Ε.Σ. ii «Ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα».

Τέλος, οι παρεμβάσεις του Προγράμματος υποστηρίζονται από δράσεις Τεχνικής Βοήθειας του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ, ύψους 19,4 εκ.€ ΚΣ.

Βασικές επιδιώξεις:

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ αποτελούν επιλογές πολιτικής, άμεσα συνδεδεμένες με τις προκλήσεις που έχουν τεθεί στο Κεφ. 1.3. Η ολοκλήρωση τους θα συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα Μεταφορών, στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των υπηρεσιών του συστήματος. Παράλληλα, θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη ενός ασφαλούς, συνεκτικού, προσβάσιμου σε όλους, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών, οδικών, θαλάσσιων μεταφορών υψηλής ποιότητας, θα βελτιώσουν τη διασυνοριακή κινητικότητα και τη συνδεσιμότητα με απομακρυσμένες και νησιώτικες περιοχές, θα ενισχύσουν τις εμπορευματικές μεταφορές, θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα του τομέα Εφοδιαστικής Αλυσίδας και τελικά την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Ειδικότερα:

- Η επιδιωκόμενη ενίσχυση της ελκυστικότητας των πράσινων αστικών δημόσιων μέσων μεταφοράς και η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας θα συμβάλλει στην μείωση των εκπομπών αέριων του θερμοκηπίου από τη μεταφορική δραστηριότητα και στην παράλληλη αύξηση της χρήσης των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών.
- Στις σιδηροδρομικές μεταφορές επιδιώκεται (σε συνέργεια με το CEF2) (α) μείωση του χρόνου μετακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων, (β) αύξηση του αριθμού των επιβατών, (γ) αύξηση των εμπορευματικών μεταφορών. Συνολικά, αναμένεται αύξηση του μεριδίου των σιδηροδρομικών μεταφορών με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Οι παρεμβάσεις επί του οδικού δικτύου αναμένεται να (α) μειώσουν το χρόνο μετακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων (β) αυξήσουν την κινητικότητα ανθρώπων και αγαθών, (γ) βελτιώσουν τη διασυνοριακή κινητικότητα, (δ) βελτιώσουν την προσβασιμότητα, (ε) συμβάλλουν στην αποσυμφόρηση των αστικών περιοχών.
- Στις θαλάσσιες μεταφορές, επιδιώκεται η βελτίωση της ενδονησιωτικής διασύνδεσης και της διασύνδεσης των νησιωτικών περιφερειών με την ηπειρωτική χώρα, προκειμένου να διατηρηθεί η εδαφική συνοχή σε αυτές και να δημιουργηθούν προϋποθέσεις ανάπτυξης.
- Τέλος, επιδιώκεται αύξηση των επιπέδων ασφαλείας και συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα στο σύστημα των μεταφορικών υπηρεσιών.

Συμπληρωματικότητα και συνέργειες με τα υπόλοιπα Ενωσιακά μέσα

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ παρουσιάζουν συνέργεια και συμπληρωματικότητα με επενδύσεις των:

- Πρόγραμμα «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (Connecting Europe Facility), που εξυπηρετεί την ανάπτυξη του δικτύου ΔΕΔ-Μ και τις συνδέσεις προς αυτό, με έμφαση σε σιδηροδρομικά έργα υποδομών, ITS, εγκαταστάσεις cold ironing σε λιμάνια κ.α.

- Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης (ΤΑΑ), που χρηματοδοτεί συμπληρωματικά, διακριτές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη του BOAK, την προμήθεια στόλων ηλεκτρικών λεωφορείων Αθήνας και Θεσσαλονίκης, υποδομές οδικής ασφάλειας (κυρίως σε τμήματα του Περιφερειακού και τοπικού οδικού δικτύου, εκτός ΔΕΔ-Μ), σε σιδηροδρομικές υποδομές κ.α.
- Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, που χρηματοδοτεί την υποστήριξη της πρωτοβουλίας “GReco Islands” με παρεμβάσεις για «υιοθέτηση» πράσινων νησιών, όπου συνάδει με το Πρόγραμμα.
- Περιφερειακά Προγράμματα, που χρηματοδοτούν κυρίως παρεμβάσεις για την βελτίωση της περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας και δράσεις οδικής ασφάλειας.
- Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (INTERREG) με έμφαση σε παρεμβάσεις διεθνούς συνδεσμούτητας και διαλειτουργικότητας.
- Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης, 3ο Πυλώνα «Δανειακή Διευκόλυνση Δημόσιου Τομέα», στις επιλέξιμες Περιφέρειές του.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής και Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού των συμπληρωματικοτήτων μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος.

Η Έκθεση θα δίνει τη δυνατότητα στη ΔΑ του Προγράμματος να βελτιώσει τον σχεδιασμό του προγραμματισμού εργασιών του Προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τα αποτελέσματα του ΤΑΑ, εστιάζοντας στην ανάπτυξη αντίστοιχης σειράς συμπληρωματικών ενεργειών στο Πρόγραμμα. Στόχος είναι οι συμπληρωματικότητες να αφορούν σωστά σχεδιασμένες και χωρίς επικαλύψεις παράλληλες δράσεις ή διαδοχικές ενέργειες που εξυπηρετούν τη στοχοθεσία του Προγράμματος.

Η έκθεση θα κοινοποιείται και θα παρουσιάζεται στις συνεδριάσεις της ετήσιας αναθεώρησης και στις επιτροπές παρακολούθησης, διασφαλίζοντας ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται.

Σε ότι αφορά στα έργα που χρηματοδοτούνται από τη «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» υπάρχει συστηματική συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γ/Δ Στρατηγικής και Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ για την επιλογή των έργων και η ΕΥΔ συμμετέχει στην αξιολόγηση των προτάσεων και τη διαχείριση των σχετικών αποφάσεων.

Για τα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού κεντρικό συντονιστικό ρόλο έχει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΨΔ) ώστε να διασφαλισθεί πως δεν υπάρχουν επικαλυπτόμενες δράσεις μεταξύ των φορέων. Ενεργοποιείται ο μηχανισμός ελέγχου (Κυβερνητική επιτροπή και ομάδα εργασίας/υποστήριξης για τον συντονισμό του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των ΟΤΑ, και εγκρίσεις έργων ΤΠΕ του Ν.4727/2020). Η υλοποίηση όλων των δράσεων θα υπακούει στην αρχή της συμπληρωματικότητας.

Οριζόντιες Αρχές

A. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης λαμβάνονται υπόψη συστηματικά στα κριτήρια επιλογής πράξεων των Προτεραιοτήτων του Πρόγραμματος.

B. Η εκτίμηση της συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος με την Αρχή «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» (Do No Significant Harm -DNSH) γίνεται ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο (βλ. Other M-S Document). Σύμφωνα με την αξιολόγηση, οι δράσεις :

- έχουν αξιολογηθεί ως συμβατές βάσει του ΤΑΑ, ή
- έχουν αξιολογηθεί ως συμβατές βάσει της τεχνικής καθοδήγησης (2021/C 58/01), σχετικά με την εφαρμογή της Αρχής DNSH στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του ΤΑΑ

Στο Κεφ. 2 έχει προστεθεί ανά ειδικό στόχο, η απαραίτητη αναφορά που επιβεβαιώνει τη συμμόρφωση με την Αρχή DNSH.

Γ. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπείς με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Ειδικά για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, παρότι οι παρεμβάσεις του Προγράμματος θεωρούνται ουδέτερες, βάσει της 2ης Τεχνικής Οδηγίας της ΕΥΣΣΑ, για τις δράσεις που αφορούν σε υποδομές καθαρών αστικών μεταφορών και ψηφιοποίηση τους (ΣΠ2), πολυτροπικές μεταφορές και ψηφιοποίηση των μεταφορών μέσω άλλων τρόπων μεταφοράς θα ληφθεί μέριμνα:

- Σχεδιασμός υποδομών για καθαρές αστικές μεταφορές βάσει εκτίμησης των αναγκών κινητικότητας γυναικών και ανδρών.
- Διασφάλιση ότι στον σχεδιασμό και στην παροχή υπηρεσιών μεταφοράς εφαρμόζεται αποδεδειγμένα ανάλυση της χρήσης χρόνου για κάθε φύλο και λαμβάνονται υπόψη δραστηριότητες μετακίνησης και μεταφοράς που σχετίζονται με πολλαπλή φροντίδα.

Επιπλέον θα διασφαλιστεί η συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπτηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Δ. Επίσης το Πρόγραμμα δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις, που συνδυάζουν επιτυχώς της αρχές της βιωσιμότητας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό της εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

Ε. Θα διασφαλιστεί πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα και θα τηρείται η οδηγία Open Data Directive (Directive (EU)2019/1024).

Στ. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η ΕΥΔ θα προωθήσει τη στρατηγική χρήση των δημοσίων συμβάσεων για την υποστήριξη στόχων πολιτικής (συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των κενών στην ανάπτυξη ικανοτήτων). Οι δικαιούχοι θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν περισσότερα κριτήρια σχετικά με την ποιότητα και το κόστος του κύκλου ζωής. Όταν είναι εφικτό, περιβαλλοντικοί (π.χ. κριτήρια πράσινων δημόσιων προμηθειών) και κοινωνικοί προβληματισμοί καθώς και κίνητρα καινοτομίας θα πρέπει να ενσωματώνονται στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων.

Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης

Το τομεακό Πρόγραμμα "ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ" αποτελεί ένα από τα βασικά μέσα συγχρηματοδότησης έργων κατά την ΠΠ 2021-2027 για τις επιδιωκόμενες βελτιώσεις στο σύστημα Μεταφορών της χώρας, με στόχο (α) την εφαρμογή του ΕΣΣΜ και (β) τη συμβολή στην μετατροπή της Ελλάδας σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal) για τα Κ-Μ της ΕΕ.

Επομένως, οι παρεμβάσεις του Προγράμματος, που συγχρηματοδοτούνται από συνολικούς πόρους ύψους 1.854,3 εκ. € ΚΣ ή 2.224,1 εκ. €ΣΔΔ, συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα, σε συνέργεια με τις αντίστοιχες επενδύσεις του CEF2 και του ΤΑΑ, στα εξής :

- σταδιακή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με τις μεταφορές (έως 55% έως το 2030),
- μετάβαση σε μία πιο πράσινη κινητικότητα που θα προσφέρει πράσινες, προσβάσιμες μεταφορές ακόμα και σε απομακρυσμένες περιοχές,
- αξιοποίηση της ηλεκτροκίνησης και σταδιακή υιοθέτηση εναλλακτικών μη ορυκτών καυσίμων στις μεταφορές,
- βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς και της ελκυστικότητάς της χώρας για νέες επενδύσεις λόγω περαιτέρω ανάπτυξης ενός ασφαλούς και καλύτερα διασυνδεδεμένου ΔΕΔ-Μ,
- δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης λόγω των ευκαιριών που θα δίνονται για επενδύσεις,
- άρση της απομόνωσης, ιδιαίτερα σε νησιωτικές Περιφέρειες.
- συμβολή στην μείωση των θανάτων / βαριά τραυματιών κατά 50% έως το 2030, με την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων του Εθνικού στρατηγικού Σχεδίου Οδικής ασφάλειας.

Στο πλαίσιο αυτό:

Το **64% της ΣΔΔ**, δηλαδή 1.423,4 εκ. € του Προγράμματος αξιοποιείται για παρεμβάσεις που συμβάλλουν στο «πρασίνισμα» (greening) του. Οι επενδύσεις αφορούν σε:

- βιώσιμες πράσινες αστικές μεταφορές σε μητροπολιτικές και περιφερειακές πόλεις (ΣΠ2) (34,1%)
- ανάπτυξη ή αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου (ΣΠ3): προαστιακός, σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ, σιδηροδρομικές πολυτροπικές συνδέσεις (21.8%)
- θαλάσσιες μεταφορές με χρήση "πράσινων" πλοίων για διασφάλιση νησιωτικής συνδεσιμότητας και διασυνδεσιμότητας (ΣΠ3) (8,1%)

Η επιλογή του μείγματος των έργων που συμβάλλουν στο greening του Προγράμματος γίνεται λαμβάνοντας υπόψη ότι:

(α) Υπάρχουν και άλλα σημαντικά χρηματοδοτικά μέσα που υποστηρίζουν τον τομέα προς αυτή την κατεύθυνση, όπως το CEF2, από το οποίο επιδιώκεται να συγχρηματοδοτηθούν όλα τα σημαντικά νέα έργα επί του κεντρικού σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, με στόχο να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι διαθέσιμοι πόροι που αναλογούν στη χώρα από τον φάκελο του Ταμείου Συνοχής της τάξης του 1.300 εκ. € ΣΔΔ (932 εκ. ΚΣ).

(β) Για το σιδηροδρομικό τομέα υπάρχει πρόβλεψη 240 εκ. € στο ΤΑΑ για συγκεκριμένα έργα.

(γ) Οι διαθέσιμοι πόροι στο Πρόγραμμα από ΣΠ2 προέρχονται από το Ταμείο Συνοχής και είναι περιορισμένοι. Αξιοποιούνται αποκλειστικά για έργα βιώσιμης αστικής κινητικότητας, όπως νέα έργα σταθερής τροχιάς σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, παρεμβάσεις αναβάθμισης των συστημάτων αστικών μεταφορών, σε συνέργεια με πόρους του ΤΑΑ ύψους 220 εκ. €.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω με τον προγραμματισμό που έχει ήδη γίνει από τις Ελληνικές Αρχές επιδιώκεται η μέγιστη και βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων για «πράσινες» επενδύσεις τον τομέα Μεταφορών κατά την ΠΠ 2021-2027 (ΕΣΠΑ, CEF2 και ΤΑΑ).

Το **34,94% της ΣΔΔ**, δηλαδή 777,1 εκ. €, του Προγράμματος αξιοποιείται για έργα οδικών μεταφορών και ασφάλειας μεταφορών. Οι επενδύσεις αφορούν σε:

- ολοκλήρωση / ανάπτυξη σημαντικών αξόνων του κύριου και του αναλυτικού ΔΟΔ της ηπειρωτικής χώρας, συμπεριλαμβανομένων διασυνοριακών συνδέσεων (ΣΠ3) (13,4%)
- κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων του ΔΟΔ σε νησιωτικές Περιφέρειες όπου δεν υπάρχει ανάπτυξη σιδηροδρομικού δικτύου (ΣΠ3) (12,6%)
- βελτίωση της διασύνδεσης του ΔΟΔ και της πολυτροπικότητάς του (ΣΠ3) (1,6%)
- βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών (οδική, ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας) (ΣΠ3) (7,3%)

Η επιλογή των έργων στοχεύει στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των σχετικών επενδύσεων προηγούμενων ΠΠ σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο και στην περαιτέρω ανάπτυξη ασφαλούς, βιώσιμου, σύγχρονου και πολυτροπικού δικτύου μεταφορών της χώρας.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις είναι σε απόλυτη συνέργεια με τον αντίστοιχο προγραμματισμό του ΤΑΑ για οδικές μεταφορές (π.χ. BOAK), οδική ασφάλεια και ITS, με πόρους της τάξης των 1,5 δις €.

Επιπλέον, είναι συμπληρωματικές των αντίστοιχων παρεμβάσεων περιφερειακής οδοποίας και οδικής ασφάλειας, του ΣΠ3, στα Περιφερειακά Προγράμματα, που υλοποιούνται με πόρους της τάξης των 0,5δις € ΚΣ.

Το **1,06% της ΣΔΔ**, δηλαδή 23,5 εκ €, αφορά σε παροχή Τεχνικής Βοήθειας που αξιοποιείται για την καλύτερη υλοποίηση και τη διαχείριση των έργων του.

Συνολικά, για την υλοποίηση των επενδύσεων του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη το χρηματοδοτικό έλλειμμα των προγραμματικών έργων, επιλέγεται η επιχορήγηση τους ή/και η υλοποίηση τους μέσω ΣΔΙΤ αντί της αξιοποίησης άλλων χρηματοδοτικών μέσων.

Συνεισφορά στο Κλίμα

Σύμφωνα με τη δέσμευση του ΕΣΠΑ για διάθεση του 30% των πόρων ΕΤΠΑ και του 37% των πόρων Ταμείου Συνοχής σε στόχους για το Κλίμα σε επίπεδο χώρας, ο προαναφερόμενος σχεδιασμός του Προγράμματος «Μεταφορές» συνεισφέρει:

Στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής: 1.083,2 εκ € ΚΣ, δηλ το 58,42% των συνολικών του πόρων, που αναλύονται σε:

- 800,1 εκ € Ταμείου Συνοχής (62,04% των πόρων ΤΣ του Προγράμματος)
- 283,2 εκ € ΕΤΠΑ (50,14% των πόρων ΕΤΠΑ του Προγράμματος)

Στους Περιβαλλοντικούς Στόχους: 437,1 εκ € ΚΣ, δηλ το 23,57% των συνολικών του πόρων, που αναλύονται σε:

- 337,2 εκ € Ταμείου Συνοχής (26,15% των πόρων ΤΣ του Προγράμματος)
- 99,9 εκ € ΕΤΠΑ (17,69% των πόρων ΕΤΠΑ του Προγράμματος)

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Υποστηρίζεται ο Στρατηγικός Στόχος (Α) του Προγράμματος «Ανάπτυξη - αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς», με στροφή της χώρας σε μεταφορές μηδενικών εκπομπών (zero transport emissions) και σε ηλεκτροκινούμενες Δημόσιες Συγκοινωνίες (e-mobility). Οι σχετικές παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Συνοχής, στην Προτεραιότητα Π01. Είναι σε συνέργεια με αντίστοιχες παρεμβάσεις του ΤΑΑ. Αφορούν σε: • νέες και επεκτάσεις γραμμών Μετρό, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη • αναβάθμιση τροχαίου υλικού, στην Αθήνα • αναβάθμιση οδικού στόλου συστημάτων αστικών συγκοινωνιών με ηλεκτροκίνητα λεωφορεία, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και – πιλοτικά – σε άλλους περιφερειακούς δήμους της χώρας • αναβάθμιση τροχαίου υλικού, στην Αθήνα. Με την ολοκλήρωσή και λειτουργία των έργων αναμένεται σημαντική συμβολή στη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του συστήματος Μεταφορών στα δύο μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας, αλλά και σε επιμέρους περιφερειακούς δήμους, στις περιοχές των παρεμβάσεων, λόγω στροφής των χρηστών σε δημόσια φιλοπεριβαλλοντικά ΜΜΜ και αντίστοιχης μείωσης των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου. Συγκεκριμένα, επιδιώκονται: (α) η αύξηση του ετήσιου αριθμού χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων γραμμών, (β) ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση των υπηρεσιών των δημόσιων συγκοινωνιών, (γ) η μείωση της χρήσης πετρελαίου καυσίμου στις δημόσιες συγκοινωνίες, (δ) η μείωση της εξάρτησης από τα ιδιωτικής χρήσης οχήματα, (ε) ο περιορισμός της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Παράλληλα, επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός αποδοτικού

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		συστήματος αστικών δημόσιων συγκοινωνιών, στο πλαίσιο του ευρύτερου στόχου του τομέα Μεταφορών για μετακινήσεις με μειωμένους χρόνους, αξιόπιστες και οικονομικά αποδοτικές.
3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας	RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ	Υποστηρίζονται οι εξής δύο Στρατηγικοί Στόχοι του Προγράμματος: (B) «Προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του κεντρικού ΔΕΔ-Μ και κατασκευή/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ» και (E) «Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών». Οι σχετικές παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Συνοχής, στις Προτεραιότητες ΙΙ 04, ΙΙ 05 και ΙΙ 09 καθώς και από πόρους του ΕΤΠΑ των Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών (ΛΑΠ) στις Προτεραιότητες ΙΙ 03 και ΙΙ 06. Είναι σε συνέργεια με αντίστοιχες παρεμβάσεις του CEF 2. Οι κύριες παρεμβάσεις του Ταμείου Συνοχής αφορούν σε: • Ολοκλήρωση / αναβάθμιση του κεντρικού σιδηροδρομικού ΠΑΘΕΠ • Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων του κεντρικού και του αναλυτικού ΔΟΔ • Προμήθεια και λειτουργία συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας Οι κύριες παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ ΛΑΠ αφορούν σε: • Ανάπτυξη-αναβάθμιση περιφερειακού υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου • Κατασκευή / Αναβάθμιση επιλεγμένων περιφερειακών τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ (έργα διασύνδεσης του αναλυτικού ΔΟΔ, διασυνοριακά τμήματα, παρακάμψεις πόλεων) συμπληρωματικά προς τα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα ΠΕΠ. • Συνδέσεις του περιφερειακού οδικού δικτύου με τα ΔΕΔ-Μ. Με την ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων αναμένεται η ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, σύγχρονου και διαλειτουργικού δικτύου, στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος μεταφορών με αντίστοιχη αύξηση της αποδοτικότητάς του. Επιδιώκονται: • η αύξηση της χρήσης του πράσινου, αξιόπιστου, σύγχρονου, διαλειτουργικού σιδηροδρομικού

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		δικτύου • η αξιοποίηση του σιδηροδρομικού δικτύου για την χρήση του ως υπεραστικού / προαστιακού δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο • η ενίσχυση της συνεκτικότητας του οδικού ΔΕΔ-Μ • η αναβάθμιση των σιδηροδρομικών και οδικών διασυνοριακών συνδέσεων • η βελτίωση της συνδεσιμότητας του συστήματος μεταφορών • η βελτίωση της ασφάλειας των σιδηροδρομικών, οδικών, θαλάσσιων και εναέριων μεταφορών • η συμμόρφωση με διεθνή και εθνικά πρότυπα ασφαλείας. Παράλληλα, επιδιώκεται η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του συστήματος Μεταφορών, λόγω της επιδιωκόμενης στροφής στη χρήση του σιδηροδρομικού δικτύου.
3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας	RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα	Υποστηρίζονται οι εξής τρεις Στρατηγικοί Στόχοι του Προγράμματος: (Β) «Προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του κεντρικού ΔΕΔ-Μ και κατασκευή/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ», (Γ) «Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών», (Δ) «Διασφάλιση της προσβασιμότητάς και ενίσχυση της συνδεσιμότητας των νησιών» και (Ε) «Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών». Οι παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΤΠΑ των Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών (ΛΑΠ) στις Π 03, Π 06, Π 07 και Π 08 καθώς και από πόρους του ΕΤΠΑ των Περιφερειών σε Μετάβαση (ΜΕΤ) στις Προτεραιότητες Π 06, Π 07 και Π 08. Είναι σε συνέργεια με αντίστοιχες παρεμβάσεις των ΠΕΠ 2021-2027 και του ΤΑΑ. Οι κύριες παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ ΛΑΠ αφορούν σε: • Ανάπτυξη-αναβάθμιση περιφερειακού προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου στη Θεσσαλονίκη • Ιεραρχημένες παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας σε Εθνικό Επίπεδο (άνλες) και Περιφερειακό επίπεδο (υποδομές) • Πολυτροπικές σιδηροδρομικές και οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια • Αναβάθμιση υποδομών σε επιλεγμένα λιμάνια, κυρίως εκτός ΔΕΔ-Μ • Ενίσχυση συστήματος

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>θαλασσίων συγκοινωνιών Π. Β. Αιγαίου με χρήση «πράσινων» πλοίων. Οι κύριες παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ MET αφορούν σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποδομές οδικής ασφάλειας στην Π. Αττικής • Αναβάθμιση υποδομών σε επιλεγμένα λιμάνια, κυρίως εκτός ΔΕΔ-Μ • Ενίσχυση συστήματος θαλασσίων συγκοινωνιών Π. Β. Αιγαίου με χρήση «πράσινων» πλοίων. <p>Συνολικά επιδιώκονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η αξιοποίηση του σιδηροδρομικού δικτύου ως προαστιακό δίκτυο σε περιφερειακό επίπεδο • η αύξηση του βαθμού πολυτροπικότητας του συστήματος μεταφορών στην ηπειρωτική χώρα • η βελτίωση της προσβασιμότητας και της διασύνδεσης νησιωτικών περιοχών • η μείωση της επίδρασης της περιφερειακότητας σε γεωγραφικά απομονωμένες και απρόσιτες περιοχές • η βελτίωση της συνδεσιμότητας του συστήματος μεταφορών • η βελτίωση της οδικής ασφάλειας. <p>Παράλληλα, επιδιώκεται η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του συστήματος Μεταφορών λόγω αύξησης της χρήσης του σιδηροδρομικού δικτύου και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά την λειτουργία του συστήματος των θαλασσίων συγκοινωνιών.</p>

* Ειδικές προτεραιότητες σύμφωνα με τον κανονισμό EKT+

2. Προτεραιότητες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής τροχιάς- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο viii) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 01 (Π 01) αφορά σε παρεμβάσεις στα μέσα σταθερής τροχιάς για την βελτίωση της αστικής κινητικότητας. Κύρια στόχευση αποτελεί η περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών παρέμβασης μέσω της αύξησης των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον, της ενίσχυσης της μετάβασης στην ηλεκτρική κινητικότητα μηδενικών εκπομπών, του εκσυγχρονισμού και της βελτίωσης των δημόσιων μεταφορών και της δημιουργίας συνθηκών για έξυπνα και βιώσιμα αστικά δίκτυα.

Η Π 01 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 και του Ειδικού Στόχου viii «Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», υπό τον Στρατηγικό Στόχο Α του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο Ε.Σ. 2.viii θα επιτευχθεί μέσω:

- της κατασκευής της νέας Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας
- της επέκτασης γραμμών του Μετρό σε Αθήνα / Θεσσαλονίκη
- και της προμήθειας / αναβάθμισης τροχαίου υλικού

Παράλληλα, η Π 01 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ανάπτυξη βιώσιμης αστικής κινητικότητας σε αστικές περιοχές,
- τον εκσυγχρονισμό και διαλειτουργικότητα του συστήματος αστικών και προαστιακών μετακινήσεων,
- την προώθηση ενεργειών για μείωση της συμφόρησης, της αέριας ρύπανσης, του θορύβου και των τροχαίων ατυχημάτων,
- την προσβασιμότητα των υποδομών από άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποτελούν τη συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους.

Με την Π 01 επιτυγχάνεται αύξηση των πράσινων υποδομών μεταφορών σταθερής τροχιάς στο αστικό περιβάλλον και μείωση της οδικής κυκλοφοριακής συμφόρησης. Επιδιώκεται αύξηση της σχετικής ζήτησης των πράσινων αστικών ΜΜΜ έναντι των ανταγωνιστικών οδικών μέσων, λόγω αύξησης της ελκυστικότητας τους, μείωσης του χρόνου μετακίνησης των χρηστών με αυτά, αύξησης του δυνητικά εξυπηρετούμενου επιβατικού κοινού.

Η αύξηση του μεριδίου των περιβαλλοντικά βιώσιμων αστικών ΜΜΜ θα συμβάλλει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών ανάπτυξης των παρεμβάσεων, λόγω της μείωσης των εκπομπών αέριων ρύπων, συμπεριλαμβανομένων των αερίων θερμοκηπίου, της αντίστοιχης μείωσης των εκπομπών θορύβου από την οδική κυκλοφορία και της αποσυμφόρησης του αστικού οδικού δικτύου. Υπό τοπρίσμα αυτό ενισχύονται η βιώσιμη αστική κινητικότητα αλλά και οι ασφαλείς μετκινήσεις στις αστικές μεταφορές.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 2.viii υποστηρίζεται, ενδεικτικά, από στις ακόλουθες δράσεις:

Δράση 1.1. Νέες / επεκτάσεις γραμμών Μετρό Αθήνας και Θεσσαλονίκης

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις κατασκευής νέων τμημάτων, καθώς και επέκτασης υφιστάμενων γραμμών, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 081: Υποδομή για καθαρές Αστικές Μεταφορές.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Δράσης 1.1. προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση των ακόλουθων έργων:

- η κατασκευή τμήματος της Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας (Άλσος Βεΐκου – Γουδή), μεταφερόμενο από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ,
- η επέκταση της Γραμμής 2 του Μετρό Αθήνας μέχρι το Τίλιον και
- η επέκταση του Μετρό Θεσσαλονίκης προς το Αεροδρόμιο «Μακεδονία»

Η συμβολή της Δράσης στον Ειδικό Στόχο 2.viii είναι σημαντική, καθώς με την ολοκλήρωση των έργων ενισχύεται η προοπτική για την εύρυθμη πολεοδομική και κυκλοφοριακή λειτουργία της μητροπολιτικής περιοχής του Κεντρικού Τομέα Αθηνών και της Θεσσαλονίκης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και κυκλοφοριακή συμφόρηση του οδικού δικτύου. Η Δράση αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού από ΜΜΜ, αύξηση της ελκυστικότητας των πράσινων ΜΜΜ έναντι του επιβαρυμένου αστικού οδικού δικτύου. Η αύξηση της ελκυστικότητας των πράσινων αστικών συγκοινωνιών σταθερής τροχιάς θα επιτευχθεί λόγω της μείωσης της χρονοαπόστασης μεταξύ των εξυπηρετούμενων περιοχών κατά μήκος των γραμμών Μετρό και της αύξησης των εξυπηρετούμενων περιοχών.

Παράλληλα, επειδή με τη Δράση 1.1. προωθείται η ανάπτυξη πράσινων συστημάτων μαζικής μεταφοράς, ενισχύεται και η περιβαλλοντική αναβάθμιση των αστικών κέντρων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, λόγω της αναμενόμενης μείωσης των εκπομπών αέριων ρύπων και θορύβου από την οδική κυκλοφορία.

Δράση 1.2. Αναβάθμιση τροχαίου υλικού

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις αναβάθμισης των αστικών μέσων σταθερής τροχιάς, μέσω της προμήθειας / αναβάθμισης τροχαίου υλικού, για την προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 082 - Τροχαίο Υλικό καθαρών Αστικών μεταφορών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Δράσης 1.2 προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση των ακόλουθων έργων (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Η προμήθεια νέων δι-ρευματικών συρμών που δύνανται να λειτουργήσουν τόσο στο δίκτυο του Μετρό, όσο και στο δίκτυο του Προαστιακού, προκειμένου να υποστηριχθεί η απ' ευθείας σύνδεση του Πειραιά και ιδιαίτερα του λιμανιού του Πειραιά με το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος (μέσω της Γραμμής 3 «Χαϊδάρι – Πειραιάς»).
- Η αναβάθμιση συρμών της Γραμμής 1 και η εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ενέργειας η οποία παράγεται από την ηλεκτροπέδηση των συρμών σε δύο υποσταθμούς έλξης («ΦΑΛΗΡΟ» και «ΗΡΑΚΛΕΙΟ»).

Τα έργα της Δράσης 1.2 αναμένεται να συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αστικών μεταφορών, μέσω π.χ. της αύξησης της συχνότητας των δρομολογίων συναρτήσει της σχετικής ζήτησης, στην εξυπηρέτηση νέων επιβατών, στη μείωση των διανυόμενων οχηματοχλιομέτρων ιδιωτικών αυτοκινήτων και στην αύξηση της χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών. Το τελευταίο θα συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου στην περιοχή επιρροής των έργων, η οποία σε συνδυασμό με την μείωση της συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας και καυσίμων και τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης του στόλου, οδηγεί στη μείωση των εκπομπών πρωτογενών και δευτερογενών αέριων ρύπων, στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αστικών συγκοινωνιών και στην εν γένει αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη περιοχή των παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στο στόχο της μετάβασης σε μία οικονομία μηδενικών εκπομπών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων στην Π 01 θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 2.viii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνεισφοράς στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας, καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής.

Τέλος, κατά την επιλογή των πράξεων, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η έναρξη λειτουργίας των έργων Μετρό, που χρηματοδοτήθηκαν την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 01, ΕΣ 2.viii, αφορούν στους χρήστες των αστικών μέσων μεταφοράς που επωφελούνται από τις παρεχόμενες αναβαθμισμένες υποδομές/ υπηρεσίες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπείς με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΙΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

--	--	--

2.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.8	ΤΣ		RCO55	Μήκος νέων γραμμών τραμ και μετρό	χλμ.	0,00	21,40
1	RSO2.8	ΤΣ		RCO57	Ικανότητα φιλικού προς το περιβάλλον τροχαίου υλικού μαζικών δημόσιων συγκοινωνιών	επιβάτες	4.145,00	18.830,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.8	ΤΣ		RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	15.120,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εγχειρίδιο ΕΤΕπ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
1	RSO2.8	ΤΣ		RCR62	Ετήσιος αριθμός χρηστών	χρήστες/έτος	78.743.324,00	2020	293.508.226,00	Μελέτες ΚΟ, εφαρμογή μεθοδολογίας	

					νέων ή εκσυγχρονισμ ένων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών					υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστική ς Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.8	ΤΣ		081. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές	323.098.190,00
1	RSO2.8	ΤΣ		082. Τροχαίο υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	103.530.000,00
1	RSO2.8	Σύνολο			426.628.190,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.8	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	426.628.190,00
1	RSO2.8	Σύνολο			426.628.190,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.8	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	426.628.190,00
1	RSO2.8	Σύνολο			426.628.190,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.8	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	426.628.190,00
1	RSO2.8	Σύνολο			426.628.190,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Βιώσιμες αστικές μεταφορές (εκτός μέσων σταθερής τροχιάς) - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο viii) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 02 (Π 02) αφορά σε παρεμβάσεις βελτίωσης της αστικής κινητικότητας. Κύρια στόχευση αποτελεί η περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών παρέμβασης, μέσω του εκσυγχρονισμού των στόλων και του συστήματος δημοσίων συγκοινωνιών -εν γένει- στο αστικό περιβάλλον, επιτρέποντας τη μετάβαση στην ηλεκτρική κινητικότητα μηδενικών εκπομπών, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των δημόσιων μεταφορών και τη δημιουργία συνθηκών για έξυπνα και βιώσιμα αστικά δίκτυα.

Η Π 02 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 και του Ειδικού Στόχου viii «Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», υπό τον Στρατηγικό Στόχο Α του Προγράμματος.

Ο Ε.Σ. 2.viii θα επιτευχθεί μέσω:

- της αναβάθμισης του συστήματος των αστικών συγκοινωνιών μέσω της προμήθειας λεωφορείων μηδενικών ρύπων για την ενίσχυση της φιλοπεριβαλλοντικής τους διάστασης και της εγκατάστασης συστημάτων παρακολούθησης.

Παράλληλα, η Π 02 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ανάπτυξη βιώσιμης αστικής κινητικότητας σε αστικές περιοχές,
- τον εκσυγχρονισμό και διαλειτουργικότητα συστήματος αστικών και προαστιακών μετακινήσεων,
- την προώθηση ενεργειών για μείωση συμφόρησης, ρύπανσης, θορύβου και τροχαίων ατυχημάτων,
- την προσβασιμότητα υποδομών από άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποτελούν τη συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Π.Π.

Με την Π 02 επιτυγχάνεται αύξηση της χρήσης των πράσινων ΜΜΜ στο αστικό περιβάλλον και η ανακούφιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Επιδιώκεται αύξηση της σχετικής ζήτησης των πράσινων αστικών ΜΜΜ έναντι των ανταγωνιστικών οδικών μέσων, λόγω αύξησης της ελκυστικότητας τους, βελτίωσης του χρόνου μετακίνησης των χρηστών με αυτά, αύξησης του δυνητικά εξυπηρετούμενου επιβατικού κοινού.

Η αύξηση του μεριδίου των περιβαλλοντικά φιλικών αστικών ΜΜΜ θα συμβάλλει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών ανάπτυξης των δράσεων, λόγω της μείωσης των εκπομπών αερίων ρύπων, αλλά και του θορύβου, υπό το πρίσμα της ενίσχυσης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της ασφαλούς μετακίνησης στις αστικές μεταφορές.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 2.viii υποστηρίζεται ενδεικτικά από την ακόλουθη δράση:

Δράση 2.1. Αναβάθμιση συστήματος αστικών μεταφορών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις αναβάθμισης / αναδιάρθρωσης του συστήματος των αστικών μεταφορών, μέσω της ανάπτυξης στόλων λεωφορείων μηδενικών εκπομπών σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, για την προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, στο πλαίσιο των Πεδίων Παρέμβασης 082 - Τροχαίο Υλικό καθαρών Αστικών μεταφορών και 085 Ψηφιοποίηση των μεταφορών όταν προορίζεται εν μέρει για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου: αστικές μεταφορές.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Δράσης 2.1 προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση των ακόλουθων έργων (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Ολοκληρωμένη παρέμβαση για βελτίωση αστικών συγκοινωνιών Αθήνας στην οποία περιλαμβάνονται:
  - προμήθεια ηλεκτρικών λεωφορείων μηδενικών εκπομπών,
  - η προμήθεια κι εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος διάγνωσης τεχνικής ικανότητας στόλου οχημάτων (Ο.Σ.Τ.Ι.), το οποίο θα συμβάλλει στην ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών, με παράλληλη προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
  - καθώς και τυχόν άλλες παρεμβάσεις που θα κριθούν ως απαραίτητες για την ενίσχυση του συστήματος συγκοινωνιών.
    - Ολοκληρωμένη παρέμβαση για βελτίωση αστικών συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης στην οποία περιλαμβάνονται:
      - προμήθεια ηλεκτρικών λεωφορείων μηδενικών εκπομπών,
      - καθώς και τυχόν άλλες παρεμβάσεις που θα κριθούν ως απαραίτητες για την ενίσχυση του συστήματος συγκοινωνιών.

Τα έργα της Δράσης 2.1 αναμένεται να συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αστικών μεταφορών, δεδομένης π.χ. της αύξησης της συχνότητας των δρομολογίων συναρτήσει της σχετικής ζήτησης, στην εξυπηρέτηση νέων επιβατών, στη μείωση διανυόμενων οχηματοχιλιομέτρων ιδιωτικών αυτοκινήτων και στην αύξηση χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών. Το τελευταίο συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου στην περιοχή επιρροής των έργων, που σε συνδυασμό με την μείωση της συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας, τον εκσυγχρονισμό διαχείρισης του στόλου, αλλά και την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στις αστικές μετακινήσεις, οδηγεί στη μείωση πρωτογενών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αστικών συγκοινωνιών και στην εν γένει αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη περιοχή των παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στο στόχο της μετάβασης σε μία οικονομία μηδενικών ρύπων.

Δράση 2.2 Αναβάθμιση συστήματος αστικών μεταφορών σε άλλους ΟΤΑ

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις ολοκληρωμένης αναβάθμισης / αναδιάρθρωσης του συστήματος των οδικών αστικών μεταφορών σε άλλους περιφερειακούς δήμους, μέσω της αξιοποίησης λεωφορείων μηδενικών εκπομπών και λοιπών απαιτούμενων δράσεων, για την προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 082 - Τροχαίο Υλικό καθαρών Αστικών μεταφορών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Δράσης 2.2 προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση του ακόλουθου έργου:

- Σχεδιασμός και υλοποίηση πιλοτικής δράσης για την αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών και την ανανέωση του στόλου των αστικών λεωφορείων με ηλεκτρικά οχήματα μηδενικών εκπομπών σε Περιφερειακούς Δήμους, εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Ενδεικτικά η επιλογή θα αφορά σε έως 10 πόλεις. Η επιλογή θα γίνει ανάμεσα σε πόλεις που συμμετέχουν στην δράση EU100 ή αποτελούν άλλα σημαντικά αστικά κέντρα (νησιωτικά ή ηπειρωτικά).

Η ολοκλήρωση του πιλοτικού θα οδηγήσει σε εξαγωγή των αναγκαίων συμπερασμάτων, για τη μελλοντική επέκταση της δράσης στο σύνολο της χώρας.

Η υλοποίηση της πιλοτικής δράσης προτείνεται να γίνει σε τρείς φάσεις:

1. Εκπόνηση υποστηρικτικών μελετών για την οριστική επιλογή των δήμων. Αντικείμενο των υποστηρικτικών μελετών θα είναι: η διάγνωση των ιδιαιτεροτήτων των Δήμων της χώρας (ανάλυση αποκλίσεων – gap analysis), ο ορισμός των κριτηρίων επιλογής των πιλοτικών Δήμων, το πλήθος των πόλεων, οι προτεινόμενοι δικαιούχοι και το σχήμα διοίκησης, η διασφάλιση της οικονομικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των προτάσεων, το είδος και το εύρος των κινήτρων που θα δοθούν στους παρόχους συγκοινωνιακού έργου.
2. Αναδιάρθρωση των αστικών μεταφορών επιλεγμένων πόλεων, που περιλαμβάνει ανακαθορισμό δρομολογίων, δράσεις συνδυασμένων μεταφορών, σύστημα κομίστρου, απαραίτητες υποδομές λειτουργίας του δικτύου κλπ.
3. Προμήθεια ηλεκτροκινούμενων λεωφορείων.

Προϋπόθεση για την υλοποίηση της δράσης αποτελεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές, ώστε να διασφαλιστεί η παροχή υψηλής ποιότητας δημοσίων τακτικών υπεραστικών και αστικών οδικών επιβατικών μεταφορών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Η εναρμόνιση υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Ελλάδα 2.0, που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και πρόκειται να ολοκληρωθεί εντός του 2022. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την εφαρμογή του σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Τα έργα της Δράσης 2.2 αναμένεται να συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αστικών μεταφορών, δεδομένης π.χ. της αύξησης της συχνότητας των δρομολογίων συναρτήσει της σχετικής ζήτησης, στην εξυπηρέτηση νέων επιβατών, στη μείωση διανυόμενων οχηματοχιλιομέτρων ιδιωτικών αυτοκινήτων και στην αύξηση χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών. Το τελευταίο συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου στην περιοχή

επιρροής των έργων, που σε συνδυασμό με την μείωση της συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας, τον εκσυγχρονισμό διαχείρισης του στόλου, αλλά και την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στις αστικές μετακινήσεις, οδηγεί στη μείωση πρωτογενών και δευτερογενών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αστικών συγκοινωνιών και στην εν γένει αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη περιοχή των παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στο στόχο της μετάβασης σε μία οικονομία μηδενικών ρύπων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων στην Π 02 θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 2.viii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής.

Για την ωρίμανση των παραπάνω δράσεων κρίνεται σκόπιμη η αξιοποίηση της τεχνικής υποστήριξης και τεχνογνωσίας των JASPERS, η οποία θα παρασχεθεί υπό την εποπτεία του ΥΠΥΜΕ, με ενιαίες παραδοχές για τους συμμετέχοντες ΟΤΑ.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες - στόχοι της Προτεραιότητας 02, ΕΣ 2.viii, αφορούν στους χρήστες των αστικών μέσων μεταφοράς που επωφελούνται από τις παρεχόμενες αναβαθμισμένες υποδομές/ υπηρεσίες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπείς με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το

περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμΕΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	----------------	---------------

2	RSO2.8	ΤΣ		RCO57	Ικανότητα φιλικού προς το περιβάλλον τροχαίου υλικού μαζικών δημόσιων συγκοινωνιών	επιβάτες	15.850,00	62.540,00
2	RSO2.8	ΤΣ		PSO502	Ψηφιοποιημένα συστήματα αστικών συγκοινωνιών	Συστήματα	0,00	1,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.8	ΤΣ		RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	163.068,00	2019	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εγχειρίδιο ΕΤΕπ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.8	ΤΣ		RCR62	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών	χρήστες/έτος	429.775.912,00	2020	492.120.733,00	Μελέτες ΚΟ, εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.8	ΤΣ		082. Τροχαίο υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	212.500.000,00
2	RSO2.8	ΤΣ		085. Ψηφιοποίηση των μεταφορών όταν αφιερώνεται εν μέρει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου: αστικές συγκοινωνίες	5.100.000,00
2	RSO2.8	Σύνολο			217.600.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.8	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	217.600.000,00
2	RSO2.8	Σύνολο			217.600.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.8	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	217.600.000,00
2	RSO2.8	Σύνολο			217.600.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.8	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	217.600.000,00

2	RSO2.8	Σύνολο			217.600.000,00
---	--------	--------	--	--	----------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου - ΕΤΠΑ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 3 (Π 03) αφορά στην περαιτέρω ανάπτυξη/ αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ με κύρια στόχευση την ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος ενδοπεριφερειακής κινητικότητας.

Π 03 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.i «Ανάπτυξη ενός ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Β του Προγράμματος Υποδομών Μεταφορών.

Ο Ε.Σ 3.i θα επιτευχθεί μέσω:

- της ενίσχυσης της χρήσης του πράσινου υπεραστικού / προαστιακού σιδηρόδρομου με ηλεκτροκίνηση μηδενικών εκπομπών,
- της περαιτέρω ανάπτυξης/ αναβάθμισης του σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ και της ενίσχυσης της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας,
- της ευρείας εγκατάστασης ηλεκτροκίνησης και συστημάτων για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας του αναλυτικού σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ, με στόχο τη μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων,

Παράλληλα η Π 03 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών που ανήκουν στο ΔΕΔ-Μ,
- την ολοκλήρωση λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορικών μέσων του ΔΕΔ-Μ της χώρας μεταξύ τους,
- την περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση των ΔΕΔ-Μ με έμφαση στην άρση εμποδίων και την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας,
- τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα Μεταφορών.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά και σε συνέργεια με τα έργα που περιλαμβάνονται στην Π 04 και στην Π 07 του Προγράμματος και με αντίστοιχες δράσεις ανάπτυξης του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας που προβλέπεται να συγχρηματοδοτηθούν από πόρους του CEF2 και του TAA. Εντάσσονται στον σχεδιασμό του ΕΣΣΜ, αποτελώντας συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει υλοποιηθεί με επενδύσεις σε προαστιακό / υπεραστικό σιδηροδρομικό δίκτυο στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους.

Με την Π 03, υπό τον Ε.Σ. 3.i, επιτυγχάνεται η διατροπικότητα, η συνεκτικότητα και η διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού συστήματος μεταφορών υψηλής ποιότητας με ομοιογενή χαρακτηριστικά, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη κυκλοφορία ηλεκτροκινούμενων συρμάτων κατά μήκος των τμημάτων του ΔΕΔ-Μ, χωρίς καθυστερήσεις στους χρόνους των δρομολογίων. Πρόσθετα, η αναβάθμιση των υπεραστικών / προαστιακών σιδηροδρομικών τμημάτων

με σύγχρονα συστήματα σηματοδότησης, τηλεπικοινωνιών, διαχείρισης αποτελεί ζωτικής σημασίας παρέμβαση για την ανακοπή της πτωτικής πορείας της συμμετοχής του σιδηροδρόμου, μειώνοντας τα φαινόμενα συμφόρησης, αυξάνοντας το επίπεδο ασφαλείας των μετακινήσεων αλλά και προωθώντας πράσινους τρόπους μετακίνησης.

Πιο συγκεκριμένα ο Ε.Σ. 3.i υποστηρίζεται από την ακόλουθη Δράση:

Δράση 3.2. Ανάπτυξη υπεραστικού Σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις ανάπτυξης/ αναβάθμισης του υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ σε περιφερειακό επίπεδο, με κύρια στόχευση την ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος μεταφορών υψηλής ποιότητας στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 096 Νέοι ή Αναβαθμισμένοι Σιδηρόδρομοι Κεντρικό Δίκτυο ΔΕΔ-Μ, 097 Νέοι ή Αναβαθμισμένοι Σιδηρόδρομοι Εκτεταμένο Δίκτυο ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 3.2 και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον Ειδικό Στόχο 3.i προβλέπονται ενδεικτικά τα εξής έργα (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- η εγκατάσταση συστημάτων Σηματοδότησης-Τηλεδιοίκησης, ETCS L1 και Ηλεκτροκίνησης τύπου trolley στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Λάρισα – Βόλος, καθώς και η αναβάθμιση της υφιστάμενης μονής μετρικής γραμμής σε κανονικού εύρους στο τμήμα Σ.Σ. Λατομείου - ΒΙ.ΠΕ. - Σ.Σ. Βόλου.
- η εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης στο τμήμα του προαστιακού σιδηρόδρομου Θεσσαλονίκης από Πλατύ μέχρι Έδεσσα,
- η αναβάθμιση του προαστιακού σιδηροδρόμου μεταξύ ΣΣ Κάτω Αχαΐας και ΣΣ Πύργου.

Τα σιδηροδρομικά τμήματα όπου εστιάζουν οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της Δράσης 3.2 αποτελούν τμήματα του αναλυτικού και κεντρικού σιδ/κού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, συμβάλλοντας περαιτέρω στην ενίσχυση της διατροπικότητας, στη βελτίωση των παραμέτρων διαλειτουργικότητας, στη βελτίωση του επιπέδου ασφαλειας κατά μήκος του δικτύου και στην μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας και καυσίμων, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, επιδιώκοντας τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα. Η επίτευξη ταχύτερης και οικονομικότερης μετακίνησης επιβατών θα συμβάλλει στην μείωση του οδικού κυκλοφοριακού φόρτου με περαιτέρω μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων, θορύβου και των οδικών ατυχημάτων. Επιπλέον, επιτυγχάνεται βελτίωση της σιδηροδρομικής εξυπηρέτησης μέσω του δικτύου υπεραστικού / προαστιακού σιδηρόδρομου σε τουλάχιστον 7 πρωτεύουσες νομών, συμβάλλοντας στην αύξηση της ζήτησης και της χρήσης σιδηροδρομικών μέσων μεταφοράς για την εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών έναντι των ιδιωτικών οδικών μέσων μεταφοράς.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.i και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνεισφοράς στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας, καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ. Τέλος, πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την εφαρμογή του σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επιπλέον, ειδικά για την ανάπτυξη του δικτύου προαστιακού σιδηροδρόμου θα υπάρξει ολιστική προσέγγιση που θα περιλαμβάνει συνεργασία παρόχου σιδηροδρομικού έργου, ΟΤΑ και τοπικών φορέων, ώστε να διασφαλισθεί η κατάλληλη συχνότητα δρομολογίων, η διασύνδεση του προαστιακού με άλλα ΜΜΜ, επαρκής και ασφαλής χώρος στάθμευσης, άλλες χρήσεις αναγκαίες για την προσέλκυση των χρηστών (εμπορικές / πολιτιστικές χρήσεις). Η εκπόνηση των σχετικών υποστηρικτικών και τεχνικών μελετών μπορεί να καλυφθεί από την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος. Μπορεί να αξιοποιηθεί η σχετική τεχνική υποστήριξη και τεχνογνωσία των JASPERS.

Τέλος, θα διερευνηθεί η υποστήριξη των δικαιούχων των έργων από το Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια" 2021-2027.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 02, ΕΣ 3.1, αφορούν στους χρήστες που επωφελούνται από το δίκτυο και την πολυτροπικότητα του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των

αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	----------------	---------------

3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO47	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρόμων — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	78,14
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO49	Μήκος ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	134,50

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	3.239,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εγχειρίδιο ΕΤΕπ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR58	Επίσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	25.963.015,00	2020	68.542.672,00	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	096. Νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ	17.850.000,00
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	097. Νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — Εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	43.435.000,00
3	RSO3.1	Σύνολο			61.285.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	61.285.000,00
3	RSO3.1	Σύνολο			61.285.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	61.285.000,00
3	RSO3.1	Σύνολο			61.285.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	61.285.000,00

3	RSO3.1	Σύνολο		61.285.000,00
---	--------	--------	--	---------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 3(Π 03) αφορά στην περαιτέρω ανάπτυξη/ αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου, με κύρια στόχευση την ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού και διαλειτουργικού περιβαλλοντικά βιώσιμου συστήματος ενδοπεριφερειακής κινητικότητας.

Π 03 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.ii «Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Β του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο Ε.Σ 3.ii θα επιτευχθεί μέσω:

- της ενίσχυσης της χρήσης του πράσινου προαστιακού σιδηρόδρομου με ηλεκτροκίνηση μηδενικών εκπομπών,
- της ενίσχυσης της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας,
- της περαιτέρω ανάπτυξης/ αναβάθμισης του σιδηροδρομικού δικτύου εκτός ΔΕΔ-Μ.

Παράλληλα η Π 03 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών,
- την ολοκλήρωση λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορικών μέσων του ΔΕΔ-Μ της χώρας μεταξύ τους,
- την περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση του σιδηροδρόμου, με έμφαση στην άρση εμποδίων και την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά και σε συνέργεια με τα έργα που περιλαμβάνονται στην Π 04 και στην Π 07 του Προγράμματος και με αντίστοιχες δράσεις ανάπτυξης του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας που προβλέπεται να συγχρηματοδοτηθούν από πόρους του CEF2 και του ΤΑΑ. Εντάσσονται στο σχεδιασμό του ΕΣΣΜ, αποτελώντας συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει υλοποιηθεί με επενδύσεις σε προαστιακό σιδηροδρομικό δίκτυο, σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους. Επίσης, είναι συμπληρωματικές στην εξυπηρέτηση των χρηστών ΜΜΜ, σε αστικά κέντρα όπου αναπτύσσεται Μετρό (Π01) ή σε περιφερειακούς δήμους που θα επιλεγούν για να συμμετάσχουν στην πιλοτική Δράση αναβάθμισης συστήματος αστικών μεταφορών (Π 02).

Με την Π 03, υπό τον Ε.Σ. 3.ii, επιτυγχάνεται η αναβάθμιση των υπεραστικών / προαστιακών σιδηροδρομικών τμημάτων, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη κυκλοφορία ηλεκτροκινούμενων συρμών. Αποτελεί ζωτικής σημασίας παρέμβαση για την ανακοπή της πτωτικής πορείας της συμμετοχής του σιδηροδρόμου, μειώνοντας τα φαινόμενα συμφόρησης, αυξάνοντας το επίπεδο ασφαλείας των μετακινήσεων και προωθώντας πράσινους τρόπους μετακίνησης.

Πιο συγκεκριμένα ο Ε.Σ. 3.ii υποστηρίζεται από την ακόλουθη Δράση:

Δράση 3.1. Ανάπτυξη προαστιακού Σιδηροδρομικού Δικτύου εκτός ΔΕΔ-Μ

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις ανάπτυξης/ αναβάθμισης του υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο, με κύρια στόχευση την ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος μεταφορών υψηλής ποιότητας, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 099 – Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι – ηλεκτρικοί / μηδενικών εκπομπών.

Στο πλαίσιο της Δράσης 3.1. και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον Ειδικό Στόχο 3.ii, προβλέπεται ενδεικτικά:

- η ανάπτυξη του προαστιακού σιδηρόδρομου Δυτικής Θεσσαλονίκης

Τα σιδηροδρομικά τμήματα στα οποία εστιάζουν οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της Δράσης 3.1. συμβάλουν άμεσα στην επίτευξη ταχύτερης και οικονομικότερης μετακίνησης επιβατών και έμμεσα στην μείωση του οδικού κυκλοφοριακού φόρτου με περαιτέρω μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων, του θορύβου και των οδικών ατυχημάτων. Περαιτέρω, επιτυγχάνεται βελτίωση της σιδηροδρομικής εξυπηρέτησης των οικισμών που εξυπηρετεί το δίκτυο του υπεραστικού / προαστιακού σιδηρόδρομου στη Θεσσαλονίκη, συνεισφέροντας στην αύξηση της ζήτησης και της χρήσης των σιδηροδρομικών μέσων μεταφοράς για την εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών έναντι των οδικών μέσων μεταφοράς.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.ii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ. Επίσης, πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Ειδικά για την ανάπτυξη του δικτύου προαστιακού σιδηροδρόμου θα ληφθεί υπόψη η ολιστική προσέγγιση που θα περιλαμβάνει συνεργασία παρόχου σιδηροδρομικού έργου, ΟΤΑ και τοπικών φορέων ώστε να διασφαλισθεί η κατάλληλη συχνότητα δρομολογίων, η διασύνδεση του προαστιακού με άλλα ΜΜΜ, επαρκής και ασφαλής χώρος στάθμευσης, άλλες χρήσεις αναγκαίες για την προσέλκυση των χρηστών (εμπορικές / πολιτιστικές χρήσεις). Η εκπόνηση των σχετικών υποστηρικτικών και τεχνικών μελετών καλύπτεται από την Τεχνική βοήθεια του Προγράμματος. Μπορεί να αξιοποιηθεί η σχετική τεχνική υποστήριξη και τεχνογνωσία των JASPERs.

Επίσης, θα διερευνηθεί η υποστήριξη των δικαιούχων από το Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια" 2021-2027.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 03, ΕΣ 3ii, αφορούν στους χρήστες που επωφελούνται από το δίκτυο και την πολυτροπικότητα του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO48	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρόμων — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	15,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	477,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εγχειρίδιο ΕΤΕπ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ	

										Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR58	Επήσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	5.231.793,00	Μελέτες ΚΟ, εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	099. Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — ηλεκτρικοί/μηδενικών εκπομπών	12.750.000,00
3	RSO3.2	Σύνολο			12.750.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	12.750.000,00
3	RSO3.2	Σύνολο			12.750.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	12.750.000,00
3	RSO3.2	Σύνολο			12.750.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	12.750.000,00
3	RSO3.2	Σύνολο			12.750.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ολοκλήρωση / αναβάθμιση κεντρικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 04 (Π 04) αφορά στην ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού δικτύου, με έμφαση στον άξονα ΠΑΘΕ/Π, που αποτελεί τμήμα του Πολυτροπικού Διαδρόμου Μεταφορών Ανατολής / Ανατολικής Μεσογείου (Orient/East-Med Corridor) και τις συνδέσεις με αυτόν, με κύρια στόχευση την ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος μεταφορών υψηλής ποιότητας.

Η Π 04 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.i «Ανάπτυξη ενός ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Β του Προγράμματος Υποδομών Μεταφορών.

Ο Ε.Σ 3.i θα επιτευχθεί μέσω:

- της ενίσχυσης της χρήσης του πράσινου σιδηρόδρομου με ηλεκτροκίνηση μηδενικών εκπομπών,
- της ολοκλήρωσης του κεντρικού Σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π,
- της ευρείας εγκατάστασης ηλεκτροκίνησης και συστημάτων για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητάς του και της ολοκλήρωσης της προσαρμογής του δικτύου στο ERTMS.

Παράλληλα η Π 04 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027, και ειδικότερα:

- την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών που ανήκουν στο κεντρικό ΔΕΔ-Μ,
- την ολοκλήρωση λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορικών μέσων του ΔΕΔ-Μ της χώρας μεταξύ τους και με διασυνοριακές συνδέσεις,
- την περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση των ΔΕΔ-Μ με έμφαση στην άρση εμποδίων και την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας,
- την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών,
- τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα Μεταφορών.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά και σε συνέργεια με την Π 03 και την Π 07, αποτελώντας συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και υλοποιούνται σε συνέργεια με αντίστοιχες δράσεις του CEF2.

Με την Π 04 προωθείται η ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού άξονα της χώρας που διασυνδέει τα σημαντικότερα αστικά κέντρα, αλλά και τα κύρια εμπορευματικά/ επιβατικά λιμάνια και συγκοινωνιακά / σιδηροδρομικά κέντρα της χώρας. Περαιτέρω, επιτυγχάνεται ενίσχυση της διαλειτουργικότητας

του Πολυτροπικού Διαδρόμου Μεταφορών Ανατολής/Ανατολικής Μεσογείου (Orient/East-Med Corridor) και η σιδηροδρομική διασύνδεση της χώρας με τους κόμβους μεταφορών της Κεντρικής Ευρώπης. Η εν λόγω διασύνδεση μέσω της ενίσχυσης της διαλειτουργικότητας του Πολυτροπικού Διαδρόμου Μεταφορών Ανατολής/Ανατολικής Μεσογείου, θα ενισχύσει περαιτέρω τη διατροπικότητα των μεταφορών, συμβάλλοντας στην αύξηση των διεθνών εμπορευματικών μεταφορών και στην αναβάθμιση του ρόλου της χώρας ως διεθνούς εμπορευματικού κόμβου.

Η εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης, καθώς και σύγχρονων συστημάτων πληροφοριών και διαχείρισης θα διασφαλίσει τη βιωσιμότητα της παρεχόμενης σιδηροδρομικής υπηρεσίας, μέσω της ενίσχυσης της ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών, της εξοικονόμησης ενέργειας, της αναβάθμισης της ποιότητας του παρεχόμενου επιβατικού και εμπορευματικού έργου, της αύξησης της σχετικής ζήτησης δεδομένης της αύξησης της ελκυστικότητας της μεταφορικής υπηρεσίας, της εξοικονόμησης χρόνου μεταφοράς προς όφελος των χρηστών της σιδηροδρομικής μεταφορικής υπηρεσίας και παράλληλα μέσω της στροφής της ζήτησης προς περισσότερο πράσινες επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές, αποσυμφορίζοντας το οδικό δίκτυο, στο οποίο οφείλεται το μεγαλύτερο ποσοστό εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από το σύνολο των μεταφορών σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο ΕΕ.

Πιο συγκεκριμένα ο Ειδικός Στόχος 3.i υποστηρίζεται από:

Δράση 4.1. Ολοκλήρωση σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π.

Η Δράση υποστηρίζει επενδύσεις που αφορούν στην ολοκλήρωση του σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π, στο πλαίσιο του πεδίου παρέμβασης: 096 Νέοι ή Αναβαθμισμένοι Σιδηρόδρομοι Κεντρικό Δίκτυο ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.1 περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα εξής έργα (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Η κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη – Ρίο (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση).
- Η ηλεκτροκίνηση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο – Ροδοδάφνη.

Η συμβολή της Δράσης στον Ειδικό Στόχο 3.i είναι σημαντική για την ολοκλήρωση του ελλείποντος τμήματος Ροδοδάφνη – Πάτρα, του κύριου σιδηροδρομικού άξονα της χώρας που διατρέχει το μεγαλύτερο τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας, διασυνδέοντας τα κυριότερα αστικά κέντρα (Αθήνα – Θεσσαλονίκη, Πάτρα κ.α.) και ταυτοχρόνως τα κύρια επιβατικά/ εμπορευματικά κέντρα. Οι παρεμβάσεις της Δράσης 4.1 συμβάλλουν στη διασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας του σιδηροδρόμου και στη συμμόρφωση του εθνικού δικτύου με τις αρχές της διαλειτουργικότητας, καθώς με την ταυτόχρονη μείωση της χρονοαπόστασης, τη μείωση του κόστους μετακίνησης, την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη μεγιστοποίηση της ασφάλειας επιβατικών/ εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών και την εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης, αναμένεται αύξηση της ζήτησης σιδηροδρομικών υπηρεσιών και εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων, ενισχύοντας την ασφάλεια του δικτύου. Το τελευταίο συμβάλλει στην προώθηση της ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής μεταφορών σχετικά με το σιδηρόδρομο, ως πράσινου μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων.

Δράση 4.2. Εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων σηματοδότησης, τηλεπικοινωνιών και διαχείρισης στο κεντρικό σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ

Η Δράση υποστηρίζει επενδύσεις που αφορούν στην ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού δικτύου, με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων σηματοδότησης, τηλεπικοινωνιών, διαχείρισης στο πλαίσιο του πεδίου παρέμβασης 105 Ευρωπαϊκό Σύστημα της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας.

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2 περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα εξής έργα (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Η εγκατάσταση σύγχρονου συστήματος σηματοδότησης και ETCS – Level 1 στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη – Ειδομένη μέσω της νέας παραλλαγής στο τμήμα Πολύκαστρο – Ειδομένη).
- Εγκατάσταση συστήματος τηλεπικοινωνιών GSM-R σε τρία νέα τμήματα του άξονα ΠΑΘΕ/Π (Τιθορέα-Δομοκός, Κιάτο-Πάτρα και Θεσσαλονίκη-Ειδομένη).
- Η ηλεκτροκίνηση, Σηματοδότηση – Τηλεδιοίκηση και ETCS L1 της υφιστάμενης μονής σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφάρσαλος – Καλαμπάκα.
- Η εγκατάσταση συστήματος Σηματοδότησης – Τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιάς – Τρεις Γέφυρες.
- Η αναβάθμιση σηματοδότησης / τηλεδιοίκησης και Η/Μ Σηράγγων στο τμήμα ΣΚΑ- Κιάτο.

Οι παρεμβάσεις της Δράσης 4.2 συμβάλλουν στη διασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας του σιδηροδρομού και στη συμμόρφωση του εθνικού δικτύου με τις αρχές της διαλειτουργικότητας, δεδομένου ότι με την ολοκλήρωσή τους ο σιδηροδρομικός ΠΑΘΕ/Π (Ρίο – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Πολύκαστρο – Ειδομένη) θα διαθέτει εγκατεστημένο και λειτουργικό σύστημα ERTM-S. Ταυτόχρονα, μειώνεται η χρονοαπόσταση και το κόστος μετακίνησης, εξοικονομείται ενέργεια, αναβαθμίζονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες, μεγιστοποιείται η ασφάλεια επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών. Ως εκ τούτου αναμένεται αύξηση της ζήτησης των σιδηροδρομικών υπηρεσιών.

Η σταδιακή λειτουργική ολοκλήρωση ETC-S και GSM-R αποτυπώνεται στα σχετικά Προσαρτήματα του Προγράμματος (βλ. Status Map για ETC-S και GSM-R) και συνδέεται με την επίτευξη του δείκτη RCO109 το έτος 2029.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων ανά Δράση θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.i και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνεισφοράς στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας, καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής. Στα νέα έργα (μη τμηματοποιημένα) πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την εφαρμογή του σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επίσης, θα διερευνηθεί η υποστήριξη των δικαιούχων από το Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια" 2021-2027.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 04, ΕΣ 3i, αφορούν στους χρήστες του δικτύου που επωφελούνται από το αναβαθμισμένο σιδηροδρομικό δίκτυο

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ)

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το έργο «Εγκατάσταση σύγχρονου συστήματος σηματοδότησης και ETCS – Level 1 στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη – Ειδομένη μέσω της νέας παραλλαγής στο τμήμα Πολύκαστρο – Ειδομένη» που υλοποιείται σε συνέργεια με το CEF II είναι διασυνοριακό έργο με την Βόρεια Μακεδονία.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO3.1	ΤΣ		RCO47	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρόμων — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	28,80
4	RSO3.1	ΤΣ		RCO49	Μήκος ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	71,00
4	RSO3.1	ΤΣ		RCO109	Μήκος σιδηροδρομικών γραμμών σε λειτουργία εξοπλισμένων με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	451,40

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	------------------------------	---------------	---------------	----------------	--------------

4	RSO3.1	TΣ		RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	3.962,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
4	RSO3.1	TΣ		RCR58	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	22.207.546,00	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
4	RSO3.1	TΣ		RCR101	Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των σιδηροδρομικών υποδομών	ανθρωποημέρες/έτος	0,00	2020	248.564,00	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO3.1	ΤΣ		096. Νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ	117.895.000,00
4	RSO3.1	ΤΣ		105. Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας (ERTMS)	86.002.257,00
4	RSO3.1	Σύνολο			203.897.257,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO3.1	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	203.897.257,00
4	RSO3.1	Σύνολο			203.897.257,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO3.1	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	203.897.257,00
4	RSO3.1	Σύνολο			203.897.257,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO3.1	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	203.897.257,00

4	RSO3.1	Σύνολο			203.897.257,00
---	--------	--------	--	--	----------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων οδικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 05 (Π 05) αφορά σε παρεμβάσεις κατασκευής / αναβάθμισης κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων του οδικού ΔΕΔ-Μ, στοχεύοντας κυρίως στην ολοκλήρωση ενός ασφαλούς και βιώσιμου οδικού ΔΕΔ-Μ και στη βελτίωση της διασυνοριακής κινητικότητας.

Η Π 05 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.i «Ανάπτυξη ενός ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Β του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο ειδικός στόχος 3.i θα επιτευχθεί μέσω:

- της κατασκευής κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων του ΔΟΔ στη νησιωτική χώρα (ΒΟΑΚ),
- της ολοκλήρωσης ή νέας κατασκευής τμημάτων του ΔΟΔ της ηπειρωτικής χώρας, ενισχύοντας τη συνεκτικότητα τόσο του οδικού, όσο και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ-Μ σε εθνικό επίπεδο και συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ασφάλειας και στη μείωση των οδικών μετακινήσεων σε σημαντικές περιοχές της χώρας,
- της βελτίωσης της διασυνοριακής κινητικότητας (κεντρικό ΔΕΔ-Μ).

Παράλληλα, η Π 05, σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών που ανήκουν στο οδικό ΔΕΔ-Μ.
- την περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση των ΔΕΔ-Μ με έμφαση στην άρση εμποδίων και στην ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας των χρηστών.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις των Π06 και Π07 και αποτελούν συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, σε συνέργεια με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Επιλέγονται ώστε να συνάδουν με τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του ΥΠΥΜΕ, βάσει των κριτηρίων διαχωρισμού (demarkation) μεταξύ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και σε συνέργεια με αντίστοιχα έργα των ΠΕΠ.

Η συμβολή της Π 05 στον Ειδικό Στόχο 3.i είναι σημαντική, καθώς επιτυγχάνεται βελτίωση του επιπέδου ποιότητας των οδικών υποδομών. Πέραν της ενίσχυσης της συνεκτικότητας, συμβάλλει:

- στην τόνωση της εμπορικής / εξαγωγικής δραστηριότητας μέσω της οδικής σύνδεσης σημαντικών εμπορευματικών κόμβων (λιμάνια), αλλά και μέσω των οδικών συνδέσεων με τις Βαλκανικές χώρες,
- στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας με παράλληλη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων,
- στη μείωση του χρόνου μετακίνησης, προσφέροντας καλύτερο και ελκυστικότερο επίπεδο μεταφορικής υπηρεσίας στους χρήστες,
- στην άρση των εμποδίων στην κινητικότητα ανθρώπων και αγαθών, συμβάλλοντας στην οικονομική και τουριστική ανάπτυξη μέσω της ανάδειξης πολιτιστικών μνημείων παγκόσμιου ενδιαφέροντος των περιοχών όπου γίνονται οι σχετικές παρεμβάσεις.
- στη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των οδικών μεταφορών δεδομένης της μείωσης των πιέσεων από υφιστάμενους οδικούς άξονες στο περιβάλλον, σε άμεση συνάφεια με τις στοχεύσεις του Προγράμματος.

Δράση 5.1. Κατασκευή Ελλειπόντων Τμημάτων του αναλυτικού Οδικού ΔΕΔ-Μ

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις ολοκλήρωσης της κατασκευής ελλειπόντων τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της ηπειρωτικής και νησιωτικής χώρας στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 088 Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί - εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 5.1. και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον Ειδικό Στόχο 3.i προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση των ακόλουθων έργων (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- BOAK: στο τμήμα ΧΑΝΙΑ – ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ, συνολικού μήκους 155χλμ εκ των οποίων είναι ήδη κατασκευασμένα, τμήματα μήκους 50,4χλμ τα οποία αφορούν στις Παρακάμψεις Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου και στο τμήμα Γούρνες – Χερσόνησος. Προβλέπεται να κατασκευαστεί με διατομή αυτοκινητόδρομου και πρόκειται να υλοποιηθεί μέσω Σύμβαση Παραχώρησης με συγχρηματοδότηση από πόρους του Προγράμματος «Μεταφορές» 2021-2027, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και Εθνικούς Πόρους.

Στην εν λόγω Σύμβαση Παραχώρησης περιλαμβάνεται ως προαίρεση και η κατασκευή του τμήματος Κίσσαμος – Χανιά, μήκους 31,6χλμ. το οποίο επίσης προβλέπεται να κατασκευαστεί με διατομή αυτοκινητόδρομου και με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους.

Στον BOAK περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα τμήματα που θα συγχρηματοδοτηθούν από άλλα μέσα:

- Χερσόνησος – Νεάπολη, μήκους 22,4χλμ. το οποίο προβλέπεται να κατασκευαστεί με διατομή αυτοκινητόδρομου και πρόκειται να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) με συγχρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και Εθνικούς Πόρους.
- Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος, μήκους 14χλμ. το οποίο προβλέπεται να κατασκευαστεί με διατομή αυτοκινητόδρομου και πρόκειται να υλοποιηθεί ως δημόσιο έργο με συγχρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και Εθνικούς Πόρους.
- Άγιος Νικόλαος – Σητεία, συνολικού μήκους 66χλμ εκ των οποίων είναι ήδη κατασκευασμένα, τμήματα μήκους 19χλμ τα οποία αφορούν στα υποτμήματα «Άγ. Νικόλαος – Καλό Χωριό» και «Αυχένας Αγκαθιάς – Σητεία». Υπολείπεται η αναβάθμιση του οδικού άξονα στο τμήμα μεταξύ των περιοχών «Καλό Χωριό» και «Αυχένας Αγκαθιάς», συνολικού μήκους 32 χλμ. Προβλέπεται να υλοποιηθεί ως Δημόσιο Έργο με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους.

- Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάτρα – Πύργος. Το έργο είναι τμηματοποιημένο από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Παράλληλα προβλέπεται η αναβάθμιση των συνδέσεων του παράπλευρου οδικού δικτύου με τον αυτοκινητόδρομο.

Η συμβολή της Δράσης στον Ειδικό Στόχο 3.i είναι σημαντική, καθώς επιτυγχάνεται βελτίωση του επιπέδου των υποδομών οδικών μεταφορών και η ολοκλήρωση του οδικού ΔΕΔ-Μ. Πέραν της ενίσχυσης της συνεκτικότητας, η Δράση συμβάλλει:

- στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας με παράλληλη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων,
- στην ισορροπημένη περιφερειακή ανάπτυξη,
- στην ενίσχυση της πολυτροπικότητας (σύνδεση σημαντικών κόμβων ΔΕΔ-Μ), σε άμεση συνάφεια με τις στοχεύσεις του Προγράμματος.

Δράση 5.2. Κατασκευή Ελλειπόντων Τμημάτων του κεντρικού Οδικού ΔΕΔ-Μ

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την κατασκευή σημαντικών ελλειπόντων τμημάτων του κεντρικού οδικού ΔΕΔ-Μ στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 087 – Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί – Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 5.2 και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον Ειδικό Στόχο 3.i προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση της Κατασκευής οδικής σύνδεσης Ιωάννινα – Κακκαβιά.

Η Δράση συμβάλει στην τόνωση της εμπορικής / εξαγωγικής δραστηριότητας μέσω της σύνδεσης με τα Δυτικά Βαλκάνια. Επίσης η διασυνοριακή σύνδεση εξυπηρετεί τους στόχους της Μακροπεριφερειακής Στρατηγικής Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR) της ΕΕ και συγκεκριμένα τον Πυλώνα (α) Πολυτροπικές διαδρομές Αδριατικής - Ιονίου.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.i και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες - στόχοι της Προτεραιότητας 05, ΕΣ 3 i, αφορούν σε χρήστες που επωφελούνται από το αναβαθμισμένο οδικό δίκτυο

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις της Προτεραιότητας 05 παρουσιάζουν συνέργειες με τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (Interreg). Ενδεικτικά αναφέρεται το έργο της κατασκευής οδικής σύνδεσης Ιωάννινα – Κακκαβιά, το οποίο συνάδει με τους στόχους της Μακρο – περιφερειακής Στρατηγικής Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	RSO3.1	ΤΣ		RCO43	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	296,50

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	RSO3.1	ΤΣ		RCR55	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων οδών και οδών που ανακατασκευάστηκαν, αναβαθμίστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	835.320.651,00	2020	948.714.184,00	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

5	RSO3.1	ΤΣ		RCR56	Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	ανθρωποημέρες/έτος	0,00	2020	3.094.684,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
---	--------	----	--	-------	--	--------------------	------	------	--------------	---	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO3.1	ΤΣ		087. Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ	47.855.000,00
5	RSO3.1	ΤΣ		088. Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί — Εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	301.750.000,00
5	RSO3.1	Σύνολο			349.605.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO3.1	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	349.605.000,00
5	RSO3.1	Σύνολο			349.605.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO3.1	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	349.605.000,00

5	RSO3.1	Σύνολο			349.605.000,00
---	--------	--------	--	--	----------------

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO3.1	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	349.605.000,00
5	RSO3.1	Σύνολο			349.605.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακών τμημάτων αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ και συνδέσεων - Οδική ασφάλεια - ΕΤΠΑ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 06 (Π 06) αφορά σε παρεμβάσεις κατασκευής / αναβάθμισης του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ της χώρας, καθώς και συνδέσεων των ΔΕΔ-Μ, με κύρια στόχευση τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και της διασύνδεσης μέσω του οδικού ΔΕΔ-Μ, την άρση της απομόνωσης, τη μείωση της επίδρασης της περιφερειακότητας των γεωγραφικά απομονωμένων και απρόσιτων περιοχών, τη βελτίωση των επίπεδων οδικής ασφάλειας.

Η Π06 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.i «Ανάπτυξη ενός ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Β του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο ειδικός στόχος 3.i θα επιτευχθεί μέσω:

- της ολοκλήρωσης της κατασκευής τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ, ενισχύοντας τη συνεκτικότητα τόσο του οδικού, όσο και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ-Μ σε εθνικό επίπεδο και συμβάλλοντας στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας και στη μείωση του χρόνου των οδικών μετακινήσεων σε σημαντικές περιοχές της χώρας,
- της κατασκευής οδικών παρακάμψεων πόλεων του αναλυτικού ΔΟΔ,
- της σύνδεσης σημαντικών περιφερειακών κέντρων με το ΔΟΔ.

Πέραν των ανωτέρω, όσον αφορά στις αρνητικές συνέπειες των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών στη Βόρεια Εύβοια, σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, αναγνωρίζοντας τη σοβαρή διατάραξη της αναπτυξιακής πορείας, της χωρικής συνοχής της περιοχής, όπως και του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων, θα διερευνηθεί η δυνατότητα συμβολής με πόρους της Π 06 για στοχευμένες δράσεις, βάσει των κανονισμών επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/ΟΧΕ «Ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας» που σχεδιάζεται για την πληγείσα χωρική ενότητα.

Υπό τον Ε.Σ. 3.i, η Π06 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- τη βελτίωση δικτύου μεταφορών με έμφαση στην άρση εμποδίων και την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας των χρηστών,
- τη βελτίωση της λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορικών μέσων του ΔΕΔ-Μ της χώρας με τις υπόλοιπες μεταφορικές υποδομές της χώρας,
- τη βελτίωση της ασφάλειας των οδικών μεταφορών και τη μείωση των ατυχημάτων.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις των Π05 και Π07 και αποτελούν συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους. Επιλέγονται ώστε να συνάδουν με τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του αρμόδιου ΥΠΥΜΕ, βάσει των κριτηρίων διαχωρισμού (demarkation) μεταξύ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και σε συνέργεια με τα αντίστοιχα έργα των ΠΕΠ.

Με την Π 06 προωθείται η συνεκτικότητα του οδικού και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ-Μ όλων των Περιφερειών για μια ολοκληρωμένη οδική διασύνδεση των περιοχών της χώρας συμβάλλοντας περαιτέρω στη βελτίωση της προσπελασμότητας και της διασύνδεσης περιφερειακών αστικών κέντρων της ηπειρωτικής χώρας, την ενίσχυση της τοπικής κινητικότητας, την άρση της απομόνωσης και στη μείωση της επίδρασης της περιφερειακότητας των γεωγραφικά απομονωμένων και απρόσιτων περιοχών.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 3.1 υποστηρίζεται από την ακόλουθη δράση:

Δράση 6.1. Κατασκευή / αναβάθμιση αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις ολοκλήρωσης της κατασκευής τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της ηπειρωτικής χώρας, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 088 Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και Οδοί - εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 6.1. και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον ειδικό στόχο 3.i προβλέπεται ενδεικτικά η υλοποίηση των ακόλουθων έργων (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Ολοκλήρωση της κατασκευής του υποτμήματος. (Μελίβοια – Δημάριο) του τμήματος Δημάριο – Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, το οποίο αποτελεί τμήμα του κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού, Ξάνθη – Εχίνος – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα και ανήκει στο Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο. Το έργο είναι τμηματοποιημένο από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
- Κατασκευή του τμήματος Μπράλου – Άμφισσας του άξονα Θερμοπύλες – Μπράλος – Άμφισσα- Αγ. Νικόλαος – Αντίρριο.
- Κατασκευή της Παράκαμψης Χαλκίδας – Ψαχνών.

Η συμβολή της Δράσης στον Ειδικό Στόχο 3.i είναι σημαντική, καθώς επιτυγχάνεται περαιτέρω ολοκληρωμένη διασύνδεση των περιφερειακών αστικών κέντρων της χώρας με το οδικό ΔΕΔ-Μ. Πρόσθετα, επιτυγχάνεται αναβάθμιση των κυκλοφοριακών συνθηκών, μείωση του συνολικού χρόνου διαδρομής, βελτίωση της οδικής ασφάλειας με έμφαση στη βελτίωση σημείων με υψηλή επικινδυνότητα, αλλά και σημείων όπου διέρχεται μεγάλο ποσοστό βαρέων οχημάτων λόγω της οικονομικής δραστηριότητας στις περιοχές παρέμβασης. Επιπλέον, επιτυγχάνεται βελτίωση της προσβασιμότητας για όλους τους χρήστες (τοπικούς και υπερτοπικούς), υποστηρίζοντας και διευκολύνοντας την οικονομική και τουριστική ανάπτυξή των περιοχών αυτών. Επίσης, συντελείται περαιτέρω βελτίωση της συνδεσιμότητας με διοικητικά κέντρα σε όρους χρονοαπόστασης, ενώ αναμένεται αποσυμφόρηση των αστικών κέντρων, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης παρακάμψεων, με ασφαλέστερη και ομαλότερη ροή των βαρέων οχημάτων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.ii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες-στόχοι της Προτεραιότητας 06, ΕΣ 3.1, αφορούν στους χρήστες του δικτύου που επωφελούνται από το αναβαθμισμένο οδικό δίκτυο και τις παρεχόμενες αναβαθμισμένες υπηρεσίες του ασφαλέστερου οδικού δικτύου

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις της Προτεραιότητας 06 παρουσιάζουν συνέργειες με τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (Interreg). Ενδεικτικά το έργο της κατασκευής υποτμήματος του τμήματος Δημάριο – Ελληνοβουλγαρικά σύνορα λειτουργεί συμπληρωματικά με την κατασκευή του νέου διασυνοριακού σταθμού Δημάριο – Ρούντοζεμ και την αναβάθμιση του οδικού τμήματος Ρούντοζεμ έως Σμόλιαν επί του Βουλγαρικού εδάφους.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO43	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	10,64	99,87

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR55	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων οδών και οδών που ανακατασκευάστηκαν, αναβαθμίστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν	επιβατοχλιόμετρα/έτος	33.330.129,00	2020	76.366.560,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μοντέλου Ζήτησης, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR56	Εξουικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	ανθρωποτημέρες/έτος	0,00	2020	1.048.200,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	088. Νέοι ή αναβαθμισμένοι αυτοκινητόδρομοι και οδοί — Εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	140.875.000,00
6	RSO3.1	Σύνολο			140.875.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	140.875.000,00
6	RSO3.1	Σύνολο			140.875.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	140.875.000,00
6	RSO3.1	Σύνολο			140.875.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	140.875.000,00
6	RSO3.1	Σύνολο			140.875.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 06 (Π06) αφορά σε παρεμβάσεις κατασκευής / αναβάθμισης του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ της χώρας, καθώς και συνδέσεων των ΔΕΔ-Μ, με κύρια στόχευση τη βελτίωση της προσπελασμότητας και της διασύνδεσης περιοχών μέσω του οδικού ΔΕΔ-Μ, την άρση της απομόνωσης, τη μείωση της επίδρασης της περιφερειακότητας των γεωγραφικά απομονωμένων και απρόσιτων περιοχών, τη βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας.

Η Π 06 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.ii «Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα» και υπό τους Στρατηγικούς Στόχους Β και Ε του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο ειδικός στόχος 3.ii θα επιτευχθεί μέσω:

- παρεμβάσεων οδικής ασφάλειας σε περιφερειακό επίπεδο, που περιλαμβάνουν οδικές υποδομές αλλά και άνλες οριζόντιες δράσεις.

Υπό τον Ε.Σ. 3.ii, η Π 06 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- τη βελτίωση δικτύου μεταφορών με έμφαση στην άρση εμποδίων και την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας των χρηστών,
- τη βελτίωση της ασφάλειας των οδικών μεταφορών και τη μείωση των ατυχημάτων.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις των Π05 και Π07 και αποτελούν συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους. Επιλέγονται ώστε να συνάδουν με τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του αρμόδιου ΥΠΥΜΕ, βάσει των κριτηρίων διαχωρισμού (demarkation) μεταξύ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και σε συνέργεια με τα αντίστοιχα έργα των ΠΕΠ.

Με την Π 06 προωθείται η συνεκτικότητα του οδικού και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ-Μ όλων των Περιφερειών για μια ολοκληρωμένη οδική διασύνδεση των περιοχών της χώρας συμβάλλοντας περαιτέρω στη βελτίωση της προσπελασμότητας και της διασύνδεσης περιοχών της ηπειρωτικής χώρας, την ενίσχυση της τοπικής κινητικότητας, την άρση της απομόνωσης και στη μείωση της επίδρασης της περιφερειακότητας των γεωγραφικά απομονωμένων και απρόσιτων περιοχών. Παράλληλα, η υλοποίηση παρεμβάσεων παθητικής ασφάλειας θα συμβάλλει στην ενίσχυση της ασφάλειας και την μείωση του χρόνου των οδικών μετακινήσεων σε σημαντικές περιοχές της χώρας.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 3.ii υποστηρίζεται από τις ακόλουθες δράσεις:

Δράση 6.2. Παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας Αττικής

Η Δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε οδικές υποδομές και άνλες δράσεις, σύμφωνα με την ιεράρχηση των μέτρων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2021-2030 (ΕΣΣΟΑ), στο πλαίσιο των πεδίων παρέμβασης 091 Ανακατασκευές ή εκσυγχρονισμοί αυτοκινητοδρόμων και οδών — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. και 119 Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μεταφορών.

Στο πλαίσιο της Δράσης 6.2 δρομολογούνται επιλεγμένες Παρεμβάσεις βελτίωσης της Οδικής Υποδομής και Κυκλοφορίας (Πυλώνας I του ΕΣΣΟΑ), όπως η Βελτίωση της οδικής ασφάλειας στον Α/Κ Κηφισιάς, Παρεμβάσεις κατά μήκος της Λ. Κηφισού και η Δημιουργία Ενιαίου Μητροπολιτικού Συγκοινωνιακού Φορέα για την Περιφέρεια Αττικής.

Η συμβολή της Δράσης 6.2. στον Ειδικό Στόχο 3.ii είναι σημαντική, καθώς με την ολοκλήρωση των έργων αυξάνεται η τοπική προσπελασμότητα και βελτιώνεται η διασύνδεση με το ΔΕΔ-Μ. Επιπρόσθετα, αναμένεται να μειωθούν σημαντικά οι χρόνοι μετακίνησης λόγω της αποσυμφόρησης της κίνησης σε κομβικά σημεία, τα οποία δημιουργούν σοβαρές ανασχέσεις στην κυκλοφορία των οχημάτων, καθώς και μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων και θορύβου από την οδική κυκλοφορία και στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στο ιδιαίτερα βεβαρημένο αστικό περιβάλλον της Αθήνας. Κυρίως όμως μέσω της Δράσης 6.2 επιτυγχάνεται βελτίωση των δεικτών οδικής ασφάλειας, όπως περιγράφονται στο ΕΣΣΟΑ, που υιοθετεί το "Όραμα Μηδέν Νεκροί σε Οδικά Ατυχήματα", ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις, και συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για μείωση των θανάτων / βαρία τραυματιών κατά 50% μέχρι το 2030, σε συνέργεια με τη Δράση 6.3, με άλλα Προγράμματα και χρηματοδοτικά μέσα.

Δράση 6.3. Παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας

Η Δράση αφορά σε στοχευμένες παρεμβάσεις α) Διαχείρισης της Οδικής Ασφάλειας (ΟΑ)και β) Βελτίωσης της οδικής υποδομής με στόχο την ενίσχυση της παθητικής ασφάλειας, σύμφωνα με την ιεράρχηση των μέτρων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2021-2030 (ΕΣΣΟΑ),σε όλη τη χώρα, στο πλαίσιο των Πεδίων Παρέμβασης 093 Άλλες Ανακατασκευές και Εκσυγχρονισμοί οδών (Αυτοκινητοδρόμων, Εθνικών, Περιφερειακών ή Τοπικών Οδών) και 119 Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μεταφορών.

Ενδεικτικά:

- Στις Δράσεις Διαχείρισης ΟΑ περιλαμβάνονται το Εθνικό Παρατηρητήριο ΟΑ, η Εθνική Επικοινωνιακή Πολιτική ΟΑ, η Διαχείριση συστήματος παραβάσεων, η Ψηφιακή υποδομή ταυτοποίησης οχημάτων και η δημιουργία Μητροπολιτικού φορέα Μεταφορών στην Περιφέρεια Αττικής (που λόγω χωροθέτησης εντάσσεται στην δράση 6.2). Το σύνολο αυτών των δράσεων έχουν ιεραρχηθεί ως οι δράσεις αφετηρίας υλοποίησης του ΕΣΣΟΑ.

2. Στη βελτίωση της οδικής υποδομής θα συμπεριληφθούν δράσεις σε τιμήματα του οδικού δικτύου που παραλαμβάνει αποδεδειγμένα έντονο κυκλοφοριακό φόρτο καθώς και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, με φτωχά γεωμετρικά χαρακτηριστικά και όπου δεν μπορεί να αναβαθμιστεί θα προτείνεται τοπική παράκαμψη, βελτίωση υφιστάμενων κόμβων, στηθαίων ασφαλείας

Η συνεισφορά της Δράσης 6.3. στον Ειδικό Στόχο 3.ii είναι σημαντική, καθώς η βελτίωση της ασφάλειας του οδικού δικτύου αναμένεται να συμβάλλει στην αύξηση της ταχύτητας μετακινήσεων και στη μείωση της χρονοαπόστασης, στη βελτίωση της προσπελασμότητας με αποτέλεσμα την αρτιότερη εξυπηρέτηση των οδικών μετακινήσεων, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους αυξημένης τουριστικής κίνησης. Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν, εκτός από το ΕΣΣΟΑ, θα είναι σύμφωνες με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών και την περιφερειακή εξειδίκευσή του.

Κυρίως όμως μέσω της Δράσης 6.3 και ειδικότερα της λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Οδικής Ασφάλειας επιδιώκεται η βελτίωση των δεικτών οδικής ασφάλειας της χώρας για μείωση των θανάτων / βαριά τραυματιών κατά 50% μέχρι το έτος 2030, όπως περιγράφονται στο ΕΣΣΟΑ, που υιοθετεί το "Οραμα Μηδέν Νεκροί σε Οδικά Ατυχήματα", ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.ii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνεισφοράς στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ.

Επιπλέον, σύμφωνα με την Οδηγία 2008/96 για την διαχείριση της ασφάλειας οδικών μεταφορών, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, κατά την επιλογή των πράξεων υποδομών οδκής ασφάλειας εξετάζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα μέτρα (ενδεικτικά):

- η μείωση των ορίων ταχύτητας
- η βελτίωση της ορατότητας υπό διαφορετικές καιρικές συνθήκες και διαφορετικές συνθήκες φωτισμού,
- η βελτίωση της συνοχής, της ορατότητας, του ευανάγνωστου και της θέσης των οδικών διαγραμμίσεων (συμπεριλαμβανομένων των λωρίδων με τραχεία επιφάνεια), των σημάτων και της σηματοδότησης,
- βελτίωση κόμβων, συμπεριλαμβανομένων των ισόπεδων διαβάσεων οδών/σιδηροδρόμων
- η βελτίωση της πρόσφυσης/τραχύτητας οδοστρωμάτων,
- η κατασκευή ή βελτίωση κεντρικών διαχωριστικών,
- η χρήση ευφυών οδικών σημάτων,

- η βελτίωση των ευφυών συστημάτων μεταφοράς και των τηλεματικών υπηρεσιών για σκοπούς διαλειτουργικότητας, καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης και σήμανσης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω Οδηγίας και για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης θα πραγματοποιηθούν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι οδικής ασφάλειας για έργα υποδομής και η κατάταξη & διαχείριση της ασφάλειας στο εν λειτουργία οδικό δίκτυο.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες-στόχοι της Προτεραιότητας 06, ΕΣ 3ii, αφορούν στους χρήστες του δικτύου που επωφελούνται από το αναβαθμισμένο οδικό δίκτυο και τις παρεχόμενες αναβαθμισμένες υπηρεσίες του ασφαλέστερου οδικού δικτύου

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Ατομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO490	Συστήματα Παρακολούθησης και Υποστήριξης της Οδικής Ασφάλειας	Συστήματα	0,00	5,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO900	Μήκος οδών με βελτιωμένη ασφάλεια	Χιλιόμετρα	0,00	5,93
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO490	Συστήματα Παρακολούθησης και Υποστήριξης της Οδικής Ασφάλειας	Συστήματα	0,00	4,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO900	Μήκος οδών με βελτιωμένη ασφάλεια	Χιλιόμετρα	0,00	7,70

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSR501	Οδικά ατυχήματα - Άυλες παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας	Θύματα / έτος	1.340,00	2019	670,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSR900	Οδικά ατυχήματα	Ατυχήματα / έτος	4,94	2019	4,10	Τεχνικές Μελέτες, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR501	Οδικά ατυχήματα - Άυλες παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας	Θύματα / έτος	1.340,00	2019	670,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR900	Οδικά ατυχήματα	Ατυχήματα / έτος	2,00	2019	1,60	Τεχνικές Μελέτες, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	091. Ανακατασκευές ή εκσυγχρονισμοί αυτοκινητοδρόμων και οδών — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ	14.400.000,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	119. Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μεταφοράς	2.100.000,00

6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	20.791.905,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	119. Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μεταφοράς	20.400.000,00
6	RSO3.2	Σύνολο			57.691.905,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	16.500.000,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	41.191.905,00
6	RSO3.2	Σύνολο			57.691.905,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	16.500.000,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	41.191.905,00
6	RSO3.2	Σύνολο			57.691.905,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	16.500.000,00
6	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	41.191.905,00

6	RSO3.2	Σύνολο			57.691.905,00
---	--------	--------	--	--	---------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 7. Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών - ΕΤΠΑ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 07 (Π07) περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την ενίσχυση της πολυτροπικότητας των μεταφορών μέσω της διασύνδεσης του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου με λιμένες, αερολιμένες και βιομηχανικούς/ εμπορευματικούς κόμβους.

Η Π07 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3, του Ειδικού Στόχου 3.ii «Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα» και υπό το Στρατηγικό Στόχο Γ του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο Ειδικός Στόχος 3.ii θα επιτευχθεί μέσω:

- της ενίσχυσης της διατροπικότητας του οδικού δικτύου μέσω της διασύνδεσης του ΔΕΔ-Μ με λιμάνια,
- της ενίσχυσης της διατροπικότητας του σιδηροδρομικού δικτύου μέσω της διασύνδεσης του ΔΕΔ-Μ με λιμάνια, αερολιμένες και ΒΙΠΕ.

Παράλληλα η Π07 σε σχέση με τον Ε.Σ. 3.ii και στο πλαίσιο του Στρατηγικού Στόχου Γ σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- την ολοκλήρωση λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορικών υποδομών του ΔΕΔ-Μ με τις υπόλοιπες μεταφορικές υποδομές της χώρας,
- την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών,
- την ενίσχυση της χρήσης του πράσινου σιδηροδρομικού δικτύου.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις λειτουργούν συμπληρωματικά και σε συνέργεια με τις Π03, Π04, Π05 και Π06, αποτελώντας συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των Μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί στις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και υλοποιείται σε συνέργεια με αντίστοιχες δράσεις του CEF2 και των ΠΕΠ.

Με την Π07, υπό τον Ε.Σ. 3.ii, επιτυγχάνεται περαιτέρω ανάπτυξη των πολυτροπικών μεταφορών και διασύνδεση του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου με εμπορευματικούς και επιβατικούς κόμβους, η οποία θα ενισχύσει περαιτέρω την ελκυστικότητα των εξυπηρετούμενων περιοχών, βελτιώνοντας σημαντικά την προσβασιμότητα πολιτιστικών χώρων και τουριστικών υποδομών των αντίστοιχων περιοχών, αυξάνοντας παράλληλα τις εμπορικές μεταφορές και αναβαθμίζοντας το ρόλο της χώρας σε διεθνή εμπορευματικό κόμβο (σύνδεση σιδηροδρομου με λιμάνια, αερολιμένες και βιομηχανικές περιοχές, σύνδεση οδικού δικτύου με λιμάνια).

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 3.ii υποστηρίζεται ενδεικτικά από τις ακόλουθες Δράσεις:

Δράση 7.1. Οδικές συνδέσεις με Λιμένες

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις για την ενίσχυση της πολυτροπικότητας των μεταφορών μέσω της διασύνδεσης του οδικού δικτύου με λιμένες, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 089 Νέες ή αναβαθμισμένες δευτερεύουσες οδικές συνδέσεις με το οδικό δίκτυο και τους κόμβους ΔΕΔ-Μ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 7.1. περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα έργα (εκ των οποίων κάποια θα είναι τμηματοποιημένα):

- Ολοκλήρωση της σύνδεσης του αυτοκινητοδρόμου Π.Α.Θ.Ε. και Εγνατίας οδού με τον 6ο προβλήτα του λιμένα Θεσσαλονίκης και το οδικό δίκτυο περιοχής Καλοχωρίου.
- Η οδική σύνδεση της Εγνατίας με το λιμένα Αλεξανδρούπολης.

Η συμβολή της Δράσης στον Ειδικό Στόχο 3.ii είναι σημαντική, καθώς επιτυγχάνεται βελτίωση του επιπέδου των υποδομών οδικών μεταφορών και εξυπηρετείται η σύνδεση βασικών οδικών αξόνων με αστικά και εμπορευματικά κέντρα και λιμάνια της ηπειρωτικής χώρας και κατ' επέκταση με τμήματα του κύριου Διευρωπαϊκού Δικτύου. Πέραν της ενίσχυσης της συνεκτικότητας, η Δράση συμβάλλει:

- στην τόνωση της εμπορικής / εξαγωγικής δραστηριότητας μέσω σημαντικών εμπορευματικών κόμβων (λιμάνια), αλλά και μέσω των οδικών συνδέσεων με τις Βαλκανικές χώρες,
- στη μείωση του χρόνου μετακίνησης, προσφέροντας καλύτερο και ελκυστικότερο επίπεδο μεταφορικών υπηρεσιών στους χρήστες,
- στην άρση των εμποδίων στην κινητικότητα ανθρώπων και αγαθών, συμβάλλοντας στην οικονομική και τουριστική ανάπτυξη μέσω της ανάδειξης πολιτιστικών μνημείων παγκόσμιου ενδιαφέροντος των περιοχών όπου γίνονται οι σχετικές παρεμβάσεις.
- στην αποσυμφόρηση των αστικών περιοχών που είναι επιβαρυμένες μέσω της δημιουργίας παρακάμψεων και στην ασφαλέστερη και ομαλότερη ροή των βαρέων οχημάτων, σε άμεση συνάφεια με τις στοχεύσεις του Προγράμματος.

Υπό τη Δράση 7.1 τα έργα επιλέγονται ώστε να συνάδουν με τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του αρμόδιου ΥΠΥΜΕ, βάσει των κριτηρίων διαχωρισμού (demarkation) μεταξύ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και σε συνέργεια με τα αντίστοιχα έργα των ΠΕΠ.

Δράση 7.2. Σιδηροδρομικές συνδέσεις με Λιμένες και Αεροδρόμια

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις για την ενίσχυση της πολυτροπικότητας των μεταφορών μέσω της διασύνδεσης του σιδηροδρομικού δικτύου με λιμένες, αερολιμένες και εμπορευματικούς / βιομηχανικούς κόμβους και υλοποιείται στο πλαίσιο των Πεδίων Παρέμβασης 096. Νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι - Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και 099. Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι – ηλεκτρικοί/μηδενικών εκπομπών.

Στο πλαίσιο της Δράσης 7.2 και με γνώμονα τη συμβολή των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στον Ειδικό Στόχο 3.ii προβλέπονται ενδεικτικά:

- η σιδηροδρομική σύνδεση με το Λιμένα Λαυρίου
- η σιδηροδρομική σύνδεση του 6ου προβλήτα του λιμένα Θεσσαλονίκης με μονή σιδηροδρομική γραμμή.
- η σιδηροδρομική σύνδεση με τον αερολιμένα Αλεξανδρούπολης.
- η σιδηροδρομική σύνδεση του λιμένα Βόλου, του αερολιμένα Αγχιάλου και της ΒΙ.ΠΕ. Αλμυρού.

Μέχρι σήμερα η συμμετοχή του σιδηροδρόμου στη διαμετακόμιση προϊόντων παραμένει χαμηλή, καθώς οι υποδομές διασύνδεσης του σιδηροδρομικού δικτύου με τους κυριότερους λιμένες, αερολιμένες και βιομηχανικές περιοχές κρίνονται περιορισμένες. Η συμβολή της Δράσης 7.2. στον Ειδικό Στόχο 3.ii εστιάζει κυρίως στη βελτίωση της ελκυστικότητας του σιδηρόδρομου, στην αύξηση του μεριδίου των εμπορευματικών μεταφορών σε εγχώριους και κατ' επέκταση σε διεθνείς προορισμούς, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των διασυνδεόμενων λιμένων, αλλά και των επιβατικών μεταφορών μέσω της ενίσχυσης της πολυτροπικότητας και των συνδυασμένων μεταφορών (σύνδεση σιδηροδρομικού δικτύου - υπεραστικών και προαστιακών γραμμών- με λιμάνια, αερολιμένες, βιομηχανικές περιοχές).

Η στροφή των εμπορευματικών μεταφορών προς το σιδηρόδρομο αναμένεται να έχει περαιτέρω θετικές επιπτώσεις στο κόστος μεταφοράς, μειώνοντας παράλληλα το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των εμπορευματικών μεταφορών, λόγω της αποσυμφόρησης του οδικού δικτύου και της μείωσης των εκπομπών αέριων ρύπων. Ταυτόχρονα, ενισχύεται ο ρόλος των λιμένων στις εμπορευματικές (εγχώριες και διεθνείς) και ακτοπλοϊκές συνδέσεις της χώρας, βελτιώνοντας τη ροή μετακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων από και προς την ενδοχώρα και κατ' επέκταση από και προς διεθνείς εμπορευματικούς διαδρόμους.

Για τις πράξεις της Δράσης 7.2 πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την εφαρμογή του σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επίσης, θα διερευνηθεί η υποστήριξη των δικαιούχων απότο Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια".

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.ii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας, καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες-στόχοι της Προτεραιότητας 07, ΕΣ 3ii, αφορούν στους χρήστες του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου που επωφελούνται από το αναβαθμισμένο διατροπικό δίκτυο.

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RC054	Νέες ή εκσυγχρονισμένες διατροπικές συνδέσεις	διατροπικές συνδέσεις	0,00	1,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RC054	Νέες ή εκσυγχρονισμένες διατροπικές συνδέσεις	διατροπικές συνδέσεις	0,00	7,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR58	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευ	επιβατοχλιόμ ετρα/έτος	0,00	2020	55.548.583,00	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις	

					ασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων				Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR59	Σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές	τονοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	105.833,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μοντέλου Ζήτησης, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR56	Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	ανθρωποημέρες/έτος	0,00	2020	126.071,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Μεθοδολογίας Υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR58	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	1.744.767,00	Μελέτες Κ.Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου,

					σιδηροδρόμων				Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR59	Σιδηροδρομικής εμπορευματικής μεταφορές	τονοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	8.043.691,00	Μελέτες Κ.Ο., Εφαρμογή Μοντέλου Ζήτησης, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	099. Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — ηλεκτρικού/μηδενικών εκπομπών	44.719.542,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	089. Νέες ή αναβαθμισμένες δευτερεύουσες οδικές συνδέσεις με το οδικό δίκτυο και τους κόμβους ΔΕΔ-Μ	29.920.000,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	096. Νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ	15.300.000,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	099. Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι — ηλεκτρικού/μηδενικών εκπομπών	55.250.000,00
7	RSO3.2	Σύνολο			145.189.542,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	44.719.542,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	100.470.000,00
7	RSO3.2	Σύνολο			145.189.542,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	44.719.542,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	100.470.000,00
7	RSO3.2	Σύνολο			145.189.542,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	44.719.542,00
7	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	100.470.000,00
7	RSO3.2	Σύνολο			145.189.542,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 8. Συνδεσμότητα και προσβασιμότητα των νησιών - ΕΤΠΑ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 08 (Π08) αφορά σε παρεμβάσεις διασφάλισης της διασυνδεσιμότητας και της εδαφικής συνοχής των νησιών, σε συνάφεια με την εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο. Η βασική προτεραιότητα στις θαλάσσιες μεταφορές είναι η αναδιάρθρωση του συστήματος μεταφορών προς τα νησιά με έμφαση στη διασύνδεση μεταξύ τους καθώς και με την ηπειρωτική χώρα, θέτοντας σε λειτουργία ένα δίκτυο θαλάσσιων συγκοινωνιών δημόσιας υπηρεσίας, με σκοπό την εξασφάλιση σταθερών, διαρκών και αξιόπιστων συνδέσεων για τις άγονες γραμμές σε συνδυασμό με το σύνολο των νησιωτικών περιοχών. Παράλληλα με την αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών βελτιώνεται η προσβασιμότητα τους.

Η Π08 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου ii. «Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Δ του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο Ε.Σ. 3.ii θα επιτευχθεί μέσω:

- της αναδιάρθρωσης του λιμενικού δικτύου με σκοπό τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των νησιών,
- της διασύνδεσης των λιμένων μεταξύ τους και με την ηπειρωτική χώρα και κατ' επέκταση με το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.

Η Π08 σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα:

- Διασφάλιση εδαφικής και κοινωνικής συνοχής,
- Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις έχουν επιλεγεί βάσει των κριτηρίων διαχωρισμού μεταξύ των Προγραμμάτων και σε συνέργεια με τα ΠΕΠ, ενώ υποστηρίζουν την Ευρωπαϊκή Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR) και συγκεκριμένα τον Πυλώνα (β) Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού και δράσεων τοπικής ανάπτυξης για τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών “γαλάζιας ανάπτυξης”.

Με την Π08 αναβαθμίζονται οι λιμενικές υποδομές και βελτιώνονται σημαντικά οι διαπεριφερειακές και ενδονησιωτικές συνδέσεις, η διαλειτουργικότητα και πολυτροπικότητα των μεταφορών. Επίσης, μέσω της βελτίωσης της διασυνδεσιμότητας των νησιωτικών περιοχών, ειδικά των πιο απομακρυσμένων,

επιτυγχάνεται άρση των δυσχερειών και βελτίωση της επικοινωνίας των κατοίκων με τις υπηρεσίες διοίκησης, περίθαλψης, εκπαίδευσης κλπ με τα κέντρα των αντίστοιχων Περιφερειών και τα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 3.ii υποστηρίζεται ενδεικτικά από τις ακόλουθες Δράσεις:

Δράση 8.1. Ανάπτυξη νησιωτικών λιμενικών υποδομών

Η Δράση περιλαμβάνει επενδύσεις αναβάθμισης των λιμενικών υποδομών με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των λιμένων και την ενίσχυση της διασυνδεσιμότητάς τους και την ανάδειξη των συνεκτικών δεσμών και σχέσεων πόλεων – λιμένων στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 113 Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Δράσης περιλαμβάνονται παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού, βελτίωσης και αναβάθμισης των λιμενικών υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών τους, παρεμβάσεις ψηφιακής αναβάθμισης, ασφάλειας – προστασίας, προσβασιμότητας από άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Επιπλέον, προωθείται η χρήση περιβαλλοντικά βιώσιμων μεταφορικών μέσων και η βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της λειτουργίας των λιμένων.

Σε σχέση με τη συμβολή της Δράσης στον Ε.Σ. 3.ii, οι σχετικές παρεμβάσεις αποκτούν ιδιαίτερη σημασία αναλογιζόμενοι τη ζωτική σημασία των λιμένων στον τομέα των επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, δεδομένης της πυκνότητας των λιμενικών υποδομών λόγω της γεωμορφολογίας της χώρας. Με την ολοκλήρωση των έργων αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά η εγχώρια διασυνδεσιμότητα και εξωστρέφεια, η ανταγωνιστικότητα των λιμένων και η δυνατότητα εξυπηρέτησης των νέων αναγκών βάσει της διαμορφούμενης ζήτησης ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο. Η βελτίωση της διαλειτουργικότητας και πολυτροπικότητας των μεταφορών, θα συμβάλλει στην προσέλκυση μεγαλύτερου όγκου μεταφερόμενου φορτίου, αλλά και επιβατών. Επιπλέον, μέσω της βελτίωσης της διασυνδεσιμότητας των νησιωτικών περιοχών -ειδικά των πιο απομακρυσμένων - επιτυγχάνεται βελτίωση της ασφάλειας, άρση των δυσχερειών και βελτίωση της επικοινωνίας με τα κέντρα των αντίστοιχων Περιφερειών και τα μητροπολιτικά κέντρα της ηπειρωτικής χώρας.

Δράση 8.2. Βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών

Η δράση περιλαμβάνει την ενίσχυση ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας με την χρήση "πράσινων" πλοίων χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων, ώστε να επιτευχθούν κατάλληλες διανησιωτικές θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ λιμένων / νησιωτικών προορισμών σε ικανό αριθμό νησιών τα οποία λόγω της γεωγραφικής τους θέσης παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη προσβασιμότητας (υπό μορφή «θαλάσσιου μετρό»). Η εν λόγω δράση σε συνδυασμό με τη δράση «8.1 - Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών» αποσκοπεί στη διασφάλιση της εδαφικής συνοχής στο νησιωτικό χώρο και στην εξασφάλιση συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης στα νησιά, στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 46 Στήριξη οντοτήτων ειδικευμένων στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης.

Η επιλογή γίνεται με τρόπο ώστε: (α) να εξασφαλιστεί η αξιόπιστη και τακτική διασυνδεσιμότητα των μικρών κυρίως νησιών (διαπεριφερειακές & ενδονησιωτικές συνδέσεις), καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, (β) να διευκολυνθούν οι συνδυασμένες μετακινήσεις (πχ. συνδέσεις με διεθνείς νησιωτικούς αερολιμένες), (γ) να δοθούν κίνητρα για την ανανέωση του στόλου και τη δρομολόγηση πλοίων χαμηλών εκπομπών.

Η υλοποίηση της Δράσης 8.2 θα βασίζεται σε σχετική προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας. Οι επενδύσεις των ακτοπλοϊκών συνδέσεων θα είναι πολυετείς (στο χρονικό πλαίσιο της επιλεξιμότητας της ΠΠ 2021-2027) για την ανάπτυξη / διασφάλιση της θαλάσσιας σύνδεσης / συγκοινωνίας.

Με την εν λόγω δράση αναμένεται να δοθεί σημαντική αναπτυξιακή ώθηση σε νησιωτικές περιοχές, καθώς η διασυνδεσιμότητα αποτελεί προϋπόθεση για τις περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες

Σημειώνεται δε ότι η εν λόγω δράση συνδέεται άμεσα με την έννοια της νησιωτικότητας, όπως αναφέρεται στο ΕΣΠΑ 2021-2027 σε συνάρτηση τόσο με τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία, όσο και με την υποχρέωση εξασφάλισης της εδαφικής συνοχής της χώρας, με την παράλληλη ενίσχυση των λιμενικών υποδομών και του ακτοπλοϊκού δικτύου γραμμών δημόσιας υπηρεσίας (ΣΠ 3).

Σε σχέση με τη συμβολή της Δράσης στον Ε.Σ. 3.ii, οι σχετικές παρεμβάσεις αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, καθώς αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά η εγχώρια διασυνδεσιμότητα των νησιωτικών περιοχών -ειδικά των πιο απομακρυσμένων, συμβάλλοντας στην άρση των δυσχερειών και στη βελτίωση της επικοινωνίας με τα κέντρα των αντίστοιχων Περιφερειών και τα μητροπολιτικά κέντρα της ηπειρωτικής χώρας.

Επισημαίνεται ότι η δράση θα υλοποιηθεί σύμφωνα με εμπειρογνωμοσύνη η οποία θα αναδείξει τις εφικτές εναλλακτικές λύσεις για τη δρομολόγηση κατάλληλων πλοίων, που δεν θα χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα για την πρόωση, και θα μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία για τα περιβαλλοντικά κριτήρια και με κατάλληλη αναφορά στη δημόσια πρόσκληση.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.ii και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας, καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του ΕΤΠΑ. Επιπλέον και σε συνάφεια με την Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό χώρο, η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη συνεισφορά των λιμένων στην οικονομική ανάπτυξη, στη βελτίωση της εθνικής και διεθνούς συνδεσιμότητας και στην προώθηση της ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 08, ΕΣ 3ii, αφορούν σε χρήστες του ενδονησιωτικού δικτύου

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO908	Λιμενικές Υποδομές που υποστηρίζονται	Αριθμός λιμένων	3,00	14,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO492	Δρομολόγια Άγονων Ακτοπλοϊκών Συνδέσεων	Δρομολόγια	936,00	2.184,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO908	Λιμενικές Υποδομές που υποστηρίζονται	Αριθμός λιμένων	3,00	18,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO492	Δρομολόγια Άγονων Ακτοπλοϊκών Συνδέσεων	Δρομολόγια	468,00	1.092,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	6.373,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSR908a	Επιβατική Κίνηση Λιμένα	Επιβάτες/Έτος	3.048.341,00	2019	3.405.530,00	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	2.318,00	2020	0,01	Μελέτες Κ-Ο, Εφαρμογή Συγκοινωνιακού Μοντέλου, Στατιστικά Στοιχεία, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR908a	Επιβατική Κίνηση Λιμένα	Επιβάτες/Έτος	2.118.583,00	2019	2.366.827,00	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	046. Στήριξη σε οντότητες ειδικευμένων στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης	18.000.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	113. Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων	6.000.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	046. Στήριξη σε οντότητες ειδικευμένων στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης	42.500.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	113. Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων	77.350.000,00
8	RSO3.2	Σύνολο			143.850.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	24.000.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	119.850.000,00
8	RSO3.2	Σύνολο			143.850.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	24.000.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	119.850.000,00
8	RSO3.2	Σύνολο			143.850.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	24.000.000,00
8	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	119.850.000,00
8	RSO3.2	Σύνολο			143.850.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1. Προτεραιότητα: 9. Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Προτεραιότητα 09 (Π09) αφορά σε παρεμβάσεις με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της αεροναυτιλίας και της εναρμόνισής τους με αντίστοιχα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, συμβάλλοντας περαιτέρω στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των σχετικών μεταφορικών συστημάτων.

Η Π09 υλοποιείται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 3 και του Ειδικού Στόχου 3.i «Ανάπτυξη ενός ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και υπό τον Στρατηγικό Στόχο Ε του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Ο Ε.Σ. 3.i θα επιτευχθεί μέσω:

- Οριζόντιων παρεμβάσεων, συμπληρωματικών όσων έχουν υλοποιηθεί, με έμφαση σε εκείνες που στοχεύουν στην ενίσχυση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και των λιμένων.
- Προμήθειας των σχετικών με τη διαχείριση, τον έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας και τον έλεγχο και διάσωση στη θάλασσα, συστημάτων / οχημάτων/ εξοπλισμού.
- Οριζόντιων παρεμβάσεων βελτίωσης της ασφάλειας αεροναυτιλίας μέσω προμήθειας και εγκατάστασης σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας σε υφιστάμενους περιφερειακούς αερολιμένες.

Η Π09 σχετίζεται επίσης με την επίτευξη των στρατηγικών επιλογών του Τομέα Υποδομών και Μεταφορών για την περίοδο 2021-2027 με έμφαση στην άρση εμποδίων και στην ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποτελούν συνέχιση της στρατηγικής της χώρας στον τομέα των μεταφορών, όπως έχει αποτυπωθεί σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, και υλοποιούνται σε συνέργεια με το CEF2.

Με την Π09 επιτυγχάνεται η εναρμόνιση των εθνικών συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας, αεροναυτιλίας με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των μεταφορικών συστημάτων, στην αναβάθμιση της ασφάλειας και της εξυπηρέτησης της επιβατικής / εμπορευματικής ζήτησης. Παράλληλα, με την εγκατάσταση σύγχρονων διεθνών συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας, αεροναυτιλίας ενισχύεται η πολυτροπικότητα του συστήματος μεταφορών και των συνδυασμένων μεταφορών, συμβάλλοντας περαιτέρω στην τουριστική και μεταφορική (logistics) ανάπτυξη της χώρας ανάλογα με τις ανάγκες και τη μεταφορική ζήτηση.

Ειδικότερα ο Ειδικός Στόχος 3.i υποστηρίζεται ενδεικτικά από τις ακόλουθες Δράσεις:

Δράση 9.1. Συστήματα Ναυσιπλοΐας

Η Δράση υποστηρίζει επενδύσεις εγκατάστασης ή βελτίωσης συστημάτων διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας και συστημάτων / μέσων έρευνας και διάσωσης, αλλά και παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των λιμενικών υποδομών στον τομέα της ασφάλειας, στο πλαίσιο των Πεδίων Παρέμβασης 119 Ψηφιοποίηση των μεταφορών: Άλλοι τρόποι μεταφορών και 113 Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την μεταφορά ορυκτών καυσίμων.

Στο πλαίσιο της Δράσης 9.1. περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα έργα:

- Η προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος ελέγχου θαλάσσιας κυκλοφορίας (VTMIS) που θα παρέχει τις αναγκαίες, για τους σκοπούς ασφάλειας ναυσιπλοΐας και έλεγχο θαλάσσιας κυκλοφορίας, επιχειρησιακές δυνατότητες ελέγχου και αναγνώρισης προς τις οικείες Λιμενικές Αρχές και το Κέντρο Επιχειρήσεων σε πραγματικό χρόνο, όπως αυτές προσδιορίζονται στις κατευθυντήριες οδηγίες του IMO και στις σχετικές συστάσεις του IALA, καθώς και παρεμβάσεις βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων Υπηρεσιών Έρευνας και Διάσωσης και Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος.
- Η προμήθεια λοιπών συστημάτων που υποστηρίζουν την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την έρευνα και διάσωση και την επιχειρησιακή ικανότητα των φορέων υλοποίησης / εφαρμογής της λιμενικής πολιτικής.
- Η προμήθεια πλωτών μέσων για έρευνα και διάσωση στη θάλασσα.
- Η υλοποίηση παρεμβάσεων σε λιμένες για την προσαρμογή τους σε διεθνείς κώδικες ασφαλείας.

Η συμβολή της Δράσης 9.1. στον ειδικό στόχο 3.i είναι σημαντική, καθώς πέραν της περαιτέρω εναρμόνισης με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, επιτυγχάνεται ενίσχυση της αξιοπιστίας και ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων και μέσων έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα, καθώς και των συστημάτων επιτήρησης του θαλάσσιου χώρου.

Με την εγκατάσταση σύγχρονων διεθνών συστημάτων ασφάλειας πλοίων και την εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ΤΠΕ για τη βέλτιστη διαχείριση της θαλάσσιας κυκλοφορίας επιδιώκεται η ενίσχυση της πολυτροπικότητας του συστήματος μεταφορών και των συνδυασμένων μεταφορών, συμβάλλοντας περαιτέρω στην τουριστική (επιβατική) και μεταφορική (logistics) ανάπτυξη της χώρας ανάλογα με τις ανάγκες και τη μεταφορική ζήτηση.

Δράση 9.2. Συστήματα Αεροναυτιλίας

Η Δράση υποστηρίζει επενδύσεις βελτίωσης της ασφάλειας της αεροναυτιλίας και διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Πεδίου Παρέμβασης 118 Συστήματα Ασφάλειας, Προστασίας και Διαχείρισης της Εναέριας Κυκλοφορίας για τους Υφιστάμενους Αερολιμένες.

Ενδεικτικά, στο πλαίσιο της Δράσης 9.2, προβλέπεται η προμήθεια και εγκατάσταση ενός συστήματος συνεργατικής επιτήρησης δια πολυπλευρισμού ευρείας περιοχής (Wide Area Multilateration (WAM)) για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Κέντρου Ελέγχου Περιοχής Αθηνών / Μακεδονία (ΚΕΠΑΘΜ). Το εν λόγω έργο είναι τμηματοποιημένο από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Με την εγκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων αεροναυτιλίας επιδιώκεται αναβάθμιση της ασφάλειας στη Διαχείριση Εναέριας Κυκλοφορίας (ATM) και βελτίωση της εξυπηρέτησης της επιβατικής ζήτησης για αεροπορικές μεταφορές. Περαιτέρω, αναμένεται συμμόρφωση της λειτουργίας των αερολιμένων με τα διεθνή πρότυπα ασφάλειας των αερομεταφορών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του SESAR, βελτιώνοντας την αξιοπιστία των παρεχόμενων μεταφορικών υπηρεσιών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Σημειώνεται ότι η επιλογή των πράξεων θα γίνεται με βάση τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον ειδικό στόχο 3.i και τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου της Προτεραιότητας. Πέραν της συνδρομής στην επίτευξη των στόχων θα λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός ωριμότητας της πράξης, προκειμένου να επιτευχθούν τόσο τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσο και τα ορόσημα που έχουν τεθεί σε επίπεδο Προτεραιότητας καθώς και οι επιλεξιμότητες και οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Οι βασικές ομάδες στόχοι της Προτεραιότητας 09, ΕΣ 3ii, αφορούν στους χρήστες των θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών που επωφελούνται από το ασφαλέστερο μεταφορικό δίκτυο

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της πρόσβασης στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Επιπλέον θα διασφαλιστεί συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των

αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ.

Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Καμία

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Καμία

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Όχι

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	----------------	---------------

9	RSO3.1	TΣ		PSO493	Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας των μεταφορών βάσει ενωσιακής νομοθεσίας	Αριθμός	0,00	1,00
9	RSO3.1	TΣ		PSO494	Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας	Αριθμός	0,00	5,00
9	RSO3.1	TΣ		PSO495	Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αεροναυτιλίας	Αριθμός	0,00	1,00
9	RSO3.1	TΣ		PSO491	Πλωτά σκάφη έρευνας και διάσωσης	Αριθμός	0,00	5,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
9	RSO3.1	TΣ		PSR497	Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφαλείας	Συστήματα	0,00	2020	1,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
9	RSO3.1	TΣ		PSR498	Περιοχή με βελτιωμένη ασφάλεια και διαχείριση ναυσιπλοΐας	Τετραγωνικά ναυτικά μίλια	2.568,50	2020	4.656,40	Στοιχεία της Διεύθυνσης Παρακολούθησης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τ.Δ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
9	RSO3.1	TΣ		PSR499	Βελτίωση της επιχειρησιακής ικανότητας	Ποσοστό	0,00	2020	35,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου,	

					Έρευνας και Διάσωσης				Δελτίο Επίτευξης Δεικτών, Στοιχεία ΥΝΑΝΠΙ		
9	RSO3.1	ΤΣ		PSR500	Βελτίωση της επιχειρησιακής ικανότητας φορέων υλοποίησης Λιμενικής Πολιτικής	Ποσοστό	41,90	2020	61,30	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών, Στοιχεία ΥΝΑΝΠΙ	
9	RSO3.1	ΤΣ		PSR496	Ψηφιακός μετασχηματισμός του ΥΝΑΝΠΙ	Ποσοστό	0,00	2020	22,20	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, ΤΔ Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών, Στοιχεία ΥΝΑΝΠΙ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: αρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	RSO3.1	ΤΣ		113. Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων	16.575.000,00
9	RSO3.1	ΤΣ		118. Συστήματα ασφάλειας, προστασίας και διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας για τους υφιστάμενους αερολιμένες	26.350.000,00
9	RSO3.1	ΤΣ		119. Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μεταφοράς	32.645.986,00
9	RSO3.1	Σύνολο			75.570.986,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	RSO3.1	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	75.570.986,00
9	RSO3.1	Σύνολο			75.570.986,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	RSO3.1	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	75.570.986,00
9	RSO3.1	Σύνολο			75.570.986,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	RSO3.1	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	75.570.986,00
9	RSO3.1	Σύνολο			75.570.986,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 10. Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ι) του ΚΚΔ

Με βάση την εκτίμηση απόδοσης της Τεχνικής Βοήθειας στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, τα αποτελέσματα που επιδιώκονται μέσω της παροχής Τεχνικής Βοήθειας στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 αφορούν σε:

- Έγκαιρη και άρτια ολοκλήρωση της προετοιμασίας/ωρίμανσης των έργων, απρόσκοπτη ένταξη και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος, μέσω της παροχής τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών κατ' αντιστοιχία με την τρέχουσα Περίοδο.
- Κάλυψη των αναγκών υποστήριξης των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση των έργων του Προγράμματος
- Αποτελεσματική πληροφόρηση κοινού/φορέων/κοινωνικών εταίρων/δυνητικών δικαιούχων, διάχυση καλών πρακτικών και υλοποίηση ενεργειών επικοινωνίας/προβολής της στρατηγικής και των αποτελεσμάτων του Προγράμματος

Για την επίτευξη των παραπάνω αποτελεσμάτων η Προτεραιότητα 10 (Π10) περιλαμβάνει μία σειρά από προγραμματιζόμενες δράσεις:

Δράση 10.1 Επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Δικαιούχων του Προγράμματος

Η Δράση στοχεύει στην υποστήριξη των Υπηρεσιών των αρμόδιων Υπουργείων (Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής) και των δυνητικών Δικαιούχων. Ειδικότερα, οι προς συγχρηματοδότηση δράσεις αφορούν, ενδεικτικά, σε:

- Εκπόνηση - ωρίμανση – επικαιροποίηση Τεχνικών Μελετών και Τευχών Δημοπράτησης.
- Έλεγχο, έγκριση των Τεχνικών Μελετών των έργων.
- Εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), Τροποποίησης ή/και Ανανέωσης ΑΕΠΟ, ΤΕΠΙΕΜ, ΠΠΔ, ΠΠΠΑ, κλπ. σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία.
- Άλλες υποστηρικτικές / προπαρασκευαστικές μελέτες (π.χ. εκτίμησης απαλλοτριούμενων εκτάσεων, εκπόνηση ειδικών οικολογικών αξιολογήσεων) και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με υποδομές μεταφορών, όπως ενδεικτικά μελέτες τιμολογιακής πολιτικής, φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και χωροθέτησης τέτοιων σταθμών.
- Εκπόνηση ή επικαιροποίηση υποστηρικτικών ή/και εξειδικευμένων μελετών (ενδεικτικά: μελέτες σκοπιμότητας/βιωσιμότητας, αναλύσεις αγοράς, μελέτες ζήτησης, οικονομοτεχνικές μελέτες, όπως χρηματο-οικονομικές, αναλύσεις κόστους – οφέλους, αναλύσεις κόστους-αποτελεσματικότητας κ.ά.).

- Εκπόνηση στρατηγικών μελετών, εμπειρογνωμοσύνων και επιχειρησιακών σχεδίων δράσης (ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά για την προώθηση συνδυασμένων μεταφορών, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των ευφυών συστημάτων μεταφορών).
- Μελέτες βελτίωσης ή/και δημιουργίας θεσμικού πλαισίου, μελέτες οργάνωσης/αναδιοργάνωσης αρμόδιων φορέων.
- Υποστήριξη σε εξειδικευμένα θέματα του τομέα πολιτικής των Μεταφορών, π.χ. master plans λιμένων, μελέτες υποδομών έξυπνων μεταφορών, μελέτες ανάπτυξης μεταφορών αστικών κέντρων και λοιπές υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες (μετρήσεις, έρευνες χρήσεων γης κ.α.).
- Ένταξη, διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη, επαλήθευση, έλεγχο, ολοκλήρωση έργων.
- Προετοιμασία φακέλων Κρατικών Ενισχύσεων Έργων Υποδομών.

Δράση 10.2 Επάρκεια και Υλικοτεχνική υποστήριξη των Δικαιούχων και λοιπών φορέων που σχετίζονται με το Πρόγραμμα

- Εξασφάλιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού των εν λόγω φορέων σε σχέση με τα προς συγχρηματοδότηση έργα.
- Εκπαίδευση του προσωπικού με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ.
- Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την καταγραφή των αναγκών και την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

Δράση 10.3 Πληροφόρηση κοινού, φορέων, κοινωνικών εταίρων, δυνητικών δικαιούχων και διάχυση καλών πρακτικών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής αρχής

- Εκπόνηση επικοινωνιακής στρατηγικής και επικοινωνιακού σχεδίου δράσης.
- Δράσεις επικοινωνίας, πληροφόρησης, προβολής, δημοσιότητας του Προγράμματος Μεταφορών και των επιμέρους παρεμβάσεών του Προγράμματος και ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών με στόχο την ανάδειξη του ρόλου και της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ευρύ κοινό. (π.χ. εκπόνηση ερευνών, οργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, άλλων ενημερωτικών εκδηλώσεων, παραγωγή και αναπαραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού, παραγωγή διαφημιστικού υλικού, προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το Διαδίκτυο, ανάπτυξη – συντήρηση δικτυακών τόπων κλπ).
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης κοινού για την ανάδειξη των έργων, των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος καθώς και των ωφελειών από την υλοποίησή του για τους πολίτες και την καθημερινότητά τους.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης για τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχει το Πρόγραμμα, τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων του Προγράμματος Μεταφορών, την δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, τη σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Δράσεων ενημέρωσης, κατάρτισης και υποστήριξης της κεντρικής διοίκησης, Δήμων, Φορέων, κοινωνικών εταίρων και διάχυσης καλών πρακτικών.

- Προβολής του ρόλου των σχετικών φορέων Πολιτικής Μεταφορών στην εφαρμογή του Προγράμματος.

Οι ενδεικτικοί τύποι δράσεων, που αναφέρονται στην Προτεραιότητα 10 της Τεχνικής Βοήθειας, θα λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο «Καταπολέμηση της Απάτης» της ενότητας 9, στη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας για την περίοδο 2021-2027.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές Ομάδες – στόχοι είναι οι φορείς (θεσμικοί φορείς, δικαιούχοι, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, ευρύ κοινό). σε ότι αφορά το Πρόγραμμα που υποστηρίζεται για την ορθή διαχείριση και ολοκλήρωση των παρεμβάσεων που έχει αναλάβει να υλοποιήσει ή ακόμα να λάβει την απαιτούμενη ενημέρωση για την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΤΣ		PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	0,00	30,00
ΤΣ		PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Δικαιούχοι	0,00	23,00
ΤΣ		PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και προβολής	Ενέργειες	0,00	9,00
ΤΣ		PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Σχέδια	0,00	2,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
10	ΤΣ		179. Ενημέρωση και επικοινωνία	2.550.000,00
10	ΤΣ		180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	10.679.502,00
10	ΤΣ		181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	2.669.875,00
10	ΤΣ		182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	425.000,00
10	Σύνολο			16.324.377,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
10	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	16.324.377,00
10	Σύνολο			16.324.377,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 11. Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Με βάση την εκτίμηση απόδοσης της Τεχνικής Βοήθειας στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, τα αποτελέσματα που επιδιώκονται μέσω της παροχής Τεχνικής Βοήθειας στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 αφορούν σε:

- Απρόσκοπη ένταξη και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος, μέσω της παροχής τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών κατ' αντιστοιχία με την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.
- Κάλυψη των αναγκών υποστήριξης της Διαχειριστικής Αρχής και των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των αρμόδιων Υπουργείων για οριζόντιες δράσεις που καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας, υλοποιώντας σε πολλές περιπτώσεις παρεμβάσεις που αφορούν σε περισσότερες από μία περιφέρεια της χώρας. Οι δράσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να διακριθούν ανά γεωγραφική ενότητα, καθιστώντας αναγκαία την υιοθέτηση μιας οριζόντιας προσέγγισης στη διαχείριση τους.

Για την επίτευξη των παραπάνω αποτελεσμάτων, η Προτεραιότητα 11 (Π11) περιλαμβάνει μία σειρά από προγραμματιζόμενες δράσεις:

Δράση 11.1 Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής

Στο πλαίσιο της Δράσης θα χρηματοδοτηθούν ενέργειες υποστήριξης της ΔΑ, όπως ενδεικτικά:

- Παροχή υπηρεσιών Τεχνικών συμβούλων υποστήριξης της υπηρεσίας σε θέματα που έχουν σχέση με:
  - Υποστήριξη του σχεδιασμού, της εφαρμογής, της παρακολούθησης, της διαδικασίας αξιολόγησης, της αναθεώρησης και του κλεισίματος του Προγράμματος.
  - Υποστήριξη για το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων και του Προγράμματος ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020.
  - Τεχνική υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής για την:
    - Αξιολόγηση/ένταξη, διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη, επαλήθευση, έλεγχο, ολοκλήρωση των έργων.
    - Προετοιμασία φακέλων Κρατικών Ενισχύσεων των έργων.
    - Εκπόνηση ή επικαιροποίηση υποστηρικτικών ή/και εξειδικευμένων μελετών (ενδεικτικά: μελέτες σκοπιμότητας/βιωσιμότητας, αναλύσεις αγοράς, μελέτες ζήτησης, επιχειρησιακός σχεδιασμός δικτύου, οικονομοτεχνικές μελέτες, όπως χρηματο-οικονομικές, αναλύσεις κόστους – οφέλους,, κ.ά..),.
    - Εκπόνηση στρατηγικών και προπαρασκευαστικών μελετών και εμπειρογνωμοσυνών.

- Ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων και συστημάτων μέτρησης, ταυτοποίησης και επεξεργασίας δεδομένων πεδίου για τη λειτουργική και στατιστική τεκμηρίωση δεικτών αποτελέσματος του Προγράμματος, καθώς και ερευνών / εμπειρογνωμοσυνών παρακολούθησης/ελέγχου της εφαρμογής τους

Δράση 11.2 Υποστήριξη της λειτουργίας της Διαχειριστικής Αρχής

- Κάλυψη λειτουργικών αναγκών της ΔΑ, όπως, ενδεικτικά:
  - έξοδα μετακινήσεων προσωπικού εσωτερικού – εξωτερικού,
  - συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια,
  - εκπαίδευση του προσωπικού με τη διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ.,
  - οργάνωση εκδηλώσεων – συνεδριάσεων – συσκέψεων,
  - επισκευή/συντήρηση/καθαριότητα κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε θέματα όπως, ενδεικτικά:
  - ανάπτυξη/αναβάθμιση συμπληρωματικών/εξειδικευμένων υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων,
  - αγορά και ανάπτυξη λογισμικού (για τη λογιστική παρακολούθηση των έργων, την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων, διαχείριση εγγράφων και φακέλων υποθέσεων, καθώς και για τον έλεγχο και την εποπτεία των προς χρηματοδότηση ή/και ήδη χρηματοδοτούμενων έργων).
  - ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης.
  - νομική και λογιστική υποστήριξη.

Δράση 11.3 Υποστήριξη λειτουργίας των Επιτελικών Δομών

Στο πλαίσιο της Δράσης προβλέπονται:

- Η αποτελεσματική, επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των αρμόδιων Υπουργείων (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών & Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής)
  - Κάλυψη λειτουργικών αναγκών (π.χ. συντήρηση/καθαριότητα κτιριακών εγκαταστάσεων, λοιπές προμήθειες, μετακινήσεις κ.ά.).
  - Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε θέματα όπως η εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού ή/και συμμετοχή σε συνέδρια & ημερίδες κ.ά.
- Δράσεις ενημέρωσης, κατάρτισης και υποστήριξης της κεντρικής διοίκησης, Δήμων, Φορέων, κοινωνικών εταίρων και διάχυση καλών πρακτικών.

- Δράσεις που αφορούν στην υποστήριξη της διοικητικής οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας των ΕΔ καθ' όλο το χρονικό διάστημα υλοποίησης του Προγράμματος.

Οι ενδεικτικοί τύποι δράσεων, που αναφέρονται στην προτεραιότητα 11 της Τεχνικής Βοήθειας, θα λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο «Καταπολέμηση της Απάτης» της ενότητας 9, στη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας για την περίοδο 2021-2027.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 (βλ. αναρτημένο έγγραφο "DNSH-Μεταφορές").

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Βασικές Ομάδες – στόχοι είναι η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ καθώς και οι Επιτελικες Δομές των αρμοδίων Υπουργείων που υποστηρίζονται για τη λειτουργία τους και την ορθή διαχείριση και ολοκλήρωση των παρεμβάσεων που έχουν αναλάβει να υλοποιήσουν

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Αριθμός ελέγχων / επιθεωρήσεων	0,00	70,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO692b	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν / καταρτίστηκαν εκτός Δικαιούχων	Άτομα	0,00	280,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	0,00	22,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Δικαιούχοι	0,00	2,00

ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Αριθμός ελέγχων / επιθεωρήσεων	0,00	70,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO692b	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν / καταρτίστηκαν εκτός Δικαιούχων	Άτομα	0,00	280,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	0,00	22,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Δικαιούχοι	0,00	2,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
11	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	977.718,00
11	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	212.893,00
11	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	354.821,00
11	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	957.093,00
11	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	208.402,00
11	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	347.337,00
11	Σύνολο			3.058.264,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

11	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	1.545.432,00
11	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	1.512.832,00
11	Σύνολο			3.058.264,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

3. Σχέδιο χρηματοδότησης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημεία i), ii) και iii), άρθρο 112 παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρα 14 και 26 του ΚΚΔ

3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)

Παραπομπή: άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά	☐ συνεισφορά στο InvestEU
	☐ μεταφορά προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση
	☐ μεταφορά μεταξύ ΕΤΠΑ, EKT+, Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία

1) Ισχύει μόνο για τροποποίησεις του προγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 26, με εξαίρεση τις συμπληρωματικές μεταφορές προς το ΤΔΜ σύμφωνα με το άρθρο 27 του ΚΚΔ. Οι μεταφορές δεν επηρεάζουν την ετήσια κατανομή των χρηματοδοτικών πιστώσεων σε επίπεδο ΠΔΠ για ένα κράτος μέλος.

Πίνακας 15A: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σκέλος InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Για κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Πίνακας 15B: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνοπτικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βιώσιμες υποδομές (α)	Καινοτομία και ψηφιοποίηση (β)	MME (γ)	Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Συνοπτικά ποσά για όλες τις συνεισφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποίησεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU

--

Πίνακας 16A: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Πίνακας 16B: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

--

Πίνακας 17A: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, EKT+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Μεταφορά προς άλλα προγράμματα. Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ και EKT+ μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας.

Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, EKT+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)

	ΕΤΠΑ			EKT+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση

--

3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1)

3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση

Πίνακας 19A: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος		
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το EKT+

Πίνακας 19B: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος		
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το EKT+

3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)

Πίνακας 20A: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
InvestEU ή άλλο μέσο της Ένωσης										

(1) Ισχύουν μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος για πόρους που επιστρέφονται από άλλα μέσα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων των TAME, TEA και ΜΔΣΘ, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ή από το InvestEU.

Πίνακας 20B: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά)

Από	Προς							
	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+				
	InvestEU / Μέσο	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Ταμείο Συνοχής

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρα 3, 4 και 7 του κανονισμού ΤΔΜ

Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ενέλιξιας	Ποσό ενέλιξιας	Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ενέλιξιας	Ποσό ενέλιξιας	
ΕΤΠΑ*	Μετάβαση		14.607.422,00	14.964.592,00	15.259.092,00	15.564.800,00	6.511.671,00	6.511.670,00	6.672.864,00	6.672.863,00	86.764.974,00
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες		80.463.282,00	82.430.708,00	84.052.929,00	85.736.885,00	35.868.777,00	35.868.776,00	36.756.690,00	36.756.690,00	477.934.737,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		95.070.704,00	97.395.300,00	99.312.021,00	101.301.685,00		42.380.448,00	42.380.446,00	43.429.554,00	43.429.553,00	564.699.711,00
ΤΣ		217.130.008,00	222.432.981,00	226.797.513,00	231.338.076,00		96.779.714,00	96.779.714,00	99.183.902,00	99.183.902,00	1.289.625.810,00
Σύνολο ΤΣ		217.130.008,00	222.432.981,00	226.797.513,00	231.338.076,00		96.779.714,00	96.779.714,00	99.183.902,00	99.183.902,00	1.289.625.810,00
Σύνολο		312.200.712,00	319.828.281,00	326.109.534,00	332.639.761,00		139.160.162,00	139.160.160,00	142.613.456,00	142.613.455,00	1.854.325.521,00

* Ποσά μετά τη συμπληρωματική μεταφορά στο ΤΔΜ.

3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο ii), άρθρο 22 παράγραφος 6 και άρθρο 36 του ΚΚΔ

Για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στα οποία επιλέχθηκε τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΔΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης $(\alpha)=(\zeta)+(\eta)$	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά $(\beta)=(\gamma)+(\delta)$	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο $(\varepsilon)=(\alpha)+(\beta)$	Ποσοστό συγχρηματοδότησης $(\sigma)=(\alpha)/(\varepsilon)$
						Μικρότερο ποσό ευέλιξιας (ζ)	Ποσό ευέλιξιας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
2	1	Δημόσιο	ΤΣ		426.628.190,00	361.800.391,00	64.827.799,00	75.287.328,00	75.287.328,00		501.915.518,00	84,9999999402%
2	2	Δημόσιο	ΤΣ		217.600.000,00	184.534.841,00	33.065.159,00	38.400.000,00	38.400.000,00		256.000.000,00	85,0000000000%
3	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	74.035.000,00	62.784.873,00	11.250.127,00	13.065.000,00	13.065.000,00		87.100.000,00	85,0000000000%
3	4	Δημόσιο	ΤΣ		203.897.257,00	172.914.282,00	30.982.975,00	35.981.869,00	35.981.869,00		239.879.126,00	84,9999999583%
3	5	Δημόσιο	ΤΣ		349.605.000,00	296.481.172,00	53.123.828,00	61.695.000,00	61.695.000,00		411.300.000,00	85,0000000000%
3	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	16.500.000,00	13.992.712,00	2.507.288,00	11.000.000,00	11.000.000,00		27.500.000,00	60,0000000000%
3	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182.066.905,00	154.400.588,00	27.666.317,00	32.129.454,00	32.129.454,00		214.196.359,00	84,9999999300%
3	7	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	44.719.542,00	37.924.101,00	6.795.441,00	29.813.028,00	29.813.028,00		74.532.570,00	60,0000000000%
3	7	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	100.470.000,00	85.202.893,00	15.267.107,00	17.730.000,00	17.730.000,00		118.200.000,00	85,0000000000%
3	8	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	24.000.000,00	20.353.035,00	3.646.965,00	16.000.000,00	16.000.000,00		40.000.000,00	60,0000000000%
3	8	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	119.850.000,00	101.637.970,00	18.212.030,00	21.150.000,00	21.150.000,00		141.000.000,00	85,0000000000%
3	9	Δημόσιο	ΤΣ		75.570.986,00	64.087.683,00	11.483.303,00	13.336.057,00	13.336.057,00		88.907.043,00	84,9999993814%
TA36(4)	10	Δημόσιο	ΤΣ		16.324.377,00	13.843.825,00	2.480.552,00	2.880.773,00	2.880.773,00		19.205.150,00	84,9999973965%
TA36(4)	11	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	1.545.432,00	1.310.593,00	234.839,00	1.030.288,00	1.030.288,00		2.575.720,00	60,0000000000%
TA36(4)	11	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.512.832,00	1.282.947,00	229.885,00	266.971,00	266.971,00		1.779.803,00	84,9999690977%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Μετάβαση	86.764.974,00	73.580.441,00	13.184.533,00	57.843.316,00	57.843.316,00		144.608.290,00	60,0000000000%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	477.934.737,00	405.309.271,00	72.625.466,00	84.341.425,00	84.341.425,00		562.276.162,00	84,9999998755%
Σύνολο			ΤΣ		1.289.625.810,00	1.093.662.194,00	195.963.616,00	227.581.027,00	227.581.027,00		1.517.206.837,00	84,9999999044%

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΔΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης $(\alpha)=(\zeta)+(\eta)$	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά $(\beta)=(\gamma)+(\delta)$	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο $(\varepsilon) = (\alpha) + (\beta)$	Ποσοστό συγχρηματοδότησης $(\sigma) = (\alpha)/(\varepsilon)$
						Μικρότερο ποσό ενελιξίας (ζ)	Ποσό ενελιξίας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
Γενικό σύνολο					1.854.325.521,00	1.572.551.906,00	281.773.615,00	369.765.768,00	369.765.768,00		2.224.091.289,00	83.3745237964%

* Για το ΕΤΠΑ: λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, ειδικά κονδύλια για τις εξόχους απόκεντρες και βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες. Για το ΕΚΤ+, λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, και, κατά περίπτωση, πρόσθετα κονδύλια για τις εξόχους απόκεντρες περιφέρειες. Για το Ταμείο Συνοχής: άνευ αντικεμένου. Για την παροχή τεχνικής βοήθειας, η εφαρμογή των κατηγοριών περιφέρειας εξαρτάται από την επλογή ταμείου.

** Να αναφερθούν οι συνολικοί πόροι του ΤΔΜ, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής στήριξης που μεταφέρεται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+. Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού ΤΔΜ. Σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται από το ΤΔΜ, οι πόροι του ΤΔΜ θα πρέπει να διαμοιράζονται σε πόρους που σχετίζονται με τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού ΤΔΜ. Για το άρθρο 4 του κανονισμού ΤΔΜ, δεν υπάρχει ποσό ενελιξίας.

4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του ΚΚΔ

Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Ναι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει:1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Nόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Nόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 341.pdf Nόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 45 Nόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 277 2018.12.14_6567 Σύμφωνη Γνώμη ΕΑΑΔΗΣΥ KYA_Aρ. Πρωτ. 70362_24.06.2021_ΦΕΚ	H Ελλάδα έχει μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών και έχει προβεί στις επαγόμενες εξ αυτών ενέργειες : Στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1-5, άρ. 83 της 2014/24 και οι παρ. 1-5, άρ. 99 της 2014/25, ορίζοντας αρμόδιο φορέα παρακολούθησης του συστήματος την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 340, έχει εκδοθεί η με αρ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α., με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων (ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και διόρθωση στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021). Στο άρθρο 45 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 83 και η παρ. 2, άρ. 84 της 2014/24. Στο άρθρο 277 του ίδιου νόμου ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 99 και η παρ. 2, άρ. 100 της 2014/25. Στο άρθρο 341 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1 και 3, άρ. 84 της 2014/24 και οι παρ. 1 και 3, άρ. 100 της 2014/25.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση	
				<p>2. Υπθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία.</p> <p>β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.</p>	Ναι	KYA_76928_09.07.2021_KHMΔΗΣ	<p>Τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να ανακτούνται από τα εξής πληροφοριακά συστήματα</p> <p>α) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)</p> <p>β) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ)</p> <p>γ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΟΠΣ-ΕΣΠΑ)</p> <p>Για την ανάκτηση των ζητούμενων στοιχείων συνεργάζονται τα αρμόδια τμήματα των Υπουργείων Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υποδομών & Μεταφορών καθώς και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ.</p> <p>Τα στοιχεία των αναδόχων καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ στις καρτέλες καταχώρησης των αποφάσεων ανάθεσης, των συμβάσεων και των πληρωμών</p> <p>Ο αριθμός των υποβληθεισών προσφορών υπάρχει στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.</p> <p>Η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ υπάρχει σε κάθε καταχωρημένη σύμβαση στο ΚΗΜΔΗΣ.</p> <p>Η τελική αξία μιας σύμβασης, αποτυπώνεται στην αξία της αντίστοιχης απόφασης ανάθεσης και σύμβασης που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ.</p>	

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ηλεκτρονικά συστήματα δημοσίων συμβάσεων
			3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Nαι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4013_2011 Οργανισμός λειτουργίας ΕΑΑΔΗΣΥ		Η Ελλάδα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις περί παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όπως τίθενται στα άρθρα 83 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 99 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες : <ul style="list-style-type: none"> • Με τον ν. 4412/2016, άρθρο 340, παράγραφος 1, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας παρακολούθησης του συστήματος η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις σχετικές αρμοδιότητές της, όπως περιγράφονται στον ιδρυτικό της νόμο 4013/2016 και στον Οργανισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ Α 52/01.04.2019) • Με την Κ.Υ.Α. 70362/24.06.2021, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων.
			4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99	Nαι	ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 DG-GROW_Country reports		Η έκθεση παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και στην ιστοσελίδα της

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΌΛΕΣ οι ανακοινώσεις ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 – 2020 Hellenic public procurement monitoring report for the period 2018 – 2020	DG-GROW, στην οποία δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports). https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/347-ek8esh-parakoloy8hshs-toy-systhmatos-twn-dhmosiwn-symvasewn-etoys-2017 και https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en . Σε συνέχεια της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρέλαβε τα προβλεπόμενα στοιχεία από τους υπόχρεους φορείς και συνέταξε την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1ΕΣ/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. (https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/671-ekthesi-parakolouthisis-tou-systimatos-ton-dimoshion-symvaseon-periodou-2018-2020)
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 3959_2011-antagonismos_P43ΤΟΞΤΒ-96Ω_Μνημονιο συνεργασίας με ΕΠ.ΑΝΤ	Η Ελλάδα, για να διασφαλίσει τη διαχείριση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού έχει μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΕΠ.ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών ΩΡΞΖΟΞΤΒ-9Ρ5.Κατευθυντήρια Οδηγία 20.cleaned 699ΤΟΞΤΒ-MΡ6_Κατευθυντήρια Οδηγία 9.cleaned Οδηγός_Διαχείρισης_Κινδύνων_Διαφθοράς_και_Απάτης_final_ISBN.cleaned Οδηγός Επ. Ανταγων. anixneusi_praktikon.cleaned ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοινωση ΕΕ 1.4.2021 (1) ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοινωση ΕΕ 1.4.2021 (2)	2014/25/ΕΕ. Οι διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως αρμόδια Αρχή προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού συνεργάζονται στενά για το σκοπό αυτό Επισημαίνεται ότι οι ύποπτες περιπτώσεις νόθευσης δύνανται να εντοπιστούν μέσω : ☐ Των απευθείας ή υποβαλλόμενων μέσω πλατφορμών ανώνυμων καταγγελιών «whistleblowing» της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και Επιτροπής Ανταγωνισμού. ☐ Τυχαίας δειγματοληψίας Στην κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων για την ανίχνευση και διαχείριση των περιπτώσεων αυτών έχουν εκδοθεί: ☐ Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 20 και 9 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ☐ Ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ☐ Ο Οδηγός της Επιτροπής Ανταγωνισμού: «Ανίχνευση και πρόληψη συμπατιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών» (2014).	

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
2. Εργαλεία και ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις			Ναι	<p>Οι διαχειριστικές αρχές διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις:</p> <p>1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.</p>	Ναι	<p>1. Εγκύκλιος 101270/EYKE3633/30-9-2016</p> <p>2. 42649/EYKE5351/10-4-2017</p> <p>3. 64925/EYKE579/9-6-2017</p> <p>4. Εγκύκλιος 122645/EYKE2260/27-11-2019</p> <p>5. Εγκύκλιος 34584/EΞ2019/05-04-2019</p> <p>6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf</p>	<p>Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1) και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ.</p> <p>Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις.</p> <p>Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6).</p> <p>Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ.</p> <p>Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαιδεύσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου.</p> <p>Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το TAXIS και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνωμόνων και καθοδήγηση σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.	Ναι	<p>1. Νόμος 4152/2013</p> <p>2. Υπουργική Απόφαση 69135/EYΘΥ626/2015</p> <p>3. Εγκύλιος 74391/EYKE2634/13-7-2016</p> <p>4. Έγγραφο 115150/EYKE4023/2-11-2016</p> <p>5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β).</p> <p>6. Εγκύλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019</p> <p>7. Εγκύλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017</p> <p>8. Εγκύλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016</p> <p>9. Έγγραφο KMKE 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018</p>	<p>Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (KEMKE, AMKE). Το σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της EYKE, ως AMKE του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγχρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής KE, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η EYKE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<ul style="list-style-type: none"> - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ - έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	<p>Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν:</p> <p>1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησης τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.</p>	Ναι	☐ Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 ☐ Διαβούλευσης Προγραμμάτων ☐ Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». ☐ Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ☐ Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΑΣ / ΕΕΔΑ ☐ N. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου...» http://www.nomotelia.gr/photos/File/30a-21.pdf	<p>Ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ σε:</p> <p>Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοινων.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών ΚΚΔ & Χάρτη. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA</p> <p>ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ/ΕΦ, μέλη ΕπΠα, ένταξη & υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών & προσωπικά δεδομένα που διασφαλίζουν τήρηση ΧΘΔ: αρχή ίσης μεταχείρισης & μη διάκρισης, προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαίωμα προσφυγής</p> <p>Εφαρμογή: σχεδιασμός ΣΔΕ, εφαρμογή & καταρτίσεις αρχών/φορέων για ΘΔ υποστηρίζονται συμβουλευτικά από ΕΕΔΑ. Με καταρτίσεις & χρήση οδηγιών & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την τήρηση ΧΘΔ σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ προσκλήσεις: τήρηση αρχών διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης ☐ αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήρια τήρησης θεσμικού πλαισίου ☐ υλοποίηση πράξεων: εξέταση τήρησης ΧΘΔ με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<ul style="list-style-type: none"> ☐ δικαίωμα αναφοράς: μέσω ενστάσεων, αντιρρήσεων, προσφυγών & πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο ☐ προστασία προσωπικών δεδομένων: εποπτεία DPO ΕΣΠΑ ☐ μη συμμόρφωση με ΘΔ : λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση <p>Προβλέπεται έλεγχος ΘΔ από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου, κατευθύνσεις σε ελεγκτές).</p>
			2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Nαι	Bλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_DiadiKasies.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων	<p>Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαίνεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία σχετικά με τον ΧΘΔ την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (Συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ. Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση του Χάρτη, ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΕΔΑ για τις ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ και καταρτίσεις σε ΕΑΔ και αρχές του ΣΔΕ.</p> <p>Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με τον ΧΘΔ που</p>	

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>εντοπίζονται από την ΕΕΔΑ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για παραβάσεις του Χάρτη με σχετική αναφορά για:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων ☐ αποτελέσματα της διερεύνησής τους <p>διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.</p>
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπτηρία (UNCRPD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/EK του Συμβουλίου			Όχι	<p>Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCRPD, το οποίο περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης. 	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				<ol style="list-style-type: none"> 2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων. 	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				<ol style="list-style-type: none"> 3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCRPD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCRPD που 	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.			
3.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός μεταφορών στο κατάλληλο επίπεδο	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO3.1. Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροπικού ΔΕΔ-Μ RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα	Όχι	Εφαρμόζεται πολυτροπική χαρτογράφηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών, πλην του τοπικού επιπέδου, έως το 2030, η οποία:1. Περιλαμβάνει οικονομική εκτίμηση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων, με βάση αξιόπιστη ανάλυση ζήτησης και κατάρτιση κυκλοφοριακών μοντέλων, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες επιπτώσεις του ανοίγματος των αγορών των σιδηροδρομικών υπηρεσιών.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Συνάδει με τα στοιχεία του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που σχετίζονται με τις μεταφορές.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Περιλαμβάνει επενδύσεις σε διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, όπως ορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», σύμφωνα με τα αντίστοιχα προγράμματα εργασίας για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Για επενδύσεις εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ,	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών τμημάτων, εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα παρέχοντας επαρκή συνδεσιμότητα των αστικών δικτύων, των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων στο κεντρικό ΔΕΔ-Μ και στους κόμβους του.			
				5. Εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου και, κατά περίπτωση, υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη του ERTMS σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				6. Προάγει την πολυτροπικότητα, εντοπίζοντας τις ανάγκες για τερματικούς σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών ή μεταφόρτωσης για φορτία και επιβάτες.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				7. Περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τον σχεδιασμό των υποδομών που αποσκοπούν στην προώθηση των εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με τα εκάστοτε εθνικά πλαίσια πολιτικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				8. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων για την οδική ασφάλεια σύμφωνα με τις υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές οδικής ασφάλειας,	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση	
				<p>καθώς και χαρτογράφηση των οδών και των τμημάτων που επηρεάζονται με ιεράρχηση των αντίστοιχων επενδύσεων.</p> <p>9. Παρέχει πληροφορίες για τους χρηματοδοτικούς πόρους που αντιστοιχούν στις σχεδιαζόμενες επενδύσεις και που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών.</p>				

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο 1α) και άρθρα 71 και 84 του ΚΚΔ

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Μεταφορές"	Προϊστάμενος ΕΥ		metafores@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)	Προϊστάμενος		grammateia_edel@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	-	-		xxx@xxx.gr
Λογιστική διαδικασία σε περίπτωση που η εν λόγω διαδικασία ανατίθεται σε φορέα διαφορετικό από τη διαχειριστική αρχή	Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων	Προϊστάμενος Αρχής		spa@m nec.gr

Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βιοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Πίνακας 13A: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βιοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)

6. Εταιρική σχέση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΚΚΔ

Η ενεργή συμμετοχή των εταίρων και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με γνώμονα την ορθή διαβούλευση, τη συμμετοχή και τον διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, σύμφωνα με το Άρθρο 6 του ΚΚΔ και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας για την Εταιρική Σχέση εφαρμόστηκε σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της κατάρτισης του Προγράμματος.

Κατ' αυτό τον τρόπο επιδιώχθηκε η συμβολή στη βελτίωση της συλλογικής δέσμευσης, στην αφομοίωση της στρατηγικής του τομέα μεταφορών, στην ανάπτυξη σχετικής γνώσης και τεχνογνωσίας, καθώς και στην ενσωμάτωση απόψεων και οπτικών, διασφαλίζοντας παράλληλα μεγαλύτερη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων.

A. Σε επίπεδο χάραξης πολιτικής, η διαβούλευση έγινε από τα αρμόδια Υπουργεία και συγκεκριμένα:

1. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (ΥΠΥΜΕ), με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα μεταφορών της χώρας μερίμνησε για την εκπόνηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών (ΕΣΣΜ 2017-2037), προκειμένου αυτό να αποτελέσει τη βάση βιώσιμης ανάπτυξης των υποδομών και υπηρεσιών του μεταφορικού συστήματος. Για την προετοιμασία του διεξήχθησαν συναντήσεις διαβούλευσης με εκπροσώπους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, της ΕΤΕπ/JASPERS και άλλων εμπλεκόμενων φορέων του τομέα μεταφορών, καθώς και με το ΥΝΑΝΠΙ. Το ΕΣΣΜ ολοκληρώθηκε το 2019.

Ακολούθησε ολοκλήρωση της εξειδίκευσης του, σε περιφερειακό επίπεδο, με τη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών από τις 13 Περιφέρειες της χώρας καθώς και η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Τομέα Υποδομών και Μεταφορών (ΕΣΤΥΜ 2021-2027). Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτελική Δομή του ΥΠΥΜΕ διοργάνωσε από κοινού διαβούλευση με όλες τις Περιφέρειες της χώρας, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 23 Νοεμβρίου 2020 έως τις 14 Δεκεμβρίου 2020.

- Σε πρώτο επίπεδο συμμετείχαν οι υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠΥΜΕ και των εποπτευόμενων φορέων του, κεντρικοί φορείς της δημόσιας διοίκησης (άλλα Υπουργεία με ευθύνη χάραξης πολιτικής σε παρεμβάσεις που αναλαμβάνει το ΥΠΥΜΕ) καθώς και η ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
- Σε δεύτερο επίπεδο, συμμετείχαν οι περιφερειακές αυτοδιοικήσεις καθώς και οι υπηρεσίες διαχείρισης των ΠΕΠ ΕΣΠΑ.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης τροφοδότησαν σταδιακά την αναδιαμόρφωση και οριστικοποίηση του ΕΣΤΥΜ.

2. Στο πλαίσιο διαβούλευσης με την Ομάδα Χάραξης Πολιτικών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠΙ), που συγκροτήθηκε ως όργανο κατάρτισης στο σχεδιασμό του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027, οργανώθηκε σειρά χωρικών εργαστηρίων / Διευρυμένων Περιφερειακών Διαλόγων, από τον Νοέμβριο 2019 έως και σήμερα σε 12 από τις 13 περιφέρειες της χώρας που είναι αμιγώς νησιωτικές ή «ακουμπάνε» στο νησιωτικό χώρο, με την ευρεία συμμετοχή εκπροσώπων από την τοπική αυτοδιοίκηση (α' και β' βαθμού), τον ερευνητικό και ακαδημαϊκό χώρο, εμπορικά κ.α. επιμελητήρια, υπηρεσίες ΕΣΠΑ (διαχειριστικές αρχές, κλπ.), κοινωνικούς φορείς, φορείς διαχείρισης των λιμένων, κ.λπ. Η ευρεία συμμετοχή εξασφάλισε την ορθότητα και την αξιοπιστία του σχεδιασμού, καθώς έτσι αποτυπώθηκαν, αναλύθηκαν και αξιολογήθηκαν τα προβλήματα και οι πραγματικές ανάγκες του νησιωτικού και θαλάσσιου χώρου.

Λαμβάνοντας υπόψη και τα συμπεράσματα των διαβουλεύσεων εκπονήθηκε ένα ολιστικό σχέδιο νησιωτικής πολιτικής για την ένταξη της νησιωτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της ευρύτερης Στρατηγικής του ΥΝΑΝΠΙ ως βασικό συστατικό μιας Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής.

Οι προαναφερόμενες στρατηγικές των ΥΠΥΜΕ και ΥΝΑΝΠΙ, όπως αυτές εξειδικεύθηκαν, αποτέλεσαν τη βάση για την προετοιμασία του Προγράμματος «Μεταφορές» 2021-2027.

Β. Σε επίπεδο προετοιμασίας του Προγράμματος «Μεταφορές» και καθορισμού της στρατηγικής και των επιμέρους προτεραιοτήτων, έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες:

Λαμβάνοντας υπόψη την 1η εγκύλιο για το σχεδιασμό του νέου ΕΣΠΑ, συστήθηκε η Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ, ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ α.π. 9333/30.10.2020) με την ΕΥΔ/ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ να αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο. Στην ΟΣΠ συμμετέχουν εκπρόσωποι του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, του Γενικού Γραμματέα Υποδομών και του Γενικού Γραμματέα Μεταφορών του ΥΠΥΜΕ, του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων και του Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του ΥΝΑΝΠ, των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ του ΥΠΥΜΕ και του ΥΝΑΝΠ.

Αντικείμενο της ΟΣΠ ήταν μεταξύ άλλων η οργάνωση της διαβούλευσης σε περιφερειακό και τομεακό επίπεδο, η επεξεργασία προτάσεων σχεδιασμού και η διαμόρφωση/ υποβολή των πρώτων συνοπτικών θέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές στρατηγικές του τομέα μεταφορών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Στη συνέχεια, βάσει της αρχής της αντιπροσωπευτικότητας επελέγησαν να συμμετέχουν στη διαβούλευση των κειμένων του Προγράμματος, οι εξής φορείς εταιρικής σχέσης (106 μέλη):

- Εκπρόσωποι δημοσίων αρχών, ειδικών υπηρεσιών και επιτελικών δομών υπουργείων και της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ),
- Εκπρόσωποι της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΠΠΕ) και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ),
- Εκπρόσωποι Οικονομικών, Επιμελητηριακών, Κοινωνικών Εταίρων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων,
- Εκπρόσωποι άλλων ΕΥΔ Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων,
- Εκπρόσωποι Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων για τη διασύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με τον τομέα των μεταφορών.

Λαμβάνοντας υπόψη την 2η Εγκύλιο, υλοποιήθηκαν στοχευμένες ενέργειες για την συμμετοχή τους στην προετοιμασία της στρατηγικής του Προγράμματος, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά, δεδομένων των περιορισμών που τέθηκαν λόγω της υγειονομικής κρίσης. Ειδικότερα:

- Συντάχθηκε το Concept Paper του Προγράμματος Υποδομών Μεταφορών (12ος/2020) από την ΟΣΠ το οποίο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ/ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και απεστάλη με ηλεκτρονικό τρόπο προς τα 106 μέλη της εταιρικής σχέσης και προς 46 λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.
- Αναρτήθηκε διαδικτυακά ερωτηματολόγιο ευρείας διαβούλευσης (1ος/2021 – 2ος /2021), το οποίο περιλάμβανε τις νέες προκλήσεις, προτεραιότητες, στοχεύσεις και ενδεικτικές δράσεις του Προγράμματος. Μετά την λήξη της διαβούλευσης, αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ/ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της.
- Επιπλέον, δημιουργήθηκε βάση δεδομένων ηλεκτρονικής μνήμης του υλικού που διακινήθηκε κατά την διάρκεια της προετοιμασίας του Προγράμματος, η οποία εξασφάλισε στα μέλη της ΟΣΠ διαρκή πρόσβαση στο σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων και συστηματική ενημέρωση επί της διαδικασίας, αλλά και επί των σχολίων που καταγράφηκαν.
- Πραγματοποιήθηκαν τεχνικές συναντήσεις είτε με την συμμετοχή του συνόλου των μελών της ΟΣΠ (29/01/2021), είτε διμερείς τεχνικές συναντήσεις. Ειδικά όσον αφορά την συμπληρωματικότητα του Προγράμματος «Μεταφορές» με άλλα Προγράμματα της ΠΠ 2021-2027, πραγματοποιήθηκε εσωτερική διαβούλευση με τις Υπηρεσίες της ΕΑΣ και των συναρμόδιων υπουργείων για τον επιμερισμό των έργων μεταξύ του Προγράμματος και του CEF2.

- Με βάση τα αποτελέσματα των αρχικών διαβουλεύσεων ακολούθησε διαβούλευση με τους περιφερειακούς και τομεακούς φορείς, προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα προτεινόμενα προς συγχρηματοδότηση έργα κυρίως από το ΕΤΠΑ.

Τον Απρίλιο 2021 πραγματοποιήθηκε η 1η Άτυπη υποβολή του Προγράμματος στις Υπηρεσίες της Ε.Ε. Ακολούθησαν τα παρακάτω στάδια διαβούλευσης:

- Τακτική ενημέρωση της ΟΣΠ για τα σχόλια της Επιτροπής και τις διαδοχικές εκδόσεις του Προγράμματος.
- Διοργάνωση διαδικτυακής Ημερίδας (Μάιο 2021) με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Περιφερειακών Προγραμμάτων και της ΕΑΣ, για την οριστικοποίηση των κριτηρίων διαχωρισμού και των συνεργειών με το Πρόγραμμα «Μεταφορές».
- Ευρεία διαβούλευση με ανάρτηση του προγράμματος στην ιστοσελίδα του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ από 28/04/2021 έως 15/05/2021 και δράση ενημέρωσης στην 85η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης με διανομή ερωτηματολογίου. Συμμετείχαν 729 επισκέπτες.

Τον Οκτώβριο 2021 έγινε η πρώτη επίσημη υποβολή του Προγράμματος μέσω της SFC. Ακολούθησαν σχόλια της Ε. Επιτροπής, τα οποία εστίαζαν κυρίως σε θέματα κατάλληλου μείγματος έργων με στόχο το greening του Προγράμματος, δομής, δεικτών, προϋποθέσεων / κριτηρίων επιλογής έργων.

Για την οριστικοποίηση τους έγιναν τα παρακάτω στάδια διαβούλευσης:

- Τον Νοέμβριο 2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή Ημερίδα με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Εταιρικής Σχέσης και παρουσία εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Τον Φεβρουάριο 2022 πραγματοποιήθηκε Τεχνική Συνάντηση μεταξύ της ΕΥΣΣΑ/ΕΑΣ και των Διαχειριστικών Αρχών (ΔΑ) των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2021-2027, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν – μεταξύ άλλων - και ζητήματα θεματικής συγκέντρωσης των Προγραμμάτων, με έμφαση στα θέματα αξιοποίησης πόρων των Προγραμμάτων για επίτευξη των στόχων της Κλιματικής Αλλαγής.
- Τακτικές ενημερώσεις της ΟΣΠ για τα σχόλια της Επιτροπής και τις διαδοχικές άτυπες εκδόσεις του Προγράμματος.
- Ευρεία διαβούλευση με ανάρτηση του Προγράμματος στην ιστοσελίδα του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
- Τακτικές τηλεδιασκέψεις και συναντήσεις με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκπροσώπων των φορέων πολιτικής (ΥΠΥΜΕ και ΥΝΑΝΠ).

Ακολούθησε η οριστική 2η Επίσημη υποβολή του μέσω της SFC τον Ιούλιο 2022.

Γ) Στο πλαίσιο της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ΣΠΕ που διενεργείται προκειμένου να εγκριθεί η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΣΜΠΕ των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, υπάρχουν απαιτήσεις για συμμετοχή των δημόσιων αρχών και του κοινού στη διαδικασία διαβούλευσής της και προβλέπονται δράσεις ενημέρωσης των δημόσιων αρχών και του κοινού σε όλα τα επίπεδα.

Η επικαιροποιημένη έκδοση της ΣΜΠΕ του Προγράμματος, υποβλήθηκε στην αρμόδια ΔΙ.Π.Α του ΥΠΕΝ στις 15-03-2022. Στις 21-3-2022 η ΣΜΠΕ διαβιβάστηκε στους κάτωθι αρμόδιους φορείς, για την έναρξη της διαβούλευσής της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της KYA 107017/2006:

1. Στα Περιφερειακά Συμβούλια των Περιφερειών της χώρας
2. Στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τουρισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών.
3. Στις Διευθύνσεις Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού των Περιφερειών της χώρας.

Παράλληλα, η ΣΜΠΕ του Προγράμματος δημοσιοποιήθηκε και στο ευρύ κοινό μέσω της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η διαδικασία διαβούλευσης ολοκληρώθηκε στις αρχές Μαΐου 2022, χωρίς ουσιαστικές παρατηρήσεις που θα μπορούσαν να διαφοροποιήσουν την αξιολόγηση της ΣΜΠΕ ως προς τις εκτιμώμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Προγράμματος.

Στις 24/6/2022 εκδόθηκε η με Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65380/4532/24-6-2022 Απόφαση για την Περιβαλλοντική Έγκριση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027, η οποία εναρμονίζεται με την οριστική δομή του Προγράμματος.

Δ. Στο στάδιο της υλοποίησης του Προγράμματος

Πέραν της προετοιμασίας της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων του Προγράμματος, η εταιρική σχέση προβλέπει την εμπλοκή των φορέων κατά το στάδιο της υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος, μέσω της θέσπισης της Επιτροπής Παρακολούθησης και των ομάδων εργασίας με αντιπροσωπευτική σύνθεση. Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η άμεση ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης προτείνεται η δημιουργία βάσης δεδομένων ηλεκτρονικής μνήμης και η πραγματοποίηση τεχνικών συναντήσεων σε περιοδικά προσυμφωνημένα διαστήματα (πέραν των έκτακτων) προκειμένου να παρακολουθείται η πορεία υλοποίησης του Προγράμματος και να πραγματοποιείται αξιολόγηση κυρίως σε όρους αποδοτικότητας κι αποτελεσματικότητας και ως προς τον βαθμό επίτευξης των στόχων.

7. Επικοινωνία και προβολή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο 1) του ΚΚΔ

1. Φάσεις Επικοινωνίας

Το Σχέδιο Δράσεων Επικοινωνίας προτείνεται να υλοποιηθεί σε τρεις διακριτές Φάσεις και οι επιμέρους Δράσεις θα εξειδικεύονται ανά Φάση:

A' Φάση: Γενική Πληροφόρηση - Γνωριμία με το Πρόγραμμα - Πρόσκληση για Συμμετοχή

B' Φάση: Προβολή έργων και της προόδου τους

Γ' Φάση: Απολογισμός - Διάδοση αποτελεσμάτων του Προγράμματος

2. Επικοινωνιακοί στόχοι

Κύριοι

- Προβολή του ρόλου του Προγράμματος και της ΕΕ σε ό, τι αφορά στη συμβολή για περαιτέρω ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και μεταφορικών συστημάτων που να υπηρετούν τον πολίτη, με εδραίωση του μηνύματος της από κοινού συνεισφοράς ΕΕ και Ελλάδας στην υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος
- Εμπέδωση της αντίληψης του Προγράμματος ως ένα συνολικό στρατηγικό σχέδιο για εκσυγχρονισμό & ανάπτυξη της χώρας στο τομέα των υποδομών μεταφορών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών
- Προβολή έργων στρατηγικής σημασίας

Ειδικοί

Για το Ευρύ Κοινό

- Αύξηση της αναγνωρισιμότητας του Προγράμματος
- Αύξηση του βαθμού γνώσης των έργων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο και ανάδειξη της κοινωνικής ωφελιμότητάς τους
- Ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας, κατανόησης και θετικής στάσης για το ρόλο της ΕΕ στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών
- Διασφάλιση της μέγιστης διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση του Προγράμματος και αύξηση της ευαισθητοποίησης και της εμπιστοσύνης στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ

Για τους δυνητικούς δικαιούχους

- Πληροφόρηση για ευκαιρίες χρηματοδότησης
- Ενημέρωση για τη σημασία και τις ωφέλειες του Προγράμματος

Για τους δικαιούχους

- Υποστήριξη στην προβολή των έργων
- Συνέργεια μεταξύ των Δράσεων Επικοινωνίας ΕΥΔ και δικαιούχων
- Ανάδειξη καλών παραδειγμάτων για περαιτέρω ενθάρρυνση συμμετοχής

3. Κοινά – στόχος

- **Ευρύ κοινό** (Πολίτες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο συμπεριλαμβανομένων και ειδικών δημογραφικών, ευπαθών και άλλων ομάδων θεματικά σχετικών με το Πρόγραμμα)
- **Δυνητικοί Δικαιούχοι** (Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας κα)
- **Δικαιούχοι**

- **Εθνικές/Ευρωπαϊκές διοικητικές αρχές και φορείς** (Ευρωπαϊκά Όργανα και Οργανισμοί, Υπουργεία, Περιφέρειες κα)
- **Οργανισμοί - Φορείς διάχυσης ενημέρωσης** (MME, δίκτυα πληροφόρησης, διαμορφωτές κοινής γνώμης κα)

4. Μέσα επικοινωνίας

- **Δ1: Δημιουργία Πληροφοριακού Υλικού**

Έντυπα (Οδηγός Δημοσιότητας για Δικαιούχους, Φυλλάδια, Καταχωρήσεις στον Τύπο), Οπτικοακουστικό Υλικό (Τηλεοπτικά και Ραδιοφωνικά spot, Βίντεο, Φωτογραφίες, Μακέτες καταχωρήσεων), Προωθητικό Υλικό

- **Δ2: Προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης**

Τηλεόραση, Ραδιόφωνο, Τύπος, Διαδίκτυο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

- **Δ3: Online επικοινωνία**

Ιστότοπος (σύνδεση με την με την ενιαία διαδικτυακή πύλη και τους ιστότοπους όλων των Προγραμμάτων της χώρας, προσβασιμότητα σε AMEA), Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ενδεικτικά Facebook, Instagram, Twitter)

- **Δ4: Προωθητικές Ενέργειες με έμφαση στη διάδραση με το κοινό**

Εκδηλώσεις, Συμμετοχή σε Εκθέσεις & Συνέδρια, Infokiosks, Road shows

- **Δ5: Ενέργειες Έμμεσης Επικοινωνίας**

Δελτία τύπου, Ρεπορτάζ, Αφιερώματα, Παρουσιάσεις, Συνεντεύξεις, Αξιοποίηση πολλαπλασιαστών πληροφόρησης

- **Δ6: Έρευνες**

Έρευνες αναγνωρισμότητας και ποιοτικές έρευνες

5. Εκτιμώμενος προϋπολογισμός

Χρηματοδότηση από πόρους της Τεχνικής Βοήθειας με εκτιμώμενο προϋπολογισμός **3 εκ €**. Κατανομή του π/υ μεταξύ των Δράσεων βάσει των εκτιμώμενων αναγκών και της εμπειρίας από προηγούμενες ΠΠ.

- **Δ1:** 15%
- **Δ2:** 60%
- **Δ3:** 3,5%
- **Δ4:** 15%
- **Δ5:** 3,5%
- **Δ6:** 3%

6. Προβολή έργων Στρατηγικής Σημασίας

Συνεργασία ΔΑ και Δικαιούχου και αξιοποίηση μίγματος μέσων επικοινωνίας με έμφαση στη διενέργεια εκδηλώσεων για την ανάδειξη των ωφελειών από τα έργα. Έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΕ.

7. Παρακολούθηση και αξιολόγηση (Βλ. αναρτημένο πίνακα παρακολουθησης Επικοινωνίας)

Δείκτες Υλοποίησης:

- Πλήθος υλικών που παράχθηκαν (Δ1)
- Πλήθος – Διάρκεια Τηλεοπτικών/Ραδιοφωνικών Μηνυμάτων (Δ2)
- Πλήθος – Μέγεθος Καταχωρήσεων στον Τύπο (Δ2)
- Συχνότητα εμφανίσεων (Δ2)

- Πλήθος μέσων/καταχωρήσεων/αναρτήσεων (Δ3)
- Πλήθος εκδηλώσεων/συναντήσεων/προσκεκλημένων (Δ4)
- Πλήθος ενεργειών (Δ5)
- Πλήθος ερευνών (Δ6)

Δείκτες Αποτελέσματος:

- Πλήθος υλικών που αξιοποιήθηκαν (Δ1)
- Τηλεθέαση – GRPs (Δ2)
- Ακροαματικότητα (Δ2)
- Αναγνωσμότητα (Δ2)
- Επισκεψιμότητα (Δ2)
- Engagement στα social media (shares, likes, clickthroughs, comments, αναφορές hashtag) (Δ3)
- Conversions ιστοσελίδας (downloads, εγγραφές, bouncing rate, διάρκεια σύνδεσης) (Δ3)
- Βαθμός ικανοποίησης χρηστών (Δ3)
- Audience recall Ενέργειας (Δ4)
- Βαθμός ικανοποίησης/χρησιμότητας από event (Δ4)
- Πλήθος συμμετεχόντων (Δ4)
- Πλήθος καταχωρήσεων (Δ5)
- Μέτρηση Αναγνωρισιμότητας (Δ6)

Δείκτες επιπτώσεων:

- Θετική άποψη για το Πρόγραμμα και την συμβολή της ΕΕ (όλες οι Δράσεις)
- Διάδοση θετικού μηνύματος για το Πρόγραμμα ή την ΕΕ λόγω της επικοινωνιακής ενέργειας (όλες οι Δράσεις)
- Βαθμός εμπιστοσύνης στις εθνικές/ευρωπαϊκές αρχές (όλες οι Δράσεις)
- Βαθμός ενημέρωσης (όλες οι Δράσεις)

8. Υπεύθυνος Επικοινωνίας

Ορισμός υπεύθυνου για την τήρηση των Κανονιστικών υποχρεώσεων επικοινωνίας και την υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής του Προγράμματος.

8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	☐	☒

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Εικτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι AEK σε %	Τύπος/-οι) καλυπτόμενων πράξεων	Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος AEK (τωποποιημένη κλίμακα μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) των AEK
					Κωδικός(1)	Περιγραφή			

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος Ι του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυνται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεόμενη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Δείκτης	Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχους	
					Κωδικός (1)	Περιγραφή				

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος Ι του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα

Άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Έργα Στρατηγικής Σημασίας

Από τα έργα που έχουν συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό του Προγράμματος «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» επελέγησαν πέντε έργα με βάση τα ακόλουθα κριτήρια, που αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία της αξιοποίησης των διατιθέμενων πόρων:

1. Έργα με σημαντική συμβολή στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα του τομέα των Μεταφορών.
2. Έργα με σημαντική συμβολή στην απασχόληση, την ανάπτυξη και την συνοχή.
3. Έργα σημαντικά για την εθνική, περιφερειακή και τοπική οικονομία.
4. Έργα που συμβάλουν στην ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών.
5. Εμβληματικά έργα λόγω μεγέθους / συμμετοχής στο Πρόγραμμα.

Περιγραφή έργων

α) Κατασκευή Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας στο τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 2 και 5.

Συνολικό κόστος έργου (προ ΦΠΑ): 1.475 εκ €

Έναρξη: 2021

Ολοκλήρωση: 2029

β) Αναβάθμιση/αναδιάρθρωση δικτύου και ανάπτυξη στόλων λεωφορείων μηδενικών εκπομπών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη (υποφάση Α2)

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 2, 3 και 5.

Συνολικό κόστος έργου (προ ΦΠΑ): 200 εκ €

Έναρξη: 2023

Ολοκλήρωση: 2025

γ) Κατασκευή Νέας Διπλής Σιδ/κης Γραμμής ΑΘΗΝΑΣ (ΣΚΑ) - ΠΑΤΡΑΣ στο τμήμα ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ - ΡΙΟ (Επιδομή, Ηλεκτροκίνηση, Σηματοδότηση/ETCS, Σταθμοί και Στάσεις)

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 3, και 4.

Συνολικό κόστος έργου (προ ΦΠΑ): 145 εκ €

Έναρξη: 2022

Ολοκλήρωση: 2026

δ) Βόρειος Οδικός Αξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ): τμήμα ΧΑΝΙΑ-ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 2, 3 και 5.

Συνολικό κόστος έργου (προ ΦΠΑ): 1.605 εκ €

Έναρξη: 2024

Ολοκλήρωση: 2029

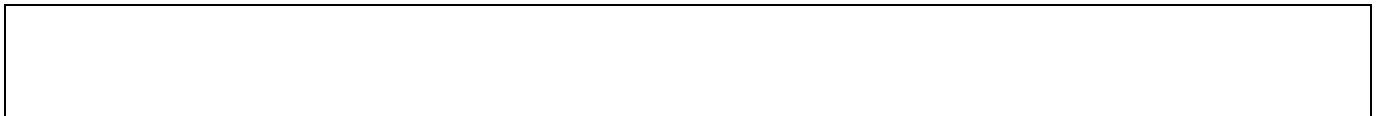
ε) Επέκταση, Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος VTMIS

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με το κριτήριο 1.

Συνολικό κόστος έργου (προ ΦΠΑ): 40 εκ €

Έναρξη: 2023

Ολοκλήρωση: 2026

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by